

Recital Aleksandra Rojca za abonma Glasbene matice

Knežji kamen na Koroškem spet razjezil deželnega glavarja Haiderja

S tihim sprevodom po Trziču so delavci zahtevali večjo varnost

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGULJARNA z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

SOBOTA, 15. DECEMBRA 2007

št. 296 (19.079) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vsvi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spediziona in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

EU zametek novega reda

MARTIN BRECELJ

Za nami je pomembno evropsko tridnevje. V sredo so predsedujoči EU Jose Socrates, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering v Strasbourgu razglasili listino o temeljnih pravicah. V četrtek so voditelji 27 držav članic povezave v Lizboni podpisali novo reformno pogodbo. Včeraj pa je evropski vrh razpravljal o ureditvi Kosova in širšega območja zahodnega Balkana ter ustanovil skupino, ki naj bi premislila evropsko strategijo za prihodnja desetletja.

Kot so mnogi ugotovili, je EU s tem napravila odločen korak za izhod iz krize, v katero je zabredla pred dobrima dvema letoma, ko je bil osnutek ustavne reforme zavrnjen na referendumih v Franciji in na Nizozemskem. Nova, reformna pogodba je sicer manj ambiciozna, kot je bila ustavna, toda uniji zagotavlja dovolj trden institucionalni okvir, da se bo lahko spopadala s perečimi problemi na mednarodnem prizorišču, kot je bodoči status Kosova, pa tudi z dolgoročnimi izzivi, kot sta globalizacija in trajnostni razvoj.

Toda že sama utrditev EU je pomenljiva. Gre namreč za zgodovinsko najzanimivejši in najuspešnejši poskus razvijanja demokracije na mednarodni oz. meddržavni ravni, kar je ključnega pomena za sožitje v globaliziranem svetu. Ni slučaj, da EU predstavlja vzor za mnoge regionalne oz. kontinentalne organizacije, od Afriške unije do Aseana. Po pravici jo smemo sploh imeti za zametek novega demokratičnega svetovnega reda, če ga bo svet res kdaj doživel.

EVROPSKA UNIJA - Včeraj, dan po podpisu Lizbonske pogodbe, je zasedal Evropski svet

Bruselj bo na Kosovo poslal civilno misijo

Voditelji EU so ustanovili tudi t. i. skupino za premislek o strategiji EU

SCHENGEN - Podtajnik Budin obiskal naš dnevnik

Padec meje zelo pomemben tudi za slovensko manjšino

Podtajnik Budin je prepričan v prelomni moment bližnje odprave meje med Italijo in Slovenijo

KROMA

TRST - Po odpravi meje med Italijo in Slovenijo se tudi za slovensko manjšino odpirajo novo obdobje in razvojne priložnosti, ki jih ne gre zamuditi. V to je prepričal vladni podtajnik Miloš Budin, ki je med včerajšnjim obiskom na Primors-

skem dnevniku obravnaval aktualna politična vprašanja vezana na Schengen, a tudi na dogajanja na italijanski politični sceni. V »kolektivnem« intervjuiu (objavili ga bomo jutri) z novinarji Primorskega dnevnika je tekla beseda tudi o odnosih

med Italijo in Slovenijo ter o novem deželnem statutu, ki ga prav v teh dneh obravnavajo v ustavni komisiji poslanske zbornice. O vlogi Slovencev v Demokratski stranki pa je Budin govoril na sinočnji skupščini v Gorici.

BRUSELJ - Dan po podpisu nove, reformne pogodbe EU v Lizboni so se evropski voditelji včeraj v Bruslju posvetili vprašanju njene ratifikacije in uresničevanja, tako da bo lahko začela veljati 1. januarja 2009. Glede Kosova, ene ključnih zunanjih tem v EU, pa so se enotno odločili, da tja pošljejo civilno misijo. Voditelji so tudi podprli ustanovitev t. i. skupine za premislek, ki naj bi odgovorila na vprašanje, kakšna naj bo Evropa v obdobju med letoma 2020 in 2030.

Na 20. strani

KOŠARKA Sežana in Trst skupaj v ligi NLB?

Košarkarska kluba Kraški Zidar iz Sežane in Acegas Aps iz Trsta sta se začela pogovarjati o možnosti sestave skupne ekipe, s katero bi naskakovali nastop v ugledni Jadranski košarkarski ligi NLB. Skupno moštvo bi igralo v Trstu.

Občina Trst: jezikovno okenke in projekt o prevajanju

Na 8. strani

Hvalevredni rezultati čezmejnega projekta tržaškega Dijaškega doma

Na 9. strani

Crêperie Provenzale
Novoletna Večerja

Rezerviraj takoj za Silvestrovo večerjo v toplem in prijetnem ambientu
Omejeno število mest. Tel. 040. 24.10.962
Ul. Trento 5, na vogalu z ulico Torrefianca - Trst

ZIT EST

že v PONATISU!

Blagor ženskam

odločite se za naše uspešnice

Na Opčinah Dunajska cesta 17/A

abbigliamento **lebi** konfekcije

lastnik Oriella Brugnera

Vesele božične in novoletne praznike!

Ženska in moška oblačila: POI BZ KRZYIA, BACI&BACI, GOOD MATCH, GUI&CO, RODRIGO, GIO FERRARI...

Perlo: LOVABLE, FILA, SLOGGI, TRIUMPH

Izbor mer za krepkeje postave.

-6 dni

POLITIKA - Polemična izjava pred sejo deželne vlade

Illy ne bo kandidiral, če Rim ne bo sprejel zahtev Dežele

Kamen spotike so dajatve, ki jih zavodu INPS prispevajo upokojeanci

VIDEM - »Na spomladanskih volitvah ne bom kandidiral, če vlada in parlament ne bosta spoštovala finančnih in davčnih obvez do Dežele Furlanije-Juljske krajine.« Riccardo Illy je po včerajšnji seji deželne vlade v kraju Pasian di Prata poskrbel za politično šokantno izjavo, ki je spravila na noge levo sredino. Začela so se seveda ugibanja, kaj se v resnici skriva za predsednikovim stališčem, potem ko je vse kazalo, da se bo Illy znova potegoval za predsedniški stolček.

Kamen spora so socialne dajatve upokojecev iz FJK, ki so namenjene državnemu zavodu INPS in ki se le deloma »vračajo« v deželno blagajno. V letu 2008 bi morala Dežela v sklopu te proračunske postavke dobiti iz Rima 20 milijonov evrov (80 milijonov evrov v treh letih), kar pa je po Illyjevem mnenju odločno premalo. Da bo v deželne blagajne prišlo več denarja piše tudi v sporazumu, ki ga je Illy svojčas podpisal s predsednikom vlade Romanom Prodiem.

Za Illyja naj bi bilo sedaj odločilno, kaj bo v naslednjih urah naredil parlament s finančnim zakonom. V njem namreč piše, da bo Dežela FJK - kot rečeno - dobila od vlade in posredno od zavoda INPS »samo« 20 milijonov evrov. Predsednik Dežele računa na več denarja, v danih pogojih pa bo parlament težko ugodil njegovi zahtevi. Zaradi finančnega zakona je namreč Prodi v poslanski zbornici zahteval zaupnico, nakar mora proračunski ukrep spet v senat, kjer ni izključeno, da bo vlada (finančni zakon je treba odobriti pred koncem leta) znova zahtevala zaupnico. Skratka še kar komplicirana zadeva.

To vsekakor ni prvič, da Illy tako radikalno postavi problem odnosov z osrednjo vlado. Vsa odprta vprašanja so se doslej vedno tako ali drugače rešila, tokrat pa je prvič, da predsednik javno postavlja pod vprašaj svojo kandidaturo na deželnih volitvah 2008.

V primeru, da bi parlament potrdil stališče INPS glede davčnih pristojbin, ki pripadajo FJK, je Illy včeraj v Pasian di Prata napovedal pritožbo na ustavno sodišče. Tudi tak korak bi ustvaril trenja med deželno in državno oblastjo, čeprav ne bi bilo prvič, da Dežela pride v ustavni spor z osrednjo rimsko vlado.

BRUSELJ Nobenh novosti glede ERC

BRUSELJ - Slovenski in hrvaški premier Janez Janša in Ivo Sanader sta sinoči po koncu vrha Evropske ljudske stranke v Bruslju, ki tradicionalno poteka pred začetkom srečanj evropskih voditeljev, povedala, da glede hrvaške napovedi o uveljavitvi zaščitne ekološko-ribolovne cone ERC v Jadranu z novim letom tudi za članice EU ni nič novega. »Ni novic,« sta dejala oba ob odhodu s srečanja EPP v izjavi za hrvaške novinarje v Bruslju. »Ni bilo srečanja,« je povedal Sanader. Premier Janša je kot prihodnji predsedujoči EU včeraj sedel poleg predsednika Evropske komisije Josefa Manuela Barrosa, tako da ni bilo običajne situacije, ko sva skupaj, je pojasnil hrvaški premier. »Ni bilo priložnosti« za pogovore o ERC, je dejal in dodal, da bilateralno srečanje ni predvideno niti za danes.

Janša se s Sanaderjem o ERC ni pogovarjal, so za STA potrdili tudi viri blizu predsednika vlade. Premier Janša za zdaj nima predvidenih pogovorov o tej temi, so povedali. (STA)

Illy je na včerajšnji seji deželne vlade postavil pod vprašaj svojo kandidaturo na volitvah 2008

SKAVTSKA POBUDA - Letos na vrsti že sedemnajstič

Luč miru iz Betlehema

V okviru božične pobude vrsta pomembnih srečanj in dogodkov v Sloveniji, Avstriji, na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji

December je mesec, ki ga vsak doživlja na svoj način. Nekateri se ukvarjajo z nakupovanjem in zavijanjem daril za svoje drage ob bližajočih se božičnih praznikih, drugi se udeležujejo koncertov ob priliki adventnega in božičnega časa, tretji pa se ob tej priložnosti za trenutek zamislijo in pogledajo sami vase.

Skavti obeležujemo ta mesec s posebnimi pobudami. Najpomembnejša izmed vseh je tradicionalna decembrska akcija Luč miru iz Betlehema (LMB), ki nosi v sebi sporočilo miru, medsebojne povezanosti, strpnosti in sodelovanja med ljudmi. Ta plamen iz svetega mesta Betlehem prihaja letos med nas že sedemnajsto leto zapored. V slovenske domove ga vsako leto ponesejo člani Slovenske zamejske skavtske organizacije (-SZSO), Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS), Zveze tabornikov Slovenije (ZTS), Zveze bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov (ZBOKSS), in društva Mladinski ceh.

Namen akcije LMB ni samo lepšati praznike vsem, ki pridejo v stik z njo, ampak tudi pomagati ljudem v tiski z njenim izkupičkom. Vsako leto izberemo nevladno organizacijo oziroma skupnost ljudi, ki je v danem trenutku zelo potrebna pomoči.

Kot vsako leto, se bo tudi letos v sklopu te pobude vrstilo več pomembnih srečanj in dogodkov. Oglejmo si, kam se bomo lahko napotili za sprejem LMB.

Luč miru v Trstu pri Sv. Justu
V soboto, 15. decembra, bo škof Evgen Ravignani daroval sv. mašo v cerkvi pri Sv. Justu. Zbiranje ob 15.45, sledi kratka pevška vaja v stolnici in maša ob 16.15. Maša bo dvojezična, zato bomo skavti sodelovali s petjem. Poleg slovenskega sprejema luči miru iz Betlehema bo to tudi zadnje srečanje vseh skavtskih organizacij ob 100-letnici skavtizma.

Na Krasu, v Bregu in mestu
Kot vsako leto bomo tudi letos delili Luč miru po župnijah. V nedeljo, 16. decembra, bomo skavti prisotni pri sv. mašah tako na Krasu, in sicer v Devinu, Nabrežini, Šempolaju, Križu, Proseku, Kontovelu, na Opčinah, Repentabru in Trebčah, kot v Bregu: v Borštu, Boljuncu in v Mačkolkah. Za polnočnico, 24. decembra, pa bomo delili Luč miru v Bazovici, Škednju in pri Sv. An-

Na fotografiji utrinek z enega izmed minulih srečanj na Tržaškem

KROMA

tonu.
Predstavniki skavtskih organizacij na Dunaju

Predstavniki vseh sodelujočih organizacij bodo 15. decembra na Dunaju, skupaj s skavti iz vse Evrope, prejele plamen na ekumenskem bogoslužju, ki bo ob 15h v evangeličanski cerkvi Gustava Adolfa. Med temi bodo tudi predstavniki SZSO-ja.

Prireditve v Sloveniji
Luč miru bo tudi letos prepotovala celo Slovenijo, in sicer skavti iz primorske regije jo bodo sprejeli 15. decembra v Novi Gorici ob 17h, osrednja prireditve pa bo ob 18h na trgu Evrope. Poleg ZSKSS in italijanskih skavtov bomo sodelovali tudi zamejski skavti (-SZSO). V Celju bo velika slovesnost 16. decembra ob 15h, medtem ko bo v Ljubljani sv. maša v stolnici ob 16h, prireditve pa ob 17h pred Magistratom. ZBOKSS (odrasli skavti) se bo udeležil sprejema AA regije, ki bo potekal 22. decembra v Friesachu (Breže) v Avstriji. Naši predstavniki se bodo udeležili tudi sprejema pri predsedniku, v parlamentu in pri nadškofu Uranu.

Organizatorji letošnje Luči miru iz Betlehema upajo, da bo prišel trenutek, ko bomo Luč miru poneli tudi na Kredarico. Veseli bodo kakšnega pogumnega hribovca, ki bo ideji dal pollet.

Z vlakom po Italiji
Tudi letos bo, zahvaljujoč se prijaznosti in razpoložljivosti italijanskih železnic, ki finančno podpirajo pobudo, Luč miru iz Betlehema obšla svojo tradicionalno pot mimo železniških postaj v Italiji. Ob priliki stoletnice skavtizma bodo skavtske organizacije v naši deželi sodelovale s svojimi predstavniki pri štafeti podelitve Luči miru. Skupaj bodo delili veselje pri raznašanju miru. Na to pot bo odšlo pet štafetnih skupin, vsako pa bo sestavljalo šest oseb (med katerimi bodo polnoletni roverji in popotnice, voditelji in odrasli skavti). V soboto, 15. decembra, bodo v jutranjih urah iz Trsta odpotovale štiri skupine namenjene v Grosseto, Aosto, Palermo in Lecce, medtem ko se bo v nedeljo, 16. decembra (vedno iz Trsta) odpeljala skupina, ki bo šla do Sassarija.

Luč miru v Benečiji
Odrasli skavti bodo letos skupaj s SZSOjem poneli Luč miru tudi v Benečijo. To se bo zgodilo v nedeljo, 23. decembra 2007, ko se bomo ob 10h zbrali v cerkvi Marije Device na Razpotju (v občini Dreka) in tam sprejeli Luč. Sv. mašo bo daroval msgr. Qualizza. Sledil bo pohod po gozdnih stezah do (takrat bivšega) mejnega prehoda na Solarijah, kjer bodo luč sprejeli župani obmejnih občin in otroci dvojezične osnovne šole. Nato se pot nadaljuje do

Volč pri Tolminu, kjer bo slovesen sprejem. Lahko torej rečemo, da gre za pohod miru ob priliki padca meje. S to pobudo še naprej pomagamo Benečiji in tam živečim Slovincem, tako da jim prinesemo Luč miru in jo skupaj z njimi ponesejo v Slovenijo. Tako na simboličen način obeležimo tudi padec meje.

Luč miru v Avstriji
V Avstriji, točneje v Friesachu, bo 22. decembra potekala izmenjava med skavti AA regije. Ob 9h je predviden prihod in prijava v mestni hiši (Fuerstenhof) v Friesachu ter dobrodošlica ob tradicionalnem pecivu, kavi in čaju. Po začetnih pozdravih bo ob 10.30h slavnostna maša z gospodom škofom dr. Aloisom Schwarzom iz Celovca v župnijski cerkvi sv. Bartolomeja. Ob 12h bo skupno kosilo v mestni dvorani v benediktinskem samostanu, nakar bo sledil voden ogled mesta po skupinah. Ob 15.30h se bo program zaključil ob kavi v prostorih bratovščine Friesach z vabilom na praznični sejem z možnostjo nakupa drobnih spominkov, ki so jih izdelali skavti.

Po vseh teh podatkih lahko sklepamo, da se nam obeta pester program. Razmislimo torej kam se bomo podali in kdaj si bomo vzeli čas zase, da se duhovno obogatimo in polni novih moči zakorakamo v novo leto. (met)

SDGZ - V okviru izvajanja projekta za približevanje mladih podjetništvu

Izlet po čezmejnem gospodarskem prostoru

Udeležbo dijakov iz Trsta in Gorice sta financirala CRTrieste in Urad RS za Slovence po svetu

TRST - V okviru projekta Slovenskega deželne gospodarskega združenja (SDGZ) za približevanje mladih podjetništvu se je včeraj okrog 40 dijakov slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice udeležilo strokovnega izleta po čezmejnem gospodarskem prostoru. S finančno podporo fundacije CRTrieste in Urada RS za Slovencev po svetu in v zamejstvu so se udeleženci tečaja za mlade podjetnike in dijake obeh trgovskih zavodov Žiga Zois iz Trsta in Gorice in tržaškega poklicnega zavoda Jožef Stefan odpravili najprej na Obalo, nato pa na Kras vse do Ronk.

V spremstvu Boruta Sarđoča iz združenja SDGZ in profesorjev Borisa Valentića (tržaški Zois), Davorja Pečenka (Stefan) in Violete Rosande (goriški Zois) so se udeleženci ekskurzije s Trga Obedan odpeljali z avtobusom skozi tržaško industrijsko cono mimo Lloydovega stolpa in lesnega pristanišča proti mejnemu prehodu Rabojev oziroma Škofije, kjer so imeli priložnost videti novo prometno ureditev. V Kopru so bili gostje Univerzitetnega inkubatorja Primorske (UIP), kjer so spoznali njegovo delovanje in storitve, ki jih ponuja mladim podjetnikom pri rojevanju in prvih korakih njihovih podjetij. Ko se postavijo na noge, kar v povprečju pomeni po približno dveh letih, ta mlada podjetja iz UIP napotijo v tehnološki park Bertoki, kjer nadaljujejo svoj razvoj. Udeleženci ekskurzije so prislunili pričevanju mladega podjetnika, ki je začel svoje podjetje v inkubatorju razvijati pred približno letom, ukvarja pa se z izdelavo plastičnih izdelkov za industrijske potrebe.

Po kosilu so se izletniki vrnili v Trst oziroma na Prosek, kjer so si ogledali podjetje Neonseven Srl, v katerem med drugimi dela tudi slovenski inženir Tomaž Petar. Dijaki so spoznali proizvode, ki jih v podjetju načrtujejo in projektirajo za potrebe telekomunikacij, ogledali pa so si tudi urade in laboratorije, kjer izdelke načrtujejo in testirajo.

Zadnja etapa ekskurzije je mlade udeležence vodila v Ronke na ogled prazarne Primoaroma Srl, katere eden od dveh družbenikov je Fabrizio Polojaz. Ta je gostom predstavil mlado podjetje, ki je začelo obratovati marca letos, in kavo kot surovino in kot končni izdelek. Orisal je zgodovino kave in med drugim mladim obiskovalcem pojasnil razliko med različnimi vrstami kave, nato pa jih je popeljal na ogled procesa prazjenja. Za konec so izletniki kavo še poskusili in si za spomin odnesli domov zavojček dišeče mešanice.

Mladi udeleženci »podjetniške« ekskurzije SDGZ v prostorih podjetja Neonseven na Proseku

KROMA

FJK - Deželni odbor v Passian di Pratu Konvencija za razvoj deželnega gospodarstva

PASIAN DI PRATO - Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je na včerajšnjem zasedanju v Furlaniji odobril podpis konvencije med Deželo FJK in zavodom za zunanjo trgovino ICE. Predmet konvencije je realizacija vrste promocijskih pobud za pospeševanje gospodarskega razvoja dežele v smislu internacionalizacije in rasti izvoza deželnih podjetij, in sicer v sozvočju s cilji in prioriteta Dežele in s smernicami ministrstva za mednarodno trgovino. Osnutek besedila konvencije je deželni odbor v obdobju predložitve odobril za proizvodne dejavnosti Enrico Bertossi, z istim sklepom pa je odbor odobril tudi dotacijo v znesku 744 tisoč evrov za izvajanje konvencije. Enako vsoto bo dal na razpolago tudi zavod ICE.

Deželni odbor za infrastrukture Lodovico Sonogo je deželni odbor predlagal odobritev oddaje upravljanja službe mednarodne pomorske povezave med pristanišči v Furlaniji-Julij-

ski krajini, Sloveniji in Hrvaški. Predlog, ki ga je odbor sprejel, predvideva oddajo izvajanja te službe podjetju Trieste Lines Srl. Služba vzdrževanja pomorskih zvez, ki bo delovala od 24. aprila do 21. septembra 2008, bo po izračunih Trieste Lines Srl stala 1.699.462,93 evra, znesku pa je treba prišteti še davek na dodano vrednost (IVA). Dežela FJK je družbi Trieste Lines Srl zagotovila kritje stroškov izvajanja službe pomorskih povezav v višini 1.381.800 evrov, saj ima javna uprava zakonsko dolžnost zagotavljanja javne prevozne službe.

Včerajšnje zasedanje deželnega odbora v Pasian di Pratu je predsednik Riccardo Illy izbral tudi za obisk v družinskem podjetju Moroso, ki s kakovostjo materialov in dizajna v svojih proizvodih, sedežnem pohištvo, nosi ime Furlanije po vsem svetu. Zаметki podjetja izvirajo iz majhne delavnice, nastale leta 1952, danes pa je zgled inovativnosti, kar potrjuje tudi nedavno odprtje razstavne dvorane v New Yorku.

V Trstu prvo omizje odgovornih za tveganja

TRST - V Trstu je bilo včeraj vzpostavljeno prvo omizje odgovornih za tveganja pri zavarovalnih družbah iz vse Italije. Sestali so se na sedežu zavarovalne skupine Allianz oziroma Lloyd Adriatica, medtem ko je na sedežu menedžerske šole MIB School of Management tekla beseda o menedžerskem upravljanju tveganj. Posvet, ki ga je priredilo združenje italijanskih zavarovalnic ANIA s sodelovanjem zavoda Irsa in šole MIB, je bil posvečen temi Solvency II, novemu evropskemu regulacijskemu standardu v zavarovalniškem sektorju, ki bo začel veljati leta 2012. Ob tej priložnosti so bili predstavljeni rezultati raziskave, ki jo je izvedlo združenje ANIA v letošnjem oktobru in ki je zajela 95 zavarovalnih družb v zastopstvu 86% škodnih premij neposrednega dela. Iz raziskave je izšlo, da bo po sistemu notranje kontrole naslednji korak, ki so ga nekatere zavarovalnice že naredile, uporaba tehnik menedžmenta za tveganja tudi v vsakdanji operativnosti, od razvoja novih poslovnih linij do izdelave novih produktov.

Ob 175-letnici Generali delnice za zaposlene

TRST - Ob 175. obletnici ustanovitve je zavarovalnica Generali več kot 60 tisoč zaposlenim v Italiji in tujini podarila brezplačne delnice. Nagradjeni so bili vodilni delavci, uslužbenci in sodelavci skupine, z izjemo članov upravnega sveta. Pooblaščen upravitelj družbe krilatega leva Giovanni Perissinotto je ob tem izrazil prepričanje, da je več kot 60 tisoč sodelavcev koncerna po vsem svetu »strateški vzvod za izgradnjo močne in uspešne skupine, kakšni smo danes mi«.

Unicredit Banka Slovenija z ambicioznimi načrti

LJUBLJANA - Uprava Unicredit Banke Slovenija, v katero se je s septembrom preimenovala Bank Austria Creditanstalt, v letu 2007 načrtuje 15 milijonov evrov čistega dobička, potem ko je lani znašal 11 milijonov evrov, je na srečanju z novinarji v Ljubljani povedal član uprave banke Heribert Fernau. Predsednik uprave France Arhar pa je med načrti za prihodnja tri leta omenil širitev poslovne mreže za 16 poslovnih enot, kajti prebivalstvo je vse pomembnejše in bogatejše. Z načrtovano širitvijo po regijah se bo število zaposlenih v banki povečalo s sedanjih 450 na 600.

SLOVENSKA OBALA - Po odprtju prenovljene restavracije Izolski kompleks Belvedere bo obogatil nov sodoben hotel

IZOLA - Družba Hoteli Belveder Izola je napovedala gradnjo novega hotela, ki ga načrtuje na območju Belvederja. Predvidena vrednost investicije je po besedah direktorja družbe Branka Seljaka ocenjena na osem do deset milijonov evrov. Hotel bodo začeli graditi takoj po pridobitvi vseh potrebnih dovoljenj, zgrajen pa naj bi bil najpozneje do leta 2009.

Te dni so odprti tudi obnovljeni restavracijski paviljon turističnega hotelskega naselja Belveder v Izoli, za kar so porabili dober milijon evrov. Pred odprtjem obnovljenih prostorov je vodstvo družbe predstavilo tudi investicijo in program novega hotela, ki ga načrtujejo na območju Belvederja. Nov hotel bodo gradili po predlogu in smernicah lokacijskega načrta za Belveder, ki ga je Občina Izola sprejela pred dvema letoma. Investitor so Hoteli Belveder, katerih lastnik je prek Hotelov Belveder Management Rus Nikolaj Ulijanov.

Predstavniki lastnika Hotelov Bel-

veder Boris Biček je povedal, da so leta 2002 kupili in prevzeli lastništvo Hotelov Belveder. Najprej so obnovili hotel Marina v Izoli, nato so se odločili za razvoj hotelskega kompleksa Belveder. Odprtje prenovljene kuhinje in dela restavracije je po njegovih besedah le prvi korak, naslednji pa je gradnja novega hotela. Seljak je povedal, da je z obnovo zelo zadovoljen, saj gre za sestavni del že tolikokrat napovedane investicije na Belvederju. Nov hotel s štirimi zvezdicami pa bo po njegovih besedah razpolagal z 80 ležišči in vsemi spremljajočimi dejavnostmi, tudi s SPA centrom. Urediti nameravajo zaprti bazen, center dobrega počutja s savnami, kopalni in masažami ter manjšo konferenčno dvorano.

Po besedah izvajalca Rajka Žigančaja iz podjetja Makro 5, ki je opravilo obnovitvena dela, poleg tega pa pripravljajo projekt izgradnje novega hotela, bo slednji omogočal kakovostno poslovanje, saj bo poleg nastanitvenih zmogljivosti

ponudil tudi restavracijo in rekreacijske prostore. Sama podoba hotela bo po njegovih besedah skladna z lokacijskim načrtom, kjer je podarek na ohranitev stavbne dediščine. Pojasnil je, da se je turistični kompleks Belveder leta 1967 gradil po načrtih arhitekta Eda Miheveca in je zaščiten kot novodobna arhitekturna dediščina, kot spomenik pa je naveden tudi v registru spomenikov države Slovenije. Nov objekt je zato načrtovan tako, da se ohranijo osnovne značilnosti območja in zaščitene arhitekture.

Neke vrste naselje bodo sestavljali centralni, pravkar obnovljeni paviljon restavracije z razgledno teraso in štiri ločeni paviljonski objekti, terase vila blok in dva strnjena niza. Višina gradnje ne bo presejala sedanjih objektov. Dosedanja obnovitvena dela paviljona so obsegala rušilna dela, obnovitev pritličja in kletne etaže v sedanjih gabaritih objekta, ureditev lovilca maščob in vkopanega plinskega rezervoarja, uredili pa so tudi zunanje površine. (STA)

Evropska centralna banka

14. decembra 2007

valute	evro		
	povprečni tečaj	14.12	13.12
ameriški dolar	1,4509	1,4683	
japonski jen	163,99	164,21	
kitajski juan	10,6953	10,8202	
ruski rubel	35,7020	35,9080	
danska krona	7,4622	7,4614	
britanski funt	0,71570	0,71935	
švedska krona	9,4217	9,4398	
norveška krona	7,9750	7,9320	
češka krona	26,415	26,248	
švicarski frank	1,6668	1,6683	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	253,01	252,41	
poljski zlot	3,6123	3,5864	
kanadski dolar	1,4850	1,4915	
avstralski dolar	1,6704	1,6724	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,5503	3,5260	
slovaška krona	33,399	33,293	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6967	0,6969	
malteška lira	0,4293	0,4293	
islandska krona	90,75	89,60	
turška lira	1,7142	1,7231	
hrvaška kuna	7,3106	7,3174	

Zadružna Kraška banka

14. decembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4810	1,4505
britanski funt	0,7283	0,7115
švicarski frank	1,6916	1,6504
japonski jen	168,1000	159,9000
švedska krona	9,6712	9,2087
avstralski dolar	1,7100	1,6379
kanadski dolar	1,5186	1,4607
danska krona	7,6046	7,3181
norveška krona	8,1692	7,7707
madžarski florint	258,7202	246,0997
češka krona	26,9042	25,5918
slovaška krona	34,1253	32,4606
hrvaška kuna	7,5003	7,1344

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

14. decembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4846	1,4481
britanski funt	0,7277	0,7097
danska krona	7,574	7,388
kanadski dolar	1,5127	1,4754
japonski jen	166,87	162,76
švicarski frank	1,6957	1,6539
norveška krona	8,067	7,869
švedska krona	9,566	9,330
avstralski dolar	1,6925	1,6508
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

14. decembra 2007

delnica	Indeks MIB 30: +0,16	
	cena €	var. %
AEM	3,085	+3,45
ALLEANZA	9,065	+0,22
ATLANTIA	26,1	+0,46
BANCA ITALEASE	9,99	-1,66
BANCO POPOLARE	15,71	+2,94
BPMS	3,8475	-0,30
BPM	9,57	+1,38
EDISON	2,1825	-0,02
ENEL	8,235	+0,39
ENI	24,6	+0,90
FIAT	17,51	-1,45
FINMECCANICA	21,68	+0,65
FONDIARIA-SAI	29,43	-1,83
GENERALI	31,68	-0,35
IFIL	6,725	-0,25
INTESA	5,435	+0,56
LOTTOMATICA	23,28	+0,04
LUXOTTICA	21,87	+1,53
MEDIASET	6,845	+0,63
MEDIBANCA	14,88	-1,52
PARMALAT	2,5775	-0,41
PIRELLI	0,7765	-1,15
SAIPEM	27,48	+0,62
SNAM	4,4525	+0,33
STMICROELEC	10,42	+0,09
TELECOM ITA	2,1825	-0,80
TENARIS	15,44	-0,57
TERNIS	2,7775	+1,74
UBI BANCA	19	-0,16
UNICREDITO	5,72	-0,69

Podružnica Trst ljubljanska banka
Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

PADEC MEJE - Občutki zgoniškega župana Mirka Sardoča

»Težišče se bo pomaknilo in Kras bo odigral svojo vlogo«

Zgoniška občina med najvidnejšimi spodbujevalci čezmejnega sodelovanja

»Padeč meje doživljam kot nekaj zelo pozitivnega, saj mislim, da je odstranitev katere koli meje vedno dobrodošla.« Tak je bil incipit krajšega pogovora z zgoniškim županom Mirkom Sardočem o skorajšnji odpravi schengenskih meja. Zgoniška občina jih je sicer »odpravila« že pred časom, saj je med najvidnejšimi spodbujevalci razvejanega čezmejnega sodelovanja. Protagonist dveh pomembnejših projektov, ki ju je Sardočeva uprava izpeljala v zadnjih letih - Spoznavaj Kras in Kraški okraj, je bil seveda Kras, »ta skupni prostor, skupna enota, ki smo jo želeli z različnimi evropskimi projekti promovirati in predstaviti širši javnosti.« Ti projekti so predvidevali predvsem spoznavanje teritorija in vzpostavljajo sodelovalnih odnosov med obmejnimi občinami na celotnem kraškem območju v luči razvoja, zaščite in ovrednotenja okolja, skupnega okolja ...

V tržaški pokrajini je zgoniška občina pravzaprav edina brez mejnega prehoda, ima pa celo vrsto gozdnih poti in pešpoti, ki jo povezujejo s komensko oziroma sežansko občino. Sardoč je pojasnil, da si je

že prvi projekt Spoznavaj Kras zastavil kot cilj ureditev teh pešpoti, tako da bi ovrednotenje naravnega okolja potekalo tudi onstran meje. »Sam projekt Kraški okraj pa je stremel po tem, da se navzven predstavimo kot skupna enota, pravzaprav kot celota, saj menim, da postaneš v trenutku, ko predstaviš Kras v vsej svoji celoti, tudi bolj zanimiv. S padcem meje bomo torej doživeli premik težišča: Kras ne bo več le mestno obrobje in bo lahko odigral svojo pomembno vlogo.« Če je bilo prej povezovanje predvsem institucionalne narave, bo sedaj prepojilo tudi ljudi. Sardoč si nada, da bi se v tej skupni enoti začelo razvijati spoznavanje med prebivalci na tej in oni strani.

»Zgodovina in njena meja sta nas razdelili; po eni strani je psihološko vplivalo na nas, po drugi pa nam je posredovala pomembno ekonomsko vlogo. Maloobmejno trgovanje je namreč ljudem ob meji prineslo indirektno določene prednosti, ki bodo sedaj odpravljene in bo treba najti alternativo ... Na primer v tem, da se predstavimo kot celota,« je izpostavil zgoniški prvi mož.

V otroških letih je Sardoč mejo doživljal kot praznik; v bližnji Sloveniji je imel namreč sorodnike in vsakič, ko je prekorčil državno ločnico, je pomenilo, da gre na obisk, da se mu ponuja radostna prilika

za druženje s sorodniki in prijatelji. Ko je odrasel pa je mejo doživljal predvsem kot neko časovno prikrajanje, »saj zaradi nje nisi mogel gojiti prijateljstev po 23. uri.« Zgoniški župan je med drugim tudi strasten lovec. »Živali ne poznajo meje, tako da je uravnovešeno in usklajeno upravljanje divjadi brez meje nekaj zelo pomembnega. Ko govorim o upravljanju naravnega okolja, mislim torej tudi na to, se pravi na vsa živa bitja, ki tu živijo, in na vse, kar to okolje predstavlja. Lovci imamo s slovenskimi kolegi že vrsto let pogoste stike in večkrat hodimo na lov k sosedom, sedaj pa bo treba prirediti še več srečanj in nedvomno planirati tovrstno dejavnost na najboljši in najbolj smotrni način.«

Ob padcu meje se bo Sardoč udeležil praznovanj na Škofijah in na šempoljskem mejnem prehodu. V praznovanja pa se je njegova občina simbolično vključila s pohodom po gozdni stezi od Zgonika do Pliskovice (v nedeljo, 23. t.m.). Na meji se bodo srečali s prijatelji iz Pliskovice, z občani Komna in Sežane ter skupaj nazdravili »sprehodu v naravi brez ovir.« (sas)

SLOVENIJA Brošura o Schengnu vsem družinam

LJUBLJANA - Notranji minister Dragutin Mate je včeraj predstavil informativno brošuro z naslovom Slovenija, schengenska novinka, ki jo bo ministrstvo prihodnji teden poslalo vsem gospodinjstvom. Kot je povedal na novinarski konferenci, želijo z brošuro »državljane še bolj natančno seznaniti s prednostmi in pravili, ki veljajo, ko bo Slovenija z 21. decembrom postala del schengenskega prostora in začela varovati zunanjo schengensko mejo v polnem obsegu.« Brošuro je notranje ministrstvo izdalo ob sodelovanju s policijo v 723.500 izvodih, od katerih jih je 2500 v italijanskem in 6500 v madžarskem jeziku. Stroške tiska brošur je pokrilo notranje ministrstvo s policijo in znašajo 66.000 evrov, za distribucijo pa bodo namenili še 37.000 evrov, je povedal minister. Kot je dodal, želijo z brošuro državljane natančno seznaniti s tem, »kaj je schengen in kaj nam prinaša.«

Brošura na 12 straneh vsebuje opis schengenskega območja z zemljevidom, predstavljenih je devet držav, ki bodo z 21. decembrom vstopile v schengen, opisana pa je tudi osnovna ideja schengna in njegova zgodovina. Brošura vsebuje tudi opis postopkov na notranjih in zunanjih mejah za državljane članic EU in tretjih držav, kot tudi podatke o dokumentih, ki jih morajo imeti slovenski državljani in državljani tretjih držav.

Brošura vsebuje tudi opis delovanja schengenskega informacijskega sistema (SIS) in zemljevid s prikazom vseh mejnih prehodov med Slovenijo in Hrvaško. Mate je pri tem kot izredno pomembno izpostavil to, da na notranjih mejah schengenskega območja mejnih prehodov več ne bo in da bodo lahko slovenski državljani te meje prehajali na katerikoli točki. Na novinarsko vprašanje o skrbeh nekaterih mejnih policistov za službe ob premiku schengenske meje v prihodnosti, je Mate dejal, da tega ni pričakovati vsaj še nekaj let in da gre za dolgoročno perspektivo.

Poudaril je, da so na MNZ »že leta 2005 začeli razmišljati o tem, kako urediti stanje na naši južni meji po premiku schengenske meje na neko drugo območje.« Zato so začeli policiste izobraževati po krajšem programu in jih tudi zaposlovati za določen čas, tako da bodo lahko dolgoročno uravnavali število policistov, ki bodo delovali v zelenem pasu. Poudaril je še, da je MNZ priprave na vstop v schengenski prostor začel že leta 2001 in da je torej Slovenija potrebovala kar šest let za vstop vanj. Zato meni, da je širitev schengna vprašanje dolgoročne perspektive, do katere ne more priti v dveh ali treh letih.

Minister je še podrobneje pojasnil delovanje schengenskega informacijskega sistema (SIS). Kot je dejal, v skladu s schengenskimi zakonikom vanj države vnašajo podatke, tako da vsebuje pomembne podatke tako za policijo kot državljane. Med drugim vsebuje tudi podatke o pogrešanih osebah, ukradenih vozilih in o osebah, ki jim je prepovedan vstop v schengenski prostor.

LJUBLJANA - Schengenski informacijski sistem (SIS) druge generacije

Zadnji korak Schengenske širitve

Tehnične zamude so za nekaj časa celo ogrozile določeni datum širitve - Kompleksna baza vsakovrstnih podatkov

LJUBLJANA - Schengenski informacijski sistem (SIS) je sistem, ki je v uporabi od leta 1995, v njem pa se zbirajo podatki o določenih kategorijah oseb in predmetov. Ob vzpostavitvi schengenskega območja je začel delovati schengenski informacijski sistem prve generacije (SIS I), za tokratno širitev območja pa je bila predvidena vzpostavitev druge generacije sistema (SIS II). Pri slednjem se je zapletlo in tehnične zamude so celo ogrozile širitev schengenskega območja. A trenutno predsedujoča EU, Portugalska je našla vmesno rešitev in novinke se bodo v sistem vključile preko sistema SIS ena za vse (SISone4all). V sistem SIS države vnašajo podatke o osebah, za katere se za-prosi za prijetje z namenom izročitve ali predaje državi, ki to zahteva, podatke o tujcih, za katere je predvidena zavrnitev vstopa, podatke o pogrešanih osebah ali osebah, ki iz različnih razlogov potrebujejo začasno policijsko zaščito, podatke o pričah, o osebah, ki se morajo zglasiti na sodišču zaradi dejanj, zaradi katerih so preganjane, ali o osebah, ki bežijo pred prestajanjem zaporne kazni, podatke o osebah ali vozilih za namene prikritega sledenja oz. nadzora ter podatke o predmetih, ki se iščejo zaradi zasega ali za-gotovitve dokazov v kazenskih postopkih. Kar 90 odstotkov vnesenih podatkov v SIS se nanaša na pogrešana, ukradena in izgubljena vozila, denar, orožje in listine.

V SIS vnašajo podatke vse države, ki so schengenske pogodbenice, dostop do tega sistema pa morajo imeti tako policija pri mejni kontroli na zunanji schengenski meji kot tudi drugi državni organi, ki so za to pooblašteni v skladu s schengensko konvencijo. Med slednje med drugim sodijo veleposlaništva pri izdaji vizumov in upravne enote pri izdajanju dovoljenj za prebivanje za tujce.

Policisti na mejnem prehodu podatke preverjajo s pomočjo potnih listov in čitalcev podatkov in v manj kot dveh sekundah dobijo odgovor. Po preverjanju v SIS za osebe ali vozila lahko pride do ujemanja podatkov, ki so identični razpisu v SIS, in na podlagi tega policija izvede predpisani ukrep. Preverjanje podatkov je sicer obvezno samo pri državljanih tretjih držav, ko prestopijo zunanjo schengensko mejo, in pri državljanih tretjih držav, ki na veleposlaništvih zaprosijo za vizume ali dovoljenje za bivanje. Pri ostalih kategorijah preverjanje ni obvezno, prav tako preverjanje ni obvezno pri vozilih. Odločitve o preverjanju je prepuščen policistu oziroma nje-

Podiranje mejnih objektov te dni pri Fernetičih

KROMA

govni oceni, ali je preverjanje potrebno.

SIS je sestavljen iz centralnega sistema, ki je v francoskem Strasbourg, kjer so shranjeni vsi podatki, ki jih države, tudi Slovenija, vnašajo preko svojih nacionalnih sistemov. V sistemu SIS je zabeleženih približno 17 milijonov podatkov, do katerih imajo dostop vse države, ki so vključene v sistem. Priključitev v sistem SIS je sicer eden od pogojev za vključitev države v schengensko območje.

Vzpostavitev sistema SIS II se vleče že dlje časa. Junija leta 2005 je Evropska komisija podala formalni predlog za vzpostavitev SIS druge generacije, kar je veljalo za nujni pogoj za širitev schengenskega območja na nove članice EU. SIS II naj bi bil skladno z načrti komisije pripravljen marca 2007. Že čez leto dni pa so se začeli pojavljati dvomi v pravočasno vzpostavitev tega sistema in v zastavljeno širitev območja.

V začetku junija lani je takratna predsedujoča Svetu EU, avstrijska notranja ministrica Liese Prokop ob robu zasedanja notranjih ministrov EU priznala, da se širitev schengenskega območja

lahko za nekaj mesecev zavleče. Glavni vzrok za negotovost naj bi bile težave pri vzpostavljanju SIS II. Na junijskem vrhu lani so voditelji EU kljub temu potrdili časovnico za širitev schengenskega območja brez notranjih meja oktobra 2007 ter se v tem okviru zavzeli za vzpostavitev SIS II do aprila 2007. Mesec dni kasneje je tudi evropski komisar za pravosodje Franco Frattini priznal, da bo imela širitev schengenskega območja zamudo. Kot je pojasnil, SIS II ne bo pripravljen v roku, ki bi omogočal širitev oktobra 2007. A prihodnja predsedujoča EU, Portugalska, kljub črnim obetom glede zamud schengenskega območja ni vrgla puške v koruzo. Septembra lani je predstavila predlog t. i. multipliciranja portugalskega schengenskega informacijskega sistema, ki naj bi kljub zamudam pri vzpostavljanju SIS II omogočil širitev schengna oktobra 2007. Notranji ministri EU so nato lanskega oktobra sprejeli okvirni časovni načrt za širitev schengenskega območja, po katerem naj bi bil SIS II operativen junija 2008. Hkrati so napovedali preučitev izvedljivosti portugalskega predloga za

vzpostavitev t. i. sistema SIS I plus, ki predvideva »kloniranje« SIS I za vse nove članice. Že decembra so nato ministri prižgali zeleno luč za portugalski predlog

SIS I za vse. Ta naj bi pripravljenim novim članicam EU omogočil vstop v schengen še pred uveljavitvijo SIS II. V skladu z novo časovnico so za ciljni datum odprave nadzora na kopenskih in morskimi mejami ministri postavili konec decembra 2007, na letališčih pa konec marca 2008. Ta časovnica je nato tudi obveljala.

Vzpostavitev sistema SIS II lahko označimo za sklepni korak tokratne schengenske širitve. Glavna novost SIS II v primerjavi s SIS I je, da bo tudi tehnološko nadgrajeni sistem vključeval biometrične podatke, in sicer prstne odtise in obrazne poteze. SIS II naj bi bil po napovedih operativen konec leta 2008. Čim hitrejša uveljavitev schengenskega informacijskega sistema druge generacije pa je sicer tudi ena od prednostnih nalog Slovenije med predsedovanjem EU v prvi polovici prihodnjega leta. (STA)

CELOVEC - Deželni glavar Haider napovedal Ljubljani novo »vojno«

Knežji kamen spet buri duhove na Koroškem

Načrt, da bi postal kamen uradni simbol predsednika vlade, docela razjezil glavarja

CELOVEC - Knežji kamen, simbol slovanstva na Koroškem oz. karantanske države, spet buri duhove na Koroškem. Poldrugo leto po (spodletelem) poskusu uradne Koroške, da se Republika Slovenija odpove upodobitvi obrnjenega temelja rimskega stebra na slovenskem evrokovancu za dva centa, je deželni glavar Haider napovedal Ljubljani novo vojno. Na vest, da je slovensko ministrstvo za javno upravo poslalo v vladno obravnavo predlog celostne grafične podobe državnih organov, v katerem naj bi kabinet predsednika slovenske vlade predstavljal simbol knežjega kamna, je namreč takoj vključil v obrambo »koroškega simbola« avstrijsko zunanjo ministrico Ursulo Plassnik, ki naj bi naredila novi provokaciji hiter konec. Pozval jo je, naj takoj protestira pri slovenskem zunanjem ministru Dimitriju Ruplu in je Sloveniji očital »zlorabo najstarejšega avstrijskega pravnega simbola«. Hkrati je Plassnikovi svetoval, naj se pri slovenskem kolegu zavzema za tokojšnji preklic načrtov, »namesto da bi s Slovenijo praznovala padec schengenske meje. Ob »neznosni provokaciji Slovenije napram Koroški« pa je napovedal tudi že prve »povračilne« ukrepe, ko je napovedal, da bo Koroška »prehitela« slovenske načrte in od že prihodnjega tedna naprej na vseh uradnih pismih uporabljala koroški knežji kamen...

Avstrijska zunanja ministrica je še včeraj poskrbela za pomiritev razgretega ozračja na Koroškem. Izjavila je, da je ob robu vrha EU v Bruslju osebo slovenskega s slovenskim premierjem Janezom Janšo in zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom in da sta oba zagotovila, da v Sloveniji ne obstaja namen, da bi se koroški knežji kamen uporabljal kot »uradni državni simbol«. Zato je menila, da gre bolj za »vihar v kozarcu vode« oz. za »nesporazum«.

V vnovično razpravo o knežjem kamnu pa se vključila tudi Enotna lista (EL), zbirna stranka koroških Slovencev. V izjavi za javnost EL poudarja, da je knežji kamen simbol regije, ki nekoč ni bila deljena z državno mejo, temveč je bila celota. Zato naj tudi najnovejša »razburjanje ne bi postalo vzrok za antipatije med deželo Koroško in Slovenijo.«

Ivan Lukan

Knežji kamen, sedaj razstavljen v deželni palači v Celovcu, še vedno povzroča hudo kri

AVSTRIJA - Manjšinske pravice

Evropski komisar zaskrbljen

Eksplisitna kritika Thomasa Hammarberga na račun avstrijske vlade - Odprto pismo Narodnega sveta koroških Slovencev

BRUSELJ/DUNAJ/CELOVEC - Evropski komisar za človekove pravice Thomas Hammarberg se v najnovejšem poročilu o stanju človekovih pravic v Avstriji dotika tudi vprašanja dvojezične topografije. Komisar ob tem izraža svojo »posebno zaskrbljenost« zaradi neupoštevanja razzsodb ustavnega sodišča v zvezi z dvojezično topografijo na južnem Koroškem.

Kot je znano, je Hammarberg meseca maja letos med svojim obiskom v Avstriji preveril, kako je s spoštovanjem temeljnih pravic v alpski republiki. Med svojim tridnevним obiskom se je komisar za človekove pravice sestal s predstavniki avstrijske zvezne vlade ter tudi s številnimi predstavniki nevladnih organizacij, ki imajo kajpada bolj kritičen odnos do avstrijske politike na področju upoštevanja človekovih pravic.

Na pomanjkljivosti v zvezi s spoštovanjem in uresničevanjem manjšinskih pravic je komisarja za človekove pravice že takrat opozoril tudi Center

avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju v katerem so vključene vse v Avstriji živeče in uradno priznane narodne skupnosti. Sedaj, nekaj več kot pol leta po t.i. fact finding mission, je Hammarberg objavil poročilo o svojem obisku, ki je dokaj kritično do razmer v Avstriji.

Tako Hammarberg v svojem poročilu med drugim piše, da manjkajoča pripravljenost za uresničitev razzsodb ustavnega sodišča pomeni pomanjkljivost pri zaščiti narodnih manjšin in pri upoštevanju pravne države v Avstriji. Avstrijskim oblastem pa komisar ob enem priporoča, da nemudoma uresničijo razzsodbe ustavnega sodišča glede dvojezičnih krajevnih tabel na dvojezičnem ozemlju Koroške. V sredo objavljeno poročilo o obisku evropskega komisarja v Avstriji bo predloženo ministrskemu komiteju in evropskemu parlamentu.

Na uresničevanje manjšinskih pravic oz. razzsodb ustavnega sodišča je

Thomas Hammarberg

ob šesti obletnici razzsodbe o dvojezičnih napisih opozoril tudi Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), ki je v odprtem pismu ostro kritiziral zveznega kanclerja Alfreda Gusenbauerja (SPÖ). »Ne moremo in tudi ne bomo vzeli na

V PONEDELJEK Glavni svet SKGZ o padcu meje

Brisanje Schengenske meje, predsedovanje Slovenije Evropski uniji, uresničevanje zaščitnega zakona ter odnosi slovenske narodnostne skupnosti z Deželo Furlanijo Julijsko krajino (nov deželni zakon za slovensko manjšino) na dnevnom redu razprave zadnjega Deželnega sveta Slovenske kulturno gospodarske zveze v iztekajočem se letu. Na srečanju bodo s svojimi posegi sodelovali slovenski deželni svetniki Tamara Blažina, Igor Dolenc, Igor Kocijančič in Bruna Zorzini.

Seja Deželnega sveta SKGZ bo v goriškem Kulturnem domu (Ul. I. Brass 20) v ponedeljek, 17. decembra ob 19. uri, zaradi pomembnega dnevnega reda pa so k polnoštevilni udeležbi izrecno vabljeni člani sveta iz treh pokrajin, Goriške, Tržaške in Videmske.

znanje, da se odreda slovenski narodni skupnosti spoštovanje osnovnih samoumevnih pravnodržavnih standardov«, piše predsednik NSKS Matevž Grilc v odprtem pismu zveznemu kanclerju.

NSKS v pismu opozarja šefa avstrijske vlade, da je ustavno sodišče v že več konkretnih primerih odločilo, da bi morali določeni kraji na južnem Koroškem imeti dvojezične napise. »Za to da ni potreben ustavni zakon, prav tako ni potrebna sprememba Zakona o narodnih skupnostih, potreben da je samo sklep zvezne vlade v obliki uredbe«, piše NSKS v odprtem pismu. »Če zvezna vlada in Vi kot za manjšinske zadeve pristojni minister te zvezne vlade opuščate, da se sklene taka uredba, se mora Vam prav tako očitati, da ne spoštujete ustave Republike Avstrije, kakor se to po pravici očita koroškemu deželnemu glavarju«, še poudarja predsednik NSKS Matevž Grilc.

Ivan Lukan

UKVE - V priredbi Slovenskega kulturnega središča Planika

Božična delavnica

V ponedeljek bo na sporedu božičnica v priredbi podružnice GM, glasbene šole Tomaža Holmarja

UKVE - Slovensko kulturno središče Planika je ustanova, ki je dejavna skozi celo leto, prav posebej pa v času ko se bližajo prazniki, dejavnosti, ki jih prireja med šolskim letom pa so namenjene predvsem šoloobveznim otrokom. Tudi v tem šolskem letu obiskuje dejavnosti središča preko dvajset otrok, ki so razdeljeni v starostne skupine. Učiteljci Ana in Tanja tudi letos skušata približati slušateljem tečaj slovenskega jezika na igriv in sproščen način, hkrati pa s pomočjo pesmi bogatijo njihov besedni zaklad.

Dejstvo je, da nekateri slušatelji nimajo jezikovnega predznanja ali pa nimajo možnosti, da bi se v slovenščini ali v slovenskem narečju pogovarjali v družinskem krogu.

Predbožični čas pa je moment druženja in igre. Tako je SKS Planika organiziralo skupaj s Glasbeno matico-šolo Tomaža Holmarja božično delavnico, ki je bila dobro obiskana. Na njej so otroci pripravili razna ročna dela in majhna darila.

Naslednje srečanje v Ukvah bo v ponedeljek 17. decembra, kjer bosta Glasbena matica Glasbena šola Tomaža Holmarja in S.k.s. Planika priredili božičnico, namenjeno otrokom in njihovim staršem (RB)

Predpraznična delavnica je bila dobro obiskana in je pri otrocih vzbudila veliko zanimanja

RB

KOPER Obletnica knjigarne Libris

V Pokrajinskem muzeju v Kopru so se zbrali številni obiskovalci na slovesnosti ob 15-letnici kopske knjigarne in založbe Libris, ki je klub majhnim prostorom po ponudbi postala ena izmed največjih slovenskih knjigarn. S knjigarno v Kopru in Piranu ter antikvariatom ustvari kar 96 odstotkov dohodka s prodajo knjig. V ponudbi imajo več kot 30 tisoč različnih knjižnih naslovov, več kot 400 založb in 30 revij s področja kulture. Libris pa je kot ena izmed najuspešnejših slovenskih knjigarn leta 1993 dobila ugledno Schwentnerjevo priznanje, ki ga podeljuje Združenje slovenskih založnikov in knjigotrčev.

»Trudili se bomo zapolniti založniško vrzel na Primorskem in skrbeti za dobro založenost naših knjigarn. V zadnjem času se jim je pridružila tudi spletna knjigarna, ki ponuja knjige tudi tistim, ki nas ne morete obiskati,« je v nagovoru dejala direktorica Alojzija Zavnik, ki je pred 15 leti odkupila prejšnjo knjigarno in se s sodelavci in družino odločila nadaljevati poslanstvo.

GOSPODARSTVO - Razmeroma negativni podatki Confindustrie in zavoda Eurostat

Potrošnja pada, BDP zastaja Prodi obsoja cenovne špekulacije

Minister Ferrero bi vsilil zaustavitev cen za leto 2008 - Inflacija v EU višja, Italija pod povprečno stopnjo

RIM - Novice o špekulacijah in nekontroliranih porastih cen, ki so sledili tridnevni stavki avtoprevoznikov, je včeraj komentiral prvi minister Romano Prodi. V Bruslju, kjer se je udeležil vrha vladnih in državnih predsednikov Evropske unije, je obsodil tovrstne povzroke in dejal, da bi bile 30-odstotne podražitve po nekaj dneh stavke dokaz, da čuta za realnost ni več. Zlasti v velikih mestih so zabeležili 30 do 50-odstotne podražitve na trgu sadja in zelenjave.

Minister za socialno solidarnost Paolo Ferrero je včeraj predlagal, naj vlada vsili zaustavitev cen za celo leto 2008. »Glede na nevarnost podražitev, ki je vezana tudi na prevoz blaga po cestah, mora vlada sprejeti globlje in odločne ukrepe« je dejal ter opisal svoj načrt: vzpostaviti omizje z odgovornimi za veliko distribucijo, vsiliti zaustavitev cen za eno leto in neposredno upravljati cene nekaterih dobrin, kot je na primer kruh.

Medtem je izsledke svoje raziskave o stanju italijanskega gospodarstva predstavilo združenje Confindustria. Rezultati so dvoumni: industrijska rast bo v letu 2008 pospešena, javni dolg bo v primerjavi z BDP korenito padel, deficit bo ostal pri stopnji 2,2 odstotka, potrošnja pa je skromna. Confindustria predvideva, da bo letošnji italijanski BDP zabeležil 1,8-odstotni porast, inflacija pa bo v prihodnjem letu višja. Napovedi za prihodnja leta pa sploh niso rožnate: en odstotek v letu 2008 in 1,4 odstotka v letu 2009. V letu 2007 se je potrošnja okrepiła za 1,9 odstotka, medtem ko naj bi se porast potrošnje v letu 2008 ustavljal pri 1,2 odstotka. Podpredsednik združenja Andrea Pininfarina je povedal, da je splošna ekonomska rast nezadovoljiva, saj »je daleč od podatkov nekaterih držav partneric, predvsem pa ne pomaga reševanju ekonomskih in socialnih razlik v državi«.

Včeraj je zavod Eurostat objavil podatke o novembrski inflaciji v EU. Novice so negativne, saj se je povprečna stopnja inflacije v uniji dvignila do 3,1 odstotka in je najvišja od maja 2001. Oktobra je bila povprečna stopnja 2,6 odstotka. Italija se ni slabo odrezala, kar je podčrtal sam Prodi: z 2,6 odstotka je pristala na osmem mestu (najnižja inflacija je na Nizozemskem, Finskem in v Združenem kraljestvu). Inflacija je šibka točka Slovenije, ki zaseda zadnje mesto na območju evra in 21. mesto v EU, njena novembrska stopnja pa je bila 5,7 odstotka (najvišja je bila v Latviji, kjer je dosegla 13,7 odstotka). Evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquín Almunia je skupno sliko ocenil negativno: »tako slabih podatkov nismo pričakovali«.

Trgovina v Genovi: solata se je ponekod podražila za 30, mandarine pa celo za 60 odstotkov

ANSA

RIM - Komik Beppe Grillo spet na pohodu Z rikšojem oddal 350 tisoč podpisov za »čist Parlament«

RIM - »Država se spet premika,« je včeraj izjavil italijanski komik Beppe Grillo med vožnjo na rikšoj s Trga Navona do sedeža senata. S seboj je vozil 18 kartonastih škatel, ki so hranile 350 tisoč podpisov za zahtevo po zakonu na ljudsko pobudo za »čist Parlament«, se pravi tak, v katerem naj ne bi več sedele uradno preiskovane osebe.

Ob Grillu se je zbrala večja množica pristašev, ki ga je pospremila do Palače Madama, kjer je oddal svoj tovor in se srečal s predsednikom senata Francom Marinijem. V polurnem pogovoru je Mariniju predočil dejstvo, da se svet spreminja in da se je danes treba soočiti z novimi politično-družbenimi težavami. »Državo bi morali upravljati mladi ljudje ... Morda pa se celo v kratkem povrne psiho-pritlikavec in naslednja tri leta se lahko spet zabavamo,« je dejal, nanašajoč se na Berlusconi. Na svoj račun so prišli tudi levicariji s svojo »rdečo stvarjo - cosa rossa«. Novinarjem pred Palačo Madama je Grillo povedal, da se mu je odvalil velik kamen s srca, ko mu je predsednik Napolitano očital, da Italija ni njegova. »Prav ima, taka Italija je Napolitanova!«

Grillo pa se ni pritoževal samo nad politiko, ampak je nekaj pikrih besed namenil tudi informaciji, ki naj bi bila vzrok prave depresije, v kateri se je znašla država. Po njegovem mnenju sodobna informacija napaja ljudi z neumnostmi in je zaradi svoje omejenosti obsojena na smrt; na njenem mestu se bo uveljavil splet, ki naj bi bil izredno demokratičen vir.

Beppe Grillo na rikšoj

ANSA

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

The New York Times: Italijanski »malessere« sad kolektivne gospodarske, politične in družbene potrtosti

The New York Times je posvetil Italiji daljši prispevek, iz katerega izhaja nezavidljiva slika polotoka. »Ves svet ljubi Italijo, ker je kljub staranju še vedno fascinantna. Ker Italijani jedo in pijejo dosti, pa v glavnem niso debeli ali pijani. Ker je v še preveč urejeni Evropi kraj, kjer ljudje še razpravljajo, kaj v resnici pomeni rdeča luč na semaforju. Vendar kaže, da Italijani ne ljubijo več sami sebe.« »Malesere« (italijansko v originalu) oz. neugodje je sad kolektivne gospodarske, politične in družbene potrtosti, ki je v nedavni evropski raziskavi pokazala, da so Italijani najmanj srečni ljudje v zahodni Evropi. »Država je izgubila del svoje volje do prihodnosti,« pravi Veltroni, »ker je več bojzani kot upanja.« Leta 1987 je Italija gospodarsko izenačila Veliko Britanijo, sedaj je na tem, da jo prehiti Španija.

Turistom je vseč italijanski netehnološki življenjski stil, raba interneta pa je med najnižjimi v Evropi, kot tudi plače, tuje investicije in razvoj, stroški za pokojnine, medtem ko so javni dolg in stroški politike med najvišjimi. Prebivalci so stari in

obubožani, italijanske prednosti pa se spreminjajo v šibkosti. Srednja in mala podjetja, ki so bila nosilna os ekonomije, je prizadela globalizacija in posebej ceno kitajska konkurenca. Sama družina je v krizi, saj 70% mladih od 20 do 30 leta še živi pri starših in so obsojeni na podaljšano in neproduktivno adolescenco. Mnogi med najbolj briljantnimi se morajo izseliti kot reveži pred sto leti.

Ameriški veleposlanik v Rimu Spogli svari tudi pred nevarnostjo zmanjšane mednarodne vloge Italije: »Najboljši prijatelj Amerike so njeni ekonomski partnerji in Italija se v tej lestvici ne uvršča visoko.« Birokracija in zmedena pravila odvrta tuje investitorje: leta 2004 so ameriške naložbe znašale manj kot 17 milijonov dolarjev, v Španiji pa več kot 49 milijonov. »Treba je posekati bršljan, ki duši to čudovito 2.500 let staro drevo,« pravi Spogli. V resnici pa je zelo razširjen občutek, da ni več dosti upanja, da bi lahko posekali bršljan, kar med Italijani povzroča žalost in jezo. In glede slednje NYT ne gre mimo pojava Grilla, ki pooseblja

italijansko razpoloženje do politikov – najbolj plačanih v Evropi in z največjo armado službenih vozil na celine. »Vsa ta kaša smrdi do nebes,« pravi Grillo, ki se nagiblje na levo, vendar ne varčuje s kritikami do nobene strani. Vzrok za splošno nelagodje je (tudi) v politiki: raziskava je pokazala, da so najsrečnejši Danci, kjer 64 odstotkov zaupa parlamentu, najbolj nesrečni pa so Italijani, ki svojim parlamentarcem zaupajo samo v 36% primerov. Po oceni NYT ni naključje, da sta letošnja bestsellerja knjigi La Casta o privilegijih politike in Gomorra o organiziranem kriminalu, ki predstavlja najpomembnejši gospodarski sektor.

Na lanskih volitvah je najbogatejši Italijan Berlusconi bil poražen, ker ni uresničil obljubljenih »ameriških sanj«: ko je sestopil z vlade, je razvojna stopnja bila na ničli. Ampak sam Berlusconi poraz še ni čarodejno zdravilo in se Prodi sooča s trhlo koalicijo devetih sprtih strank. Prvo razočaranje je Prodi povzročil ob samem imenovanju vlade z rekordnimi 102 ministroma. Problemov je veliko: vpraša-

nje vloge mlajše generacije, številni priseljenci, Cerkev, ki se je iz kulturnega stebra sprevrgla v lobijsko skupino, še neprebavljena »smrt« Krščanske, izvoz, ki se ga ne more več podpreti z devalvacijo lire, naraščajoče število zakonskih ločitev, najnižja rodnost v Evropi in največje število starih, brezposelnost, ki je sicer samo 6 odstotna, a 21 odstotkov mladih pod 24 letom je brez službe.

»Po Pavarottijevi smrti nam ostajata samo pasta in pizza«, se šali skupina mladih, ni več Fellinija, Rossellinija ali Lorenove, ki so Italijo uvrščali na vrh svetovnega ugleda. Ima sicer še vedno Ferrarija in druga ugledna podjetja, med katerimi NYT omenja Illyja kot simbol stila in prestiža. Poleg Illyjeve kakovostne proizvodnje newyorški dnevnik omenja iz naše dežele tudi proizvodnjo stolov v Manzanu, ki pa upada zaradi naraščajoče kitajske konkurence. Politikom ne prispevajo k uveljavljanju italijanske kompetitivnosti: biznis potrebuje manj birokracije, več delovne fleksibilnosti in investicije v infrastrukturo, sam »Made in Italy« pa ne za-

Sindikati v Alitalii zagrozili s stavko

RIM - Sindikati delavcev letalske družbe Alitalia, ki jo vlada namerava privatizirati, so včeraj opozorili, da bodo v času božičnih praznikov stavkali, če jih vlada ne bo povabila k pogovoru o prihodnosti družbe. Vodstvo sindikata Filt Cgil je dejalo, da se bodo za ta korak odločili, četudi bo do njega prišlo v času praznikov ob koncu leta, obdobju, v katerem so stavke prepovedane zaradi vrhunca potovalne sezone.

Sindikalisti želijo izvedeti podrobnosti nezavezujočih ponudb za nakup državnega deleža v Alitalii, ki so jih podali trije ponudniki, med katerimi pa sta najresnejša Air France-KLM in italijanski letalski prevoznik Air One oziroma njegova krovna družba AP Holding. Uprava Alitalie oziroma italijanska vlada naj bi se o izboru ponudnika, ki ga bo ekskluzivno povabila k pogajanju, odločila do prihodnjega torka. Predsednik Alitalie Maurizio Prato naj bi bil pripravljen odstopiti s svoje funkcije, če za Alitaliinega partnerja ne bo izbran Air France oziroma če izbor ne bo opravljen do postavljenega datuma.

Šestletni deček umrl po operaciji mandljev

PISTOIA - Včeraj nekaj po polnoči je v bolnišnici v Pistoii umrl 6-letni deček, po imenu Federico. Dva dneva poprej so mu odstranili mandeljne. Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci pojasnil primarij otorinolaringoiatričnega oddelka Pierantonio Calamandrei, je Federico izkrmel. To naj bi bilo ne navadno, saj pri takšnih operacijah do krvavitve pride takoj oz. v teku 24 ur. Starši otroka so obtožili zdravnike, češ da jih ni bilo v bolnišnici, ko je prišlo do krize, vendar je vodstvo bolnišnice to zanikalo. Ministrica za zdravstvo Li-va Turco je odredila inšpekcijo.

Francija bo izročila bivšo rdečo brigadistko

PARIZ - Prizivno sodišče v Versaillesu je včeraj pristalo na ekstradicijo nekdanje pripadnice Rdečih brigad Marine Petrelle. Italijanska vlada je svoj čas zahtevala od francoske, naj ji Petrello izroči, saj je bila ženska obsojena zaradi vpletenosti v ugrabitev in umor Alda Mora ter drugih terorističnih dejavnosti v letih 1977-1982.

Petrelle je stara 53 let. Francoska policija jo je prišla avgusta v pariškem predmestju Argenteuilu. V Italiji je bila leta 1993 dokončno obsojena na prizivnem sodišču na dosmrtno ječo. Po prvostopenjski obsodbi je bila izpuščena iz zapore in je leta 1993 zbežala v Francijo. Italija je leta 2006 zahtevala njeno ekstradicijo skupno z izročitvijo devetih drugih bivših teroristov.

TRŽAŠKI OBČINSKI ODBOR - V dveh sklepih prošnji za deželne prispevke

Jezikovno okence in projekt o prevajanju

Ureditev Urada za odnose s slovensko manjšino in okrepitev prevajalske službe

Prevajanje in tolmačenje je naslov projektu, ki ga je pripravila tržaška občinska uprava, da bi zagotovila izvajanje norm o zaščiti slovenske jezikovne manjšine. V ta namen je ta teden odobrila sklep, ki pooblašča občino, da zaprosi deželno upravo za prispevek v višini 50 tisoč evrov za uresničitev projekta.

Projekt je na seji občinskega odbora orisal župan Roberto Dipiazza. S predvidenim prispevkom - ki sodi v okvir določil zakona o zaščiti zgodovinsko priznanih jezikovnih manjšin št. 482 iz leta 1999 - bo občinska uprava zaposlila dva sodelavca, da bi skrbeli za prevod številnih aktov in dokumentov v slovenščino, poleg tega pa bi okrepila prevajalsko službo v rationskih svetih za Zahodni in Vzhodni Kras. V odloku je zapisano, da bo projekt začeli izvajati ob prejemu prispevka, trajal pa bo eno leto.

Sklep je bil odobren soglasno.

Na isti seji (11. decembra) je občinski odbor odobril tudi sklep o projektu jezikovnega okenca z zahtevo po prispevku za njegovo izvajanje. Tudi ta sklep se opira na določila zakona št. 482/99. V dokumentu je zapisano, da mora biti občinski urad za odnose s slovensko manjšino (ki deluje v Ul. Giotto) primerno opremljen. V ta namen je občinski oddelek za službe in splošno tajništvo izdelal projekt, poimenoval jezikovno okence. Za njegovo izvedbo je mestna uprava zaprosila deželno upravo za prispevek v višini 11.550 evrov.

V priloženem dokumentu je podrobno opisano, kako bodo stroški porazdeljeni. S prispevkom bo občinska uprava kupila sledečo opremo za jezikovno okence: tri pisalne mize (1.800 evrov), tri omare (1.200 €), tri ergonomične stolice (900 €), šest stolic za javnost (900 €), tri namizne luči (300 €), tri male omarice (750 €), tri stojala za dežnike (300 €), tri omare za obleke (675 €), tri koše (75 €), tri računalnike (1.800 €), tri tiskalnike (750€), telefaks (500€), tri telefone (200 €), dva panoja (800 €), italijanski slovar (100 €), italijanski slovar sinonimov (100 €), italijansko-slovenski in slovensko-italijanski slovar (400 €), slovar slovenskega jezika (150 €).

Oba sklepa je tržaški občinski odbor sprejel štiri dni pred iztekom roka za predložitev prošnji za prispevke.

M.K.

MANJŠINE - V Narodnem domu zaključek projekta Mi.Ma.

Večine in manjšine v šoli

Pomen ozaveščanja mladih pripadnikov večinskih narodov o stvarnosti avtohtonih manjšin

S tem projektom bi bilo treba nadaljevati in dobro bi bilo, da bi ga razširili na vse šole, tudi manjšinske, saj se tudi pripadniki manjšinskih skupnosti med seboj ne poznajo. S to mislijo ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta Emidija Susiča se je sinoči v Narodnem domu v Trstu zaključil sklepni posvet čezmejnega projekta Mi.Ma. Večine spoznavajo manjšine. V okviru projekta, ki sta ga v prvi vrsti izvajala Slovenski raziskovalni inštitut in Italijanska unija, so predstavniki obeh ustanov opravili dvainštirideset obiskov na enainvajsetih srednjih šolah in štirih univerzah na obeh straneh meje, kjer so dijake oz. študente, ki pripadajo večinskima narodoma (- v Italiji je to pač italijanski, v Sloveniji pa slovenski), seznanili s stvarnostjo slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji. To stvarnost je spoznalo tako preko tisoč mladih Italijanov in

Slovencev in prav zaradi tega je po mnenju pobudnikov projekt Mi.Ma. eden pomembnejših projektov, ki sta jih izpeljali obe manjšini, saj cilja k vzgajanju mladih generacij.

Včerajšnji posvet je bil posvečen spoznavanju manjšin s strani večin v šoli oz. vprašanju avtohtonih manjšin v medkulturni vzgoji, pri čemer sta po uvodnih posegih vodje projekta Zaira Vidali s Slorija in predsednika Italijanske unije Maurizia Tremula (na sliki KROMA) predstavnik Deželnega šolskega urada za Furlanijo-Juljsko krajino Luigi Torchio in Lilia Peterzol z Zavoda Republike Slovenije za šolstvo spregovorila o medkulturni vzgoji in avtohtonih manjšinah v italijanskem oz. slovenskem šolskem sistemu, medtem ko je dekanja Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem Vesna Mikolič predstavila publikacijo Med kulturami in je-

ziki, ki je izšla v okviru čezmejnega projekta Mladi v medkulturnem položaju o pomenu poznavanja in ozaveščanja ter spodbujanja interesa za spoznavanje sosednjih kultur in manjšin pri mladih.

Krona projekta Mi.Ma. bosta publikacija Vabilo na manjšini (ta je v tisku) in spletna stran, ki v italijanski in slovenski posreduje informacije o slovenski manjšini v Italiji oz. italijanski manjšini v Sloveniji, njunih kulturnih in raziskovalnih dejavnosti, športa, medijev, politike in gospodarstva. O tem sta na posvetu spregovorila Zaira Vidali za Slori in Andrej Bertok za Italijansko unijo.

Naj še omenimo, da so bili ostali partnerji projekta Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti, Italijanski center za promocijo, kulturo, izobraževanje in razvoj Carlo Combi, SKGZ, SSO in Združenje prijateljev časopisa Isonzo-Soča. (iž)

ŽELEZNICA Šempolaj: novo srečanje o nadvozu

Devinsko-nabrežinski župan Ret in pokrajinski odbornik za javna dela Tommasini sta se z novim krajevnim ravnateljem državnih železnic Simeonejem pogovarjala o postopku za gradnjo železniškega nadvoza pri Šempolaju. Gre, kot znano, za problem, ki se vleče že dolgo let, sedaj pa se menda vendarle rešuje, čeprav na koncu, kot vedno, štejejo dejanja in ne obljube.

Inženir Simeone, ki je za krnilom železnic pred kratkim zamenjal inž. Golianija, je dokazal, da je dobro poučen z načrtom za nadvoz, ki ga je pripravila Pokrajina. Njene strokovne službe je na srečanju zastopal inž. Starc.

Postopek naj bi zgleдал takole. Do konca prihodnjega leta (to se pravi v roku enega leta) naj bi Pokrajina izdelala izvršilni načrt za nadvoz, takoj zatem pa bi stekel postopek za javno dražbo za to delo. »Če ne bo zastojev ali nepredvidenih težav, bi prva gradbena dela lahko stekla enkrat sredi leta 2009,« nam je dejal župan Ret. Podobna razmišlja tudi pokrajinski odbornik Tommasini.

Nadvoz nad železnico, ki povezuje Trst z Opčinami in Ljubljano (nekdanja Južna železnica), naj bi po sedanjih ocenah stal približno 3,5 milijona evrov. Stroški se bodo do začetka del gotovo povežali, tako da bo projekt po realističnih ocenah stal okoli štiri milijone evrov.

Nositelj javnega dela je pokrajinska uprava, glavino finančnih sredstev pa bo prispevala Dežela, nekaj denarja pa bo prišlo tudi iz blagajni italijanskih železnic. Nadvoz naj bi zgradili prav v trenutku, ko naj bi se začela dela za gradnjo nove hitre železniške proge, ki bo na tistem odseku tekla v glavnem pod zemljo. Trenutno še ni jasno, kakšna usoda čaka nekdanjo Južno železnico. Gotovo bo ostala in bo morda namenjena le lokalnemu železniškemu prevozu.

DEMOKRATSKA STRANKA - Predstavili začasni pokrajinski izvršni odbor in skupščino

Pokrajinski tajnik DS znan februarja

Izvolili ga bodo člani razširjene pokrajinske skupščine, v kateri je že 11 Slovencev - V izvršnem odboru tudi Uroš Koren

Z leve Laura Famulari, Cristiano Degano in Matteo Apuzza

KROMA

Pokrajinska Demokratska stranka bo najkasneje konec februarja dobila uradnega tajnika oz. stalnega koordinatorskega tajnika. Izvolila ga bo pristojna teritorialna skupščina, ki trenutno šteje 57 članov in ki bo dokončno sestavljena v začetku februarja leta 2008. Štela bo skupno največ 90 oseb, ki bodo izglasovane v sklopu posameznih krožkov. Teh bo v tržaški pokrajini okrog 10 in bodo okvirno sovpadali z volilnimi okrožji. V njih bodo privedli volitve za imenovanje koordinatorskega krožka in delegatov v pokrajinsko skupščino, glasovali pa bodo lahko vsi občani.

Novosti na poti oblikovanja lokalne Demokratske stranke je predstavil včeraj začasni koordinatorske stranke Cristiano Degano ob udeležbi dosedanjih pokrajinskih tajnikov Levih demokratov Fabia Omera (po novem je načelnik skupine DS v občinskem svetu, medtem ko bo v pokrajinskem svetu načelnica Maria Monteleone) in Marjetice Mattea Apuzza, predsednice pokrajinske skupščine DS Laure Famulari in blagajničarja Luciana Kakovica, sicer tudi člana skupščine. Začasni izvršni odbor tržaške Demokratske stranke, v katerem je tudi Uroš Koren, sestavlja 11 članov, od katerih je 6 žensk. V pokrajinsko skupščino so bili med ostalimi izvolje-

ni Miloš Budin, Mariza Škerk, Fulvia Premolin, Tamara Blažina, Walter Godina in Štefan Čok. V skupščini so tudi Igor Dolenc (kot deželni svetnik) ter Igor Švab, Igor Gabrovec, Massimo Veronese in Patrizia Vascotto, ki so na seznamu na osnovi prejetih glasov na primarnih volitvah.

Skupščina je namreč štela sprva 33 članov, ki so se jim pridružili deželni svetniki in 20 ljudi s kandidatnih list. Kot prvo dejanje so sprejeli nov dvojezični simbol stranke, ki smo ga objavili včeraj, glavna vloga skupščine pa bo v bližnji prihodnosti, kot rečeno, izvolitev stalnega pokrajinskega koordinatorskega DS. V ta namen bo 7. januarja stekla kampanja, prek katere se bodo obrnili na vse, ki so se udeležili primarnih volitev - in katerim bodo med drugim izročili potrdilo »Ustanovitelj Demokratske stranke«. Teh je bilo 55 tisoč v deželi FJK in 9.500 na Tržaškem. Predvidoma 7. in 8. februarja naj bi tako glasovali za sestavo krožkov (poleg teh bodo ustanovili tudi nekaj forumov o aktualnih vprašanjih) in za izvolitev njihovih koordinatorskega DS. Razširjena skupščina bo nato konec februarja izvolila pokrajinskega tajnika Demokratske stranke.

A.G.

DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL - Predstavitev rezultatov projekta Interreg IIIA

Z igro in videopogovori ohranjajmo kulturno dediščino

Projekt se je delil na dva dela: Čarovnija besed in Memo - Arhiv na spletu lahko sedaj vsakdo še obogati

Da je tržaški Dijaški dom Srečka Kosovela nadvse dejaven tudi v sklopu čezmejnega sodelovanja, dokazuje včerajšnja predstavitev rezultatov dvoletnega evropskega projekta Interreg III A Italija-Slovenija 2005 - 2007 z naslovom »Dijaški dom kot središče integracije študentov različnih jezikovnih skupin 2« (www.sddsk.org). Sam projekt se je delil na dva dela: prvi se je ukvarjal z zgodnjim doživljanjem jezika v slovenskih jaslih v tržaškem Dijaškem domu oziroma v italijanskem vrtcu La Coccinella v Piranu, drugi, poimenovan video Memo pa se je lotil spoznavanja povojnih dogodkov z uporabo multimedijskih sredstev. Omogočilo ga je pokroviteljstvo Dežele FJK in pa sodelovanje številnih partnerjev s te strani meje - Slovensko kulturno gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij in pa s slovenske strani - Italijanska unija, Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti, gimnazija Antonio Sema, vrtec La Coccinella iz Pirana in Promocijsko, kulturno, izobraževalno in razvojno italijansko središče Carlo Combi iz Kopra. Ob njih pa si posebno zahvalo zaslužijo tudi sodelavci Iztok Pečar, Iztok Spetič, Renata Padovan, Jurij Gruden, Ana Stepančič, Alan Košuta, Antonio Giacomin, Enrico Micheli ter zgodovinarja Sandi Volk in Massimo Medeot.

Skupni imenovalc obeh delov projekta so bili seveda mladi in obadva sta se rodila na osnovi želje po še tesnejšem sodelovanju med italijansko manjšino v Sloveniji in slovensko manjšino v Italiji »na osnovi ohranjanja kulturne dediščine naših prednikov oziroma na direktnem spoznavanju doživljanja zgodovinskih dogodkov starejših ljudi.« je uvodoma izpostavil ravnatelj Dijaškega doma Gorazd Pučnik.

Igre po dlani, izštevanke, prstne igrice, pesmice in rime so oblikovale prvi del projekta poimenovan Čarovnija besed, ki je potekal v vrtcu La Coccinella v Luciji (otroci od 3. do 6. leta) in v jaslih tržaškega Dijaškega doma (otroci od 1. do 3. leta). Šlo je predvsem za bogatitev besednega zaklada najmlajših in hkrati za ovrednotenje ljudskega izročila pri njihovi jezikovni vzgoji. Tradicionalne otroške igre so namreč povečini tonile v pozabo, tako da so vzgojitelji najprej zbirali gradivo pri različnih virih (predvsem starih, dedkih in babicah) in ga nato objavili v prikupni publikaciji, ki s pomočjo fotografij ponuja bralcu enostavna didaktična navodila. »V času, ko postaja svet vse manjši, človek v njem pa vse bolj osamljen, je igra čudežno sredstvo, s katerim svet lahko spet povečujemo in bogatimo, saj je igra hrana za dušo, ljudi pa med seboj tako povezujemo.« je ob ravnateljici Lauri Slama Giachin povedala vzgojiteljica Renata Padovan.

Včeraj so v Dijaškem domu predstavili spodbudne rezultate čezmejnega sodelovanja

KROMA

Memo pa je naslov drugemu delu projekta, ki je nastal v sodelovanju s piransko gimnazijo Antonio Sema in tržaškim Družboslovnim licejem Antona Martina Slomška. Projekt, pri katerem so sodelovali mladostniki med 14. in 17. letom name-rava pod vodstvom strokovnih delavcev se-či po področjih medijske komunikacije, zgodovine in didaktike. Mladi so z videokame-ro v rokah posneli nad 40 ur pogovorov s starejšimi z obeh strani meje; živčnim pričam zgodovinskih sprememb so postavljali vprašanja, pravzaprav nekakšne ključne besede, iz katerih se je nato razvil sproščen pogovor. Namen projekta je bil namreč ohranjanje spominov v obdobju 1945-1954, se pravi od povojnega časa do konca Svobodnega tržaškega ozemlja. Videoposneta pričevanja ljudi so nato naložili na splet, kjer so ustvarili večji arhiv, ki vsebuje doživlja, spomine, občutke in ocene tega časa. Zbrano gradivo je po oceni zgodovinarja Sandija Volka res zanimivo, saj ponuja raznolikost pripovedi in vpogled na dejstva o družbeno-socialni stvarnosti.

Projekt pa se s tem ne zaključuje. Sedaj so na vrsti ljudje, pravzaprav vsakdo, ki bi želel z videoposnetkom dodatno obogatiti spletni arhiv (www.videomemo.eu). Gre za majhen, a vendar nadvse hvalevreden doprinos h kolektivnemu spominu. (-sas)

KATINARA - Na poslopju Osnovne šole Frana Milčinskega

Tabla o začetku del

Popravitvena dela na stavbi naj bi trajala do 29. februarja prihodnjega leta

Na ograji poslopja Osnovne šole Frana Milčinskega na Katinari se je pojavila tabla, ki naznanja začetek popravitvenih oz. obnovitvenih del. Kot znano, je letošnji septembrski naliv poškodoval stavbo, saj je voda pronicnila v nekatere prostore, zaradi česar so morali šolo preseliti včasne prostore v Istrsko ulico. Svojičas je tržaški občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli zagotovil, da se bodo dela začela že pred iztekom letošnjega leta in da bodo učenci lahko prišli v obnovljeno šolo (z novo streho in na novo pridobljenimi prostori v preurejenem nekdanjem hišnikovem stanovanju) že ob začetku prihodnjega šolskega leta. Kot je razvidno na sliki KROMA, se na tabli kot datum začetka del omenja 12. december, dela pa naj bi dokončali do 29. februarja prihodnjega leta.

SODBA - Nepriстойnost Tržaško sodišče ne bo odločalo o NLB

Hrvaški varčevalci sprožili postopek pred 4 leti

Tržaško civilno sodišče se je včeraj izreklo za nepristojno za odločanje v primeru 711 pretežno hrvaških varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke (LB), ki so od Nove Ljubljanske banke (NLB) zahtevali izplačilo starih deviznih vlog v vrednosti okoli deset milijonov evrov, je poročal Radio Slovenija. Po poročanju radia je vest potrdil odvetnik Enzo Volli, ki zastopa varčevalce. Kot je dodal, bo lahko odločitev sodišča komentiral zatem, ko bo preučil zajetno obrazložitev sodbe na 55 straneh. Morebitno odločitev za pritožbo pa naj bi sprejel v prihodnjih dneh.

Nekdanji varčevalci LB pod vodstvom Božidarja Vukasovića so sprožili postopek proti NLB 30. septembra 2003, po nekaj preložitvah in več obravnavah (zadnja je bila 22. junija letos) pa je potekal vse do danes. NLB je sicer ves čas vztrajala, da ni pravna naslednica pogodbenih razmerij LB, ki se nanašajo na obveznosti iz naslova neizplačanih deviznih vlog hrvaških varčevalcev, v skladu z ustavnim zakonom iz leta 1994. Ta določa, da se na NLB prenese vse poslovanje ter premoženje na računih doma in v tujini, razen obveznosti do tujih bank upnic in Narodne banke Jugoslavije ter obveznosti iz naslova neizplačanih deviznih vlog varčevalcev iz držav na ozemlju nekdanje SFRJ. Te so ostale LB. (STA)

FURLANSKA CESTA - Začasna preusmeritev prometa po novi strukturi

Že danes po novem ovinku

Tako bo omogočeno demontiranje Baileyevega mostu brez zaprtja pomembne prometnice

Nov ovinek Furlanske ceste pri Rumeni hiši

KROMA

Danes bodo začasno odprli prometu nov, še nedokončan ovinek na Furlanski cesti pri Rumeni hiši. Avtomobili in druga vozila bodo peljali po utrjeni cementni bazi, ob pločniku in obcestni ograji na robu umetnega nasipa, ki so ga zgradili, da bi - po usadu, ki je novembra lani ohromil promet na cesti - uredili nov, blažji in predvsem varnejši ovinek.

Začasno odprtje še nedokončanega ovinka je potrebno, da bi delavci lahko demontirali tamkajšnji Baileyev most, ne da bi zaradi tega bili primorani zapreti Furlansko cesto, je sinoči pojasnil tržaški občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli. Baileyev most so namestili izvedenci deželne civilne zaščite, da bi začasno omogočili promet po Furlanski cesti. Demontiranje mosta bo trajalo teden dni, da bo začasna struktura v petek, 21. decembra, že izginila. Zatem bodo promet spet speljali po dosezanjem, starem ovinku, medtem pa bodo s asfaltom tlakovali cementno podlago novega ovinka. Ta dela za popolno ureditev novega ovinka bodo trajala teden dni, 28. decembra pa bo nov ovinek ob nasipu predan svojemu namenu.

Po novem letu se bodo nadaljevala dela za ureditev parkirišča ob novem ovinku. Tu bo skupno 58 parkirnih prostorov, vsi bodo brezplačni; nameščena bo javna razsvetljava in urejene gredice. Parkirišče naj bi bilo nared v kakih dveh mesecih.

M.K.

VČERAJ - Predstavili zgoščenko Biseri in biserčki v grafični podobi Luise Tomasetig

Songi iz predstav SSG v dar naročnikom Primorskega dnevnika

Pesmi Miroslava Košute, ki jih je uglasbil Aleksander Vodopivec, poje Stojan Colja

Zgoščenka songov iz predstav SSG Biseri in biserčki, ki jo bodo letos dobili v dar naročniki Primorskega dnevnika, ne nosi zaman takšnega naslova. Gre namreč za dragocen izbor songov, ki obsegajo desetletja predstav Slovenskega stalnega gledališča, ki so mnogim obiskovalcem gledališča, otrokom in odraslim, ostale v lepem spominu.

O skupni pobudi dnevnika in SSG je uvodoma spregovoril upravni direktor založbe DZP-PRAE Pavel Mahorčič, ki je poudaril pozornost Primorskega dnevnika do svojih bralcev, ki se izkazuje tudi z občasnimi posebnimi, pa čeprav skromnimi darili. Zgoščenka bodo naročniki prejeli na dom, dostava pa naj bi bila zaključena pred koncem meseca.

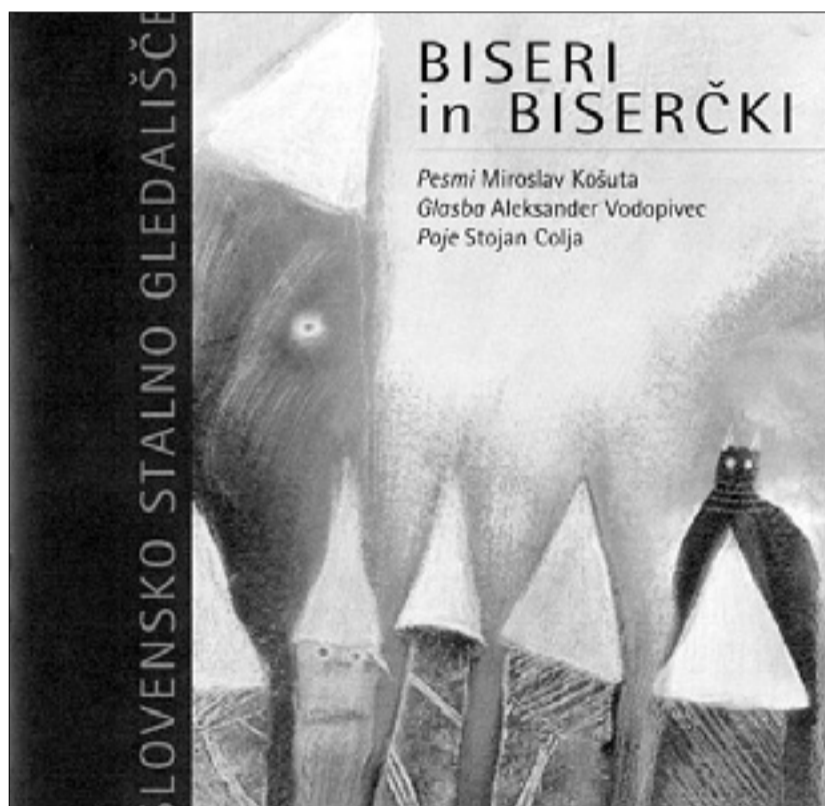
O razlogih za proizvodnjo zgoščenke sta spregovorila direktor SSG Tomaž Ban in umetniški vodja Marko Sosič. Slednji je poudaril pomen dejstva, da se gledališke predstave že nekaj časa snemajo v elektronski obliki, kar pomeni, da niso tako minljive, kot so bile včasih. Izpostavil je izredno delo obeh avtorjev songov, pesnika in nekdanjega ravnatelja SSG Miroslava Košute ter glasbenika Aleksandra Vodopivca, ki je songe uglasbil na Košutova besedila. Pel jih je igralec Stojan Colja, ki ima za to poseben dar. Pesmi so bile napisane za gledališke predstave, tako za otroke kot za odrasle, tako Košuta kot Vodopivec pa sta desetletja sooblikovala vrsto uspešnih predstav našega gledališča.

Miroslav Košuta je ob tem povedal resnico iz ozadja, namreč to, da je večino pesmi ustvaril v stiski SSG, ki ni imelo denarja za zunanje sodelavce, tako si je bilo treba pač pomagati. Pri tem je svoje prispevalo tudi njegovo razumevanje z mojstrom Aleksandrom Vodopivcem, s katerim sta se dobro ujela. Z zgoščenko pa je bila vrsta songov iztrgana sicer neizbežni pozabi. Građiva je sicer še ogromno, kajti songi gredo v stotine in bi lahko posneli serijo zgoščenk. Košuta je pri tem izpostavil priljubljenost igralca-pevca Stojana Colje zlasti pri otroški publikli, velik del zaslug za songe pa je pripisal tudi pokojnemu režiserju Jožetu Babiču, pravemu vulkanu idej.

O zgoščenki sta spregovorila še glasbenik Aleksander Vodopivec in avtorica grafične zasnove, umetnica Luisa Tomasetig, ki je s svojim doprinosom potrdila dolgoletne ustvarjalne vezi Stalnega slovenskega gledališča s Slovenski videmske pokrajine. Za pokušino so na predstavitvi zavrteli nekaj songov, kar je še zlasti cenila prisotna šolska publika.

Na včerajšnji predstavitvi zgoščenke SSG, ki jo bodo dobili v dar naročniki Primorskega dnevnika

KROMA

NARODNI DOM - Predstavitev

Monografija Bogdana Groma

V torek, 18. decembra, ob 18. uri bo v razstavnici dvorani Narodnega doma v Trstu Štefan Pahor predstavil trijezično slikovno monografijo slikarja Bogdana Groma *Moje korenine/Le mie radici/My roots*, ki je pravkar izšla pri tržaški založbi Mladika. Prisoten bo tudi avtor Bogdan Grom.

Moje korenine/Le mie radici/My Roots je naslov umetniške trijezične (slovensko-italijansko-angleške) monografije slikarja Bogdana Groma, Tržačana, ki od srede petdesetih let živi v Združenih državah Amerike. Gre za več kot dvesto strani obsega-jočo knjigo, razdeljeno na dva dela. V uvodnem delu so zbrani eseji o Gromovem likovnem ustvarjanju, ki so

jih napisali Vanja Strukelj, Jasna Merku in F. Peter Rose. V drugem delu pa nam spregovorijo barve, Gromove slike, skice, beležke, ki jih je avtor ustvaril v različnih tehnikah. Ta likovni del se nam predstavi kot nekakšna sprehod v prostoru in času; začnemo ga na Kontovelu, nadaljujemo do Proseka, po Krasu, da spet pride-emo do morja, v Devin, in končno še v osrčje Trsta. O tem premikanju po tržaški pokrajini pa nam namesto besed govorijo slike, ki krijejo desetletni časovni razpon: od 1947 do 1957, leta njegovega odhoda v Združene države Amerike. V delu pa so objavljene tudi slikarjeve beležke s področja scenografije, knjižnih ilustracij in opreme publikacij.

PESEK

Stil Quartet kot voščilo

SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga v sodelovanju z Občino Dolina prireja jutri ob 16. uri koncert v pričakovanju božičnih in novoletnih praznikov 2007. V župnijski cerkvi na Pesku bo nastopila vokalna skupina Stil Quartet, ki se bo predstavila z glasbenimi odlomki gospel in spiritual glasbe ter pričarala primerno predpraznično vzdušje.

Skupino sestavljajo izkušeni pevci in glasbeniki Gorazd Laznik, Jože Uhan, Andrej Mežan in Klemen Smole, ki jih združuje skupna naklonjenost do črnske duhovne glasbe. Od leta 2002 skupina deluje v mestu Trebnje v Sloveniji in veliko nastopa v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, pred kratkim pa so gostovali tudi v Taiwan-u. Po več kot 120 nastopih se tokrat prvič predstavlja na italijanski strani meje. Po skoraj petih letih delovanja se lahko skupina pohvali z več uspehi. Člani skupine so prepričani v to, da imajo ljudje gospel glasbo radi, ker je preprosto vesela, pozitivno naravnana ter nabita z ritmičnimi primesmi, ki zbujejo prijetne občutke. Njihovo poslanstvo je tako gospel še bolj približati ljudem – in to bodo z velikim veseljem počeli tudi v nedeljo.

Koncert bo uvedel nastop otroškega pevskega zbora A. M. Slomšek, ki bo ob tej priliki zbral prostovoljne prispevke za otroke v sirotišnici v Bjeli v Črni gori.

Pobudo so podprli Društveni bar Gročana, Restavracija-hotel Pesek, Picerija-pivnica Kariš, Hotel-restavracija Touring, Gostilna Bak in Locanda Mario. Toplo vabljeni! (Krasno polje)

NARODNI DOM - Prostor NŠK

Svoboda res je zlata

Recital skupine Metronom, prenesen na dvd in podnaslovljen tudi v italijanščini je posebej namenjen mladim in šolam

Pesniški recital *Svoboda res je zlata* gledališke skupine Metronom so pred kratkim »prelili« tudi na DVD ploščo. V naših krajih so jo predstavili kar nekajkrat, pretekli četrtek pa so njeno vsebino prikazali tudi v mali dvorani Narodnega doma. Glavni pokrovitelj večera je bila Narodna in študijska knjižnica, sam izid plošče pa sta omogočili Zveza slovenskih kulturnih društev in Zadruga kraška banka.

Predstavitveno slovesnost sta oblikovali mentorica gledališke skupine Metronom Nerina Švab in profesorica Marina Rossi. Švabova je v začetku svojega nagovora predstavila sam nastanek recitala, ki so si ga zamislili leta 2005, in sicer ob 60-letnici osvoboditve. Večino besedil so črpali iz antologije Borisa Paternuja *Slovensko pesništvo upora*. V tej izdaji je Paternu zbral kopico besedil ljudskih avtorjev, ki so nastala v času med drugo svetovno vojno. Film na DVD-ju je opremljen s podnapisi v italijanščini, zato je popolnoma dostopen tudi italijanskemu občinstvu. Ploščo, ki jo je moč dobiti v vseh slovenskih kulturnih društvih na Tržaškem, bodo zato podarili slovenskim in italijanskim šolam v našem prostoru.

Marina Rossi se ima za veliko ljubiteljko slovenskega sveta in slovenskih ljudi. Pri srcu ji je še posebno usoda slovenskega naroda v težkih časih fašizma, ko so njegove družbene in narodnostne zahteve dejansko soupadale. V svojem daljšem posegu je zato Rossijeva nakazala potek dogodkov po prvi svetovni vojni, ki so privedli do rojstva osvobodilnega boja. Njegove vrednote so še kako aktualne tudi v današnjem globaliziranem svetu, ko nevzdržen razvoj nenehno maže nekatere vrednote, na katerih temelji naša družba, v prvi vrsti enakost. (ps)

Nerina Švab na predstavitvi v Narodnem domu

KROMA

SSG - V Kulturnem domu

Poklon likovnemu ustvarjalcu Jožetu Cesarju

Sodeloval je tudi s slovenskim teatrom

V Kulturnem domu so odprli spominsko razstavo Jožeta Cesarja

KROMA

BAZOVICA - Gospodarska zadruga

Otroški božični sejem

Že tretjič ga je priredilo Združenje staršev iz Bazovice - Izkupiček bo namenjen šoli in vrtcu

Tudi letos je Združenje staršev iz Bazovice, v sodelovanju z osnovno šolo Trubar - Kajuh in otroškim vrtcem U. Vrabc, v prostorih bazoviške Gospodarske zadruge priredilo tretji božični sejem. Odprli so ga v petek, 14. decembra, s prijetnim nastopom osnovnošolcev in malčkov iz vrtca; sejem bo mogoče obiskati še jutri, 16. decembra, od 10. do 12. ure.

Izkupiček prodajne razstave božičnih izdelkov bo seveda namenjen šoli oziroma vrtcu iz Bazovice. Organizatorji se zahvaljujejo vsem tistim, ki so na kateri koli način pripomogli k uresničitvi sejma; posebna zahvala pa gre Gospodarski zadrugi in njenemu predsedniku Dinu Stoparju, ki sta poleg drugih prispevkov dala na razpolago tudi prostore za sejem. Seveda ste vsi toplotno vabljeni, da ga obiščete. (jp)

OPČINE Spominska komemoracija na strelišču

Kot vsako leto se bomo tudi letos poklonili spomenu petih padlih junakov, obsojencev na drugem tržaškem procesu Pinku Tomažiču, Viktorju Bobku, Ivanu Ivančiču, Simonu Kosu in Ivanu Vadnalu ob 66. obletnici njihove usmrtitve. Osrednja spominska svečanost, ki jo prirejajo združenja Anppia, Vzapp, Vzpi - Anpi, Aned in Vzved bo jutri, 16. decembra, ob 15. uri na openškem strelišču. Častna govornika bosta kulturna delavka Luana Grilanc in pokrajinski predsednik Vzpi-Anpi Giorgio Marzi; proslavi bo predsedovala Daša Bolčina, z občuteno pesmijo pa bo sodeloval MPZ Tabor pod vodstvom Mikele Šimac. Ob 16. uri se bo dogajanje pomaknilo v Prosvetni dom, kjer bodo predvajali film »Trst 1945«.

ZALOŽBA ZTT Predstavitev Jadranskega koledarja

Ob koncu posebno uspešnega leta prireja Založništvo tržaškega tiska še zadnje srečanje letos s predstavitvijo Jadranskega koledarja. Letošnji koledar ponuja izziv, saj je v prenovljenem konceptu in obliki bil izdan z željo, da bi se čim bolj približal bralcem. Predbožično srečanje ZTT-ja, pripravljeno v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, bo obenem lepa priložnost, da se avtorji in sodelavci založbe skupaj z bralci spomnijo letošnjih knjižnih izdaj in nazdravijo novemu letu. Umetniški program bo z utrinki iz knjig oblikovala Melita Malalan, praznično vzdusje pa bo pričaral Nomos Ensemble. Večer bo v torek, 18. decembra, ob 18.30 v dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah.

TV ODDAJA L'EREDITA' - Dekle iz Saleža se je prebilo vse do finala

»Družina« izdala Veroniko

Veronika Milič »padla« prav pri zadnjem vprašanju (in izgubila 27.500 evrov...)

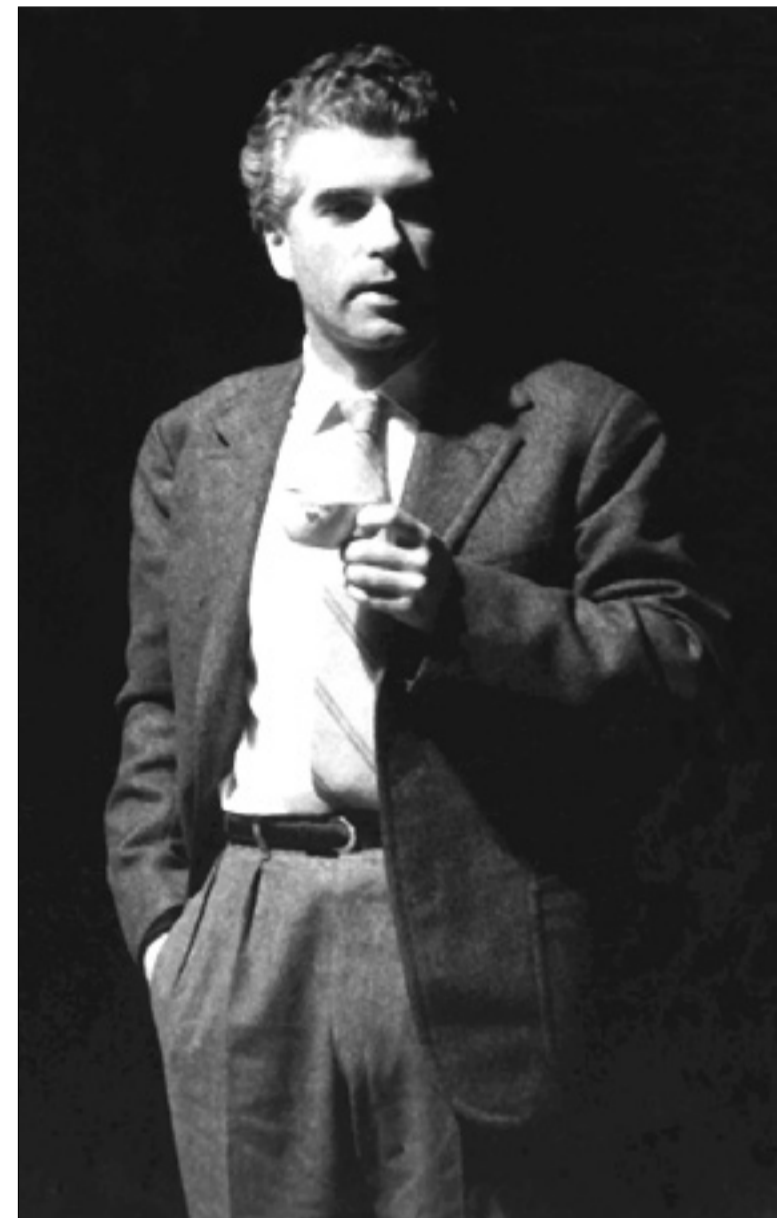
Veronika Milič (desno) z voditeljem oddaje L' eredità Carlom Contejem

Veronika Milič, 19-letna študentka iz Saleža, se je med sinočno TV oddajo na Raiuno L'eredità po odlično in srečno izpeljanih prvih petih igrh prebila vse do finalnega vprašanja z igralnim budgetom 110 tisoč evrov, ki pa ga je »giljotina« ob iskanju petih pravih tekmovalnih besed oklestila na 27.500 evrov. Dekle iz Saleža (vodja oddaje Carlo Conti je večkrat ponovil, da izhaja prav iz tega kraja...) bi moralo ugotoviti, katera beseda je v »sorodstvu« z italijanskimi besedami fatto, senza, diritto, amico in formato. Po enominutnem premisleku se je Veronika odločila za besedo sangue, kar pa, žal, ni bil pravilni odgovor. Carlo Conti je namignil na prisotna starša, mamo Vesno in očeta Igorja, ko ji je razkril, da je bila iskana beseda... famiglia - družina.

Veronika Milič se je vsekakor lepo izkazala (predvsem pri poznavanju risank...) in postala prvakinja igre, kar ji daje pravico do današnjega ponovnega nastopa v oddaji L'eredità.

RAZSTAVA - V muzeju Schmidl

Giorgio Strehler privatnik: značaj, čustva in strasti

Ob desetletnici smrti tržaškega režiserja Giorgia Strehlerja je gledališki muzej Schmidl priredil spominsko razstavo »Privatni Strehler - značaj, čustva, strasti«, s katero je ovrednotil dragocen fundus režiserjevih dedinj. Častna gostja otvoritve je bila njegova družica Mara Bugni, ki je ob besedah občinskega odbornika Massima Greca in direktorja mestnih muzejev Adriana Dugulina izrazila hvaležnost vsem realizatorjem razstave in poudarila, kako je Trst najbolj primerno mesto za počastitev tega velikega človeka in ohranitev njegove zapuščine. Kurator razstave je gle-

dališki kritik Roberto Canziani. V svoji predstavitvi je poudaril dvojno plat razstavljenega gradiva, ki govori o umetniku in prepušča besedo predmetom, tihim pričevalcem njegove osebnosti in življenske zgodbe. Vsebinsko je razstava razdeljena na šest sklopov: režiserjeva knjižna zbirka, njegov laboratorij, predmeti iz vsakdanjega intimnega življenja, fotografije iz njegovih albumov, pisma, ljubezen do glasbe. Razstava bo odprta do 2. marca (razen 25. in 31. decembra ter 1. januarja) z urnikom 9 - 19 in prostim vstopom.

Rossana Paliaga

TOMIZZOV DUH

Balkanske obsesije

MILAN RAKOVAC

»Nekaj politične krize, prenapetih govorov in naricanja nad različnimi usodami lokalnih skupnosti ter KRVI NA TLEH (poudaril M.R.) bo spremljalo odhod kosovskih Albancev iz naše skupne zgodovine, vendar dejstvo ne bo spremenilo. Zgodba se je končala že pred devetnajstimi leti, ko je 27. februarja 1989 v Cankarjevem domu v Ljubljani potekala solidarnostna prireditev s kosovski rudarji v Starem trgu«, piše Ervin Hladnik Milharčič početkom decembra u Dnevniku...

»Nel corso dei prossimi dieci anni due paesi europei entreranno a far parte del UE. Si chiameranno Serbia e Kosovo... La Serbia che aderirà all'Unione Europea sarà un paese ridotto ai minimi termini, l'ombra della Serbia di un tempo, come l'Austria dopo la prima guerra mondiale. A quest'esito si sarà giunti attraverso una lunga valle di sangue, sudore e lacrime«, istih ovih dana piše Timothy Garton Ash u dnevniku La Repubblica... Naslov ovog moga zapisa je tek (-zlo)namjerna parafraza naslova jednog od bezbroj kulturalnih zbivanja na Sajmu knjiga u Puli (6. do 15. prosinca). Velim (zlo)namjerna, jer naslov glasi BALKANSKE (OP)SESIJE – BALKAN (-OB)SESSIONS; jer, inutilmente mi drugi se forcamo naše balkanske obsesije privrći u sesije – obsesije ostaju! I kad sjeđimo sami sa sobom u svojoj i tuđoj KRVI NA TLU (by Ervin H.M.), ili pak udruženi sjeđimo i razgovaramo na nekoj sjednici, sesiji, uz kavu i (za sada) dopušteno pušenje. Uostalom, sarkastični logo sajma ove je godine više nego ilustrativan; gaće na štu!«

Kad se domislil Homera, ta bot znan da san Balkanezer, ich auch! Njegov argonauti su po Dunavu (Ister) doplovili u Istru (Ister – Dunav) i Medeja je raskusala brata si Apsirta i rashitala mu kuse po muoru, i od njegovih kusi su načinjene Kvarnerske izule. I ča? Od ta bot u Istri smo kapacii pisati, vol dir jeno tri milijara lit. Tako da magari geografski nis Balkanac, ponosno u se uziman parat balkanske kulture i historijske pripadnosti.

Kad pak se domislil Balkanskih ratova 1912.-13., 1914.-18., 1941.-45., 1991.-1999. – uni bot supotpisujem repliku jiene Hvaranke; »Vi! Svit između Kupa i Inda!« »Mi? Koji smo to mi, kakvi smo to mi?!« »Vi ste – uhvati, zakolji, oderi, ispeci, požderi!«...

Posve iracionalna fibroza tresse danas i Albance i Srbe, ali i Bosance i sve ostale na Balkanu. Ne rivan kapiti kako ne rivano kapiti, Balkanci, da je jedina naša šansa i jasna perspektiva ovo ča nan

priporuča T.G. Ash; kalmajmo se, ter ćemo svi skupa brzo biti u velikoj evropskoj fameji!

Da, da, lako je reći, ma mi drugi se lipo domišljamo i Vukovara i Srebrenice i Sarajeva, i još bolje nan je u pamti kako se je Europa ponašala, tako da se mora razumiti i balkanski strah. U Puli nije bilo mnogo riječi o tom primordijalnom strahu Balkana, strahu internom susjeda od susjeda, niti pak o strahu Západa od Balkana. Balkan (p)ostaje (op)sesija Europe, ali ona se i sama opsesivno a ne intenzivno i inteligentno bavi Balkanom.

Već sama euro-retorika u slučaju Makedonije upućuje nas na oprez; i Makedonija je na pragu NATO-a i EU, ali nitko se ozbiljno ne bavi ozbiljnim problemom makedonsko-albanskih odnosa, ali se zato svi vrlo sustavno bave nazivom buduće članice međunarodne obitelji naroda. Tako da Grčka UVJETUJE da se ta država treba zvati Republika Skoplje, a službeni naziv do daljnjega ostaje FYROM, Former Yugoslav Republic of Macedonia.

Da sam Makedonac – što kao Slaven, Južni Slaven i Balkanac, uostalom, dobrim dijelom svoje duše i kulture i jesam, OSOBITO MAKEDONAC kao paradigma žrtve povijesti! – onda bih insistirao da se ne može izgovoriti, niti napisati, kratica FYROM, za početak! Nego bi grčki diplomati u EU morali svaki put izgovoriti i napisati puni naziv svoje zemlje, dok im se ne zapletu jezici:

»The Former Yugoslav Republic Of Macedonia«, altroche Fyrom, te digo mi; ma ogni sacra volta che ti versi la bocca te devi per forza dir tutto el titolo formale de 'sta picia Macedonia, caro mio!

Obsesije, da, da! I ovo su, naravno, moje osobne obsesije balkanske! E come! Ča će brižni Makedonci, se puštiti požerati Gregima, Bugarima, Srbima, Albancima? A ča će pak Albanci, imaju Albaniju, sad i Kosovo, a Albanci u Srbiji, Grčkoj, Makedoniji, Crnoj Gori? Ča? Velika Albanija?

In zato je edini odgovor EU! Samo vstop celotnega Balkana v EU lahko zaustavi balkanske obsesije ali jih vsaj umiri.

In zato, medtem ko to pišem, pomirjeno gledam na pomirjene albanske demonstrante v Prištini na dan 10. januarja 2007. Balkan se je bal, da bodo sinovi rudarjev iz Starega trga (ki so nosili Titove slike) devetnajst let kasneje sprožili protest in da se bo kri ponovno prelivala na tleh Balkana; ni se in upajmo, da se nikoli več ne bo...

TRST - Sezona Glasbene matice

Vrednost odsotnosti: recital Aleksandra Rojca

Pianist se je z zahtevnim programom poklonil Primožu Lorenzu

Aleksander Rojca med nastopom v tržaškem Kulturnem domu

KROMA

Koncert, ki ga je Aleksander Rojca oblikoval za sezono Glasbene matice, ni sodil v običajno ponudbo, ki želi poslušalca pritegniti z znanimi in popularnimi skladbami: tržaški pianist, pedagog in esejist se je s svojim nastopom želel pokloniti spominu na svojega pedagoga Primoža Lorenza, s katerim je uspešno dokončal študij na ljubljanski Akademiji za glasbo. Rojca je svoj program izoblikoval pod geslom »Vrednost odsotnosti«, in že sam naslov je poslušalca vabil k razmišljanju. Izbor avtorjev in skladb je sledil niti, ki išče v glasbi problematične dimenzije in se bolj malo zmeni za prijetnost ali dopadljivost: tak odnos je značilen za večino avtorjev 20. stoletja, korenine pa segajo še dlje, kajti tudi skladatelji, ki so morali svoja dela pisati po okusu naročnikov, so si kdaj pa kdaj privoščili povsem svobodno ustvarjanje.

2. januarja bo minilo eno leto od pretrane smrti Primoža Lorenza, 22. decembra pa bo prva obletnica smrti ruske skladateljice Galine Ustvoljskaje, ki jo je Rojca vključil v svoj program kot prvo točko: učenka Dmitrija Šostakoviča je ob Sofiji Gubajdulini in Alfredu Schnittkeju v rusko glasbo vnesla religiozno dimenzijo, ki je eksplicitno ali implicitno prisotna v vseh njenih skladbah. Med šestimi klavirskimi sonatami je pianist izbral peto iz leta 1986: skoraj brezkompromisna tragika se oglašava v kopičenju globokih akordov, harmonske kombinacije so skoraj surove in dopu-

ščajo le drobce svetlejših utrinkov, ki pa ne pripeljejo do optimizma. Razkrajnje pozitivnega creda, ki je prevladoval v glasbi 19. stoletja, je začelo že z Wagnerjem, odločilni potres pa je izbruhnil na prelomu stoletja, ko je Arnold Schönberg dokončno porušil mukoma pridobljene gotovosti tonalnega sistema. Glasbeno-filozofska misel predstavnikov Druge dunajske šole si je s težavo utirala pot, kar je razvidno tudi v interpretaciji Ferruccio Busonija: Schönbergov Klavierstück op.11 št.2 zgovorno ponazarja boj med pozno-romantičnim čutenjem in novo estetiko, kar je Rojca lepo podčrtal v izvedbi, ki je razkrila tudi nesluteno mehko kompleksnih harmonij. Glasba kot globok intelektualni izziv je prisotna že v avtorju, ki je dokončno zakoličil temelje tonalnega sistema: Johann Sebastian Bach, mojster ekspresije a tudi vnet član matematičnega društva, je združil v svojem opusu visoko abstrakcijo z ustvarjalno svobodo, kar se posebno lepo odraža v »Glasbenem poklonu (Musikalisches Opfer)«. Ricercar, naslov, ki je prisoten v mnogih skladbah baročne dobe, zadobi pri Bachu še globlji smisel, ki ga mora izvajalec iskati v odkrivanju notranjih vezi in odnosov med glasovi. Največji problem je za poustvarjalca čistoča, jasnina, ki jo čembalo mnogo lažje izluči kot klavir: Rojca je izbral kompromisno pot in skušal razčleniti Bachove geometrije s premišljenim pristopom, to pa je lahko dvorezni meč, kajti

skoraj nemogoče je ohraniti ravnovesje med racionalnostjo in sporočilnostjo. Katalonski skladatelj Federico Mompou je že več let prisoten v glasbenem svetu Aleksandra Rojca, ki je del cikla »Musica calada« vključil tudi v svojo zgoščenko. Pianista najbrž privlači oksimoron »tiha glasba«, diskretnost misli, ki se razvija v zatišju in se zavestno odpoveduje blišču klavirskega virtuoizma. Rojca je iz cikla izbral tri odlomke, v katerih prevladuje počasen, vase zamaknjen tempo. Koncert se je sklenil s Petimi klavirskimi skladbami Giampaola Corala, tržaškega skladatelja, s katerim Rojca že desetletja goji prijateljski in umetniški odnos. Coral je delo spisal leta 1986 in ga posvetil Rojcu, ki ga je tudi krstil na festivalu v Todiju, za Trst pa je bila to praznovedba. Skladatelj se le redko prepušča opisni ali programski glasbi, čeprav je v njegovem opusu večkrat prisotna tesna vez med likovno in glasbeno umetnostjo; skoraj sramežljivo se v svoji nedolžnosti oglašuje tema slovenske narodne »Zabučale gore«, razvoj glasbene misli podčrta sodobno odtujenost od nežne domačnosti, nemoč ustvarjalca in poustvarjalca, ki v duši hranita dragocene utrinke preteklosti, a se morata soočiti z brezizhodnostjo sedanjosti. Občinstvo je Aleksandra Rojca spremljalo na zahtevni poti z veliko zbranstvo in pozornostjo ter s toplimi aplavzi dokazalo, da zna sprejemati tudi težje izzive.

Katja Kralj

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Projekt »Voda: odprta meja«

V plastičnem labirintu čutov

Združitev likovnega oz. gledališkega pogleda z drugimi umetnostnimi izrazi - Predstava vsrka gledalca vase in ga popelje v čisto svojo dimenzijo

Gledalec se je v četrtak zvečer ob vstopu v zatemnjen foyer Slovenskega stalnega gledališča znašel pred nenavadno plastično »steno«. Ko je prebil prvo prosojno oviro, se je spustil v ozki labirint. Med njegovimi nestabilnimi »stenami« so odmevali glasovi in se pojavljali resni obrazi in raztegnjene roke mladih igralcev Marte Comuzzi, Eleonore Cordovani, Paole Saitta, Arianne Zani in Lorenza Zuffija. Gledalec je prisluhnil tem besedam, utrinkom iz besedila »The Waste Land« T.S. Eliota. Brez orientacije je nato sledil posebno čarobni melodiji violinista Silvia Quarantotta in se znova zgubljal v brezizhodnih poteh. Med tavanjem ga je zvalila še pisana video inštalacija o molekulah vode in pa minerala kremenca, ki se ob viru toplote razblinja.

Kdor se je v četrtak udeležil gledališke umetniške predstave »Aqua: il confine aperto« - Voda: odprta meja, se je res znašel v labirintu, v pravem toku vode, kot si ga je zamislil mlad režiser Manuel Fanni Canelles. Sam je svoje delo opisal kot prepletanje besede, videa, zvokov in teles v neotipljivem plastičnem okviru. Na pobudo Kulturnega združenja Studio Openspace in Obalnih galerij ter seveda ob sodelovanju Slovenskega stalnega gledališča se je v foyeru tržaškega Kkultu-

nega doma udeležil enoletni umetniški projekt, neobičajna gledališka inštalacija, z izvirnimi video in glasbenimi vložki.

O umetniškem posegu je spregovoril mladi umetnik Ivan Žerjal, ki je predstavo opisal kot vstopanje v tok vode s številnimi umetniškimi izrazi. »Zvoki in besede imajo evokativno moč, ki v gledalcu priključijo najrazličnejše ideje in misli, tako da je pravzaprav vsakdo lahko režiser čisto svoje zgodbe.« Predstava vsrka vase občinstvo, ki torej prekorači tradicionalno pregrado, ki smo je vajeni, med odrom in parterjem. »Gre za sodoben spopad z novimi časi, ki so pred nami in v katerih beležimo brisanje meja,« je še pojasnil Žerjal.

Glavno besedo pa je včeraj imel slikar Franco Vecchiet, ki je povedal, da z mladim Manuelom sodeluje že več let in skuša uresničevati skupne projekte. V tem izstopa predvsem združitev likovnega oziroma gledališkega pogleda z drugimi umetnostnimi izrazi. »Gre hkrati za združevanje in pa rušenje določenih kodificiranih pogledov umetnosti, za pravo eksplozijo umetnostnega duha,« je opozoril Vecchiet.

Projekt bo spomladi zaživel tako na tržaškem Borznem trgu kot v prostorih piranskih Obalnih galerij. (sas)

Inštalacijo bodo ponovili spomladi na tržaškem Borznem trgu oziroma v piranskih Obalnih galerijah

KROMA

Ob jutranji kavi, tudi Primorski dnevnik.
Udobno, na vašem domu, vsako jutro,
odmevi sveta in utrip okolice.
Brez skrbi, novice vas ne bodo več prehitevale:
naročite se na Primorski dnevnik.

Storite to čimprej, izkoristite PREDNAROČNINSKO AKCIJO:
do konca leta 2007 bodo vsi novi
naročniki prejeli dnevnik na dom **povsem brezplačno!**

Znižana naročnina za **leto 2008 znaša 195,00 evrov**
in jo je treba poravnati najkasneje do 31. januarja 2008.
Vsak izvod časopisa vas bo torej stal samo **0,65 evra!**

Za vse naročnike, nove in stare, smo tudi letos
pripravili prijetna presenečenja.
Vse leto pa bodo lahko **brezplačno**
objavljali male oglase in čestitke.

Ne zamudite priložnosti!

Brez skrbi.

Znižano naročnino za leto 2008 se lahko plača do 31.1.2008:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl – DZP doo:
› na pošti na račun št. 11943347
› Pri naslednjih bančnih zavodih:
- Banca Antonveneta Trst, ag. 8 – št. računa: F 05040 02208 00000011366X
- Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici – št. računa: E 05484 12401 001570404860
- Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst – št. računa: O 05484 02200 004570422289
- Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst – št. računa: P 03018 02200 010570002197
- Zadruga banka Doberdob in Sovodnje – št. računa: R 08532 64560 000000019102
- Zadruga kraška banka – št. računa: F 08928 02203 010000010730
na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

▲ ZA NAKAZILA:

▼ ZA INFORMACIJE:

Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

 Primorski
dnevnik
dnevnik

ŠTANDREŽ - Včerajšnje rušenje objektov na mednarodnem mejnem prehodu je imelo publiko

Udarce bagra spremljali z rosnimi očmi

Na meji slonelo tudi gospodarstvo

Stroške za odstranitev ovir bodo krili iz fonda civilne zaščite - Družba SDAG bo okrepila zmogljivosti postajališča

Podlipnik in Podbersig na kraju rušenja mejnih objektov (desno), z nadstreškov so umaknili napise (levo)

BUMBACA

Nekateri so s seboj pripeljali otroke, drugi so prinesli fotografski aparat, da si bodo zapomnili, kakšna je nekoč bila meja. Skupina bivših špediterjev in zaposlenih pri družbi SDAG je včeraj ganjeno spremljala začetek del na italijanski strani mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba, kjer se je podjetje Edilfognature lotilo rušenja objektov, ki so padali pod udarce bagra. Že navsezgodaj so na kraj pripeljali tovornjaka, pnevmatično kladivo in bager. Promet so speljali ob straneh, okrog 9. ure pa so začeli s sistematičnim odstranjevanjem meje, na kateri je ves povojni čas in do padca carinskih pregrad pred tremi leti slonelo goriško gospodarstvo. Kmalu bo tam le še hitra cesta, na prehod meje pa bo opozarjalo le cestno znamenje.

»Dela smo spremljali z rosnimi očmi, saj smo veliko let živeli ob tej meji in z mejo,« nam je včeraj zaupal Bruno Podbersig, direktor družbe SDAG, ki upravlja tamkajšnje tovorno postajališče, in dodal: »Iz komercialnega vidika nas vstop Slovenije v schengensko območje ne bo posebej prizadel. Veliko spremembo smo doživeli leta 2004 z ukinitvijo carinskih pregrad. Sedaj je na vrsti prost prehod ljudi med državama. Neposredno se nas ne tiče, saj se ukvarjamo s tovarnim prometom.« Mimogrede je povedal, da bodo padec meje obeležili 20. decembra skupaj s sloven-

sko in italijansko obmejno policijo, špediterji in finančno stražo v okviru tradicionalnega srečanja mejnih organov. Če bo meja kmalu le še spomin, pa ima družba SDAG veliko načrtov, ki so zazrti v prihodnost. »V letu 2008 bomo izpeljali tretji sklop del na tovarnem postajališču, v okviru katerega bo zgrajeno skladišče, ki bo merilo 8.400 kv. metrov. Januarja pa bomo sklicali javno dražbo za razširitev logistične platforme za pretovor s ceste na železnico. Stroške bomo krili tudi z evropskim denarjem,« je navedel Podbersig in poudaril, da si bodo še naprej prizadevali za sodelovanje s sosedi.

Prva »žrtev« schengenske širitve na mejnem prehodu v Štandrežu je bila ena izmed dveh središčnih kabin, ob kateri so podrlji tudi betonski oviri za ločevanje prometnih pasov in pločnik. »Prefekt se je dogovoril z deželno vlado, da bo le-ta iz fonda civilne zaščite krila stroške za odstranitev objektov in ureditev mejnega prehoda v Štandrežu. Ti bodo znašali okrog 50 tisoč evrov,« je včeraj povedal goriški župan Ettore Romoli. »Druga središčna kabina naj bi bila na vrsti danes, dve stranski kabini, nadstrešek in preostala struktura pa naj bi bili odpravljeni spomladi prihodnjega leta,« je pojasnil predsednik družbe SDAG Stefano Podlipnik in dodal, da bodo v kratkem na novo asfaltirali cesto in uredili signalizacijo. Delavci druž-

be za upravljanje tovarnega postajališča so sicer že v četrtek odstranili kable, klimatsko napravo in opremo dveh središčnih policijskih kabin na štandreškem mejnem prehodu, včeraj pa so spremljali delo podjetja Edilfognature in odstranili zapornice ter table z napisi »All passports« in »European passports«. Širok središčni pas bo do uradnega padca schengenske meje zaprt promet; vozila bodo peljala mimo stranskih kabin, kjer bodo do 20. decembra sedeli agenti obmejne policije, nato pa bo promet stekel po osrednjem pasu. Napovedujejo, da bodo hitrost omejili na 40 kilometrov na uro.

Mimoidoči vozniki so si včeraj radovedno ogledovali dogajanje, opaziti pa je bilo tudi špediterja, ki je spravlil v žep košček zrušene kabine. Iz nostalgije. Obmejna policija je dokaj ravnodušno spremljala dela. Šest ali sedem italijanskih agentov je bilo zgnetenih v stranski kabini, njihova kolegica pa je v kabini na nasprotni strani kontrolirala dokumente voznikom, ki so iz Slovenije vstopali v Italijo. »Sploh ne vemo, kako bodo uredili promet po vstopu Slovenije v schengensko območje,« nam je povedal eden izmed agentov in dodal: »Vemo le, da so nas vse nakopičili v eno kabino. Sprašujemo pa se predvsem, kaj bo z nami po padcu meje. Zaenkrat so naše izmene določene, kot da bi se na meji nič ne spremenilo.« (Ale)

GORICA - Marinčič

»Praznovanje v slogu poprečne vaške šagre«

»Stari misovec Sergio Cosma je po svoje še najbolj dosleden. Jasno pove, da bo zanj padec schengenske meje dan zalovanja, ker se mu toži po financarjih in graničarjih, po zidovih in pregradah, ki so jasno ločevali goriški prostor na to in ono stran.« Tako začenja občinski svetnik Foruma za Gorico Marko Marinčič svojo politično noto, tarča katere je goriška občinska uprava.

»Cosma je pač desetletja gradil svoj politični kapital na zlorabljanju predsodkov - nadaljuje Marinčič -, na ločevanju med dobrim (na tej strani) in zlom (na oni strani), na podpihovanju narodnostne mržnje. Dobro razume, da bo v bodoče, ko bo goriški prostor spet svobodno zadihal v svoji obnovljeni celovitosti, vse manj poslušal zanj in za njegove zatohle politične ideje. S padanjem pregrad bo neizbežno tudi več priložnosti za dialog, za medsebojno spoznavanje in torej za padanje predsodkov, na katerih slonita bojazen in nezaupanje do sosedov. Nič čudnega torej, če je Cosmi iz podzavesti pricuriljal na dan predlog o realizaciji muzeja na meji. Verjetno mu iz globine prihaja v zavest slutnja, da tudi sam s svojimi preživljenimi političnimi idejami ne sodi nikamor drugam kot v muzejsko zbirko, kjer se hrani raznorazna ropotija iz preteklosti. Na žalost pa moramo ugotoviti, da je Cosma danes občinski odbornik, član mestne uprave, kamor ga je - prvič v njegovi večdesetletni skrajnodosničarski politični karieri - poklical župan Romoli. In ta okoliščina nam daje razumeti marsikaj o tem, kako se goriška občina pripravila na dokončno odpravo mejnih pregrad. Medtem ko v Novi Gorici pripravljajo sproščeno ljudsko praznovanje s pogledom uprtim na mejo (Verč-Kobalov kabaret o prepustnici, prižig lučk na trgu Evrope - Transalpini, ljudski praznik z glasbo tik ob meji v Rožni dolini), nam bo goriška mestna uprava servirala podeželsko inačico rimskih belih noči: stojnice s kramarji na korzu, dj-e ob vogalih mestnih lic in celo izbor spričo hladne sezone najbrž ne pretirano razgaljenih missic. Vse skupaj v slogu poprečne vaške šagre. Pri tem je zanimivo, da so stojnice razvrstili vse tja do spominskega parka. Kot da bi hoteli ljudi popeljati čim dlje od meje in od neposrednega stika s slovenskimi sosedi! Da se za božjo voljo ljudje ne bi gnetli na nekoč Brancatijevi Transalpini! Še pred šestimi meseci sta župana obeh Goric o teh stvareh govorila enoglasno. Kdor je bil v Novi Gorici na torkovi predstavitvi praznovanja 20. decembra, ve povedati, kako je s tem danes. Na eni strani dostojanstveni nastop župana Brulca in njegova jasna vizija o pomenu zgodovinskega trenutka. Na drugi... praznina. Romolija nikjer: menda je zadnji hip zbolel in poslal svojega pi-arovca, Cosmo mlajšega, ter nadebudnega odbornika Ceretto. Zaprepadenim slovenskim novinarjem sta nemumoma razlagala, kdo je znameniti Giuann Shadai in kakšna je razlika med dj-i in vj-i, ki bodo vrteli glasbene komade v belo noč. Naj jih. Kar se mene tiče, se bom šel posmejat s Kobalom v Novo Gorico, nato na Transalpino in nazadnje dvigat štange na mejnih prehodih. Kaj takega se zgodi enkrat v življenju, ritke missic pa lahko občuduješ na vsaki šagri.«

GORICA - Smrti pri delu v ospredju prednovoletnega sprejema

Prefekt napovedal ukrepe

Hvaležen spomin na Mirka Špacapana - Za prefektove goste je slovensko pesem zapela skupina Akord

»Tragedije smrti pri delu ne moremo več dopustiti. Od tega je odvisna prihodnost Italije, socialni mir v naši državi, ki mora z vsemi zakonskimi sredstvi reagirati proti zločincem in morilcem, v rokah katerih so žal prepogosto razmere in delovnih mestih.« Te besede je odločno in hkrati ganjeno včeraj izrekel goriški prefekt Roberto De Lorenzo in napovedal okrepitev nadzora in nove ukrepe. Presenetil je vse, ki so se odzvali na njegovo vabilo in prišli na prednovoletni sprejem v vladno palačo na Travniku. V dolgi vrsti, ki se je vila po stopnišču prefekture, so bili mnogi slovenski gostje, med njimi župani z obeh straneh meje, kulturni delavci; izmed vseh naj omenimo generalnega konzula v Trstu Jožeta Šušmelja in upokojenega diplomata Karla Bonuttija.

Ob vhodu je prefekt s soprogo vsakega sprejel in pozdravil. Salon je bil osvetljen in božično okrašen, ljudje mondeno razporejeni. Najprej je zaigrala violina mlade Alice Pecorari s klavirsko spremljavo, sledil je kvartet violin, nakar je v ospredje stopil prefekt: »Tu se danes spominjamo tragedije, ki je prizadela Italijo. V Turinu so bili žrtvovani štirje delavci. To je za nas kot neke vrste kobarški preboj. A tedaj smo imeli za nasprotnike vojake, ki so bili častni možje, v tej bitki pa imamo pred sabo zločince in morilce. Upam, da bo naša država znala ponovno vstati, kot je to storila po Kobaridu. Prebuditi moramo vesti in strogo nadzirati zagotavljanje varnosti.« K temu je prefekt dodal hvaležno misel na Mirka Špacapana: »Povabil sem med nas vokalno skupino, ki bo zapela pesmi z goriške zemlje v spomin na osebo, ki bi morala danes biti med nami.« Za goste sprejema na prefekturi je sinoči slovensko pesem zapela skupina Akord iz Podgore.

Prefekt De Lorenzo v prvi vrsti na včerajšnjem sprejemu

BUMBACA

TRŽIČ - Mobilizacija kovinarjev za žrtve tragedije v tovarni Thyssen Krupp

Tihi sprevod s tisoč delavci ustavil mestni promet

Na krožišču Anconetta je prišlo do dolgih kolon - Voznike mirila policija

Včerajšnji sprevod delavcev po tržiških ulicah

ALTRAN

Včerajšnja stavka kovinarjev, ki so jo priredila državna tajništva sindikatov Fim, Fiom in Uil, je dobesedno blokirala Tržič. Stavkajoči, ki so želeli izraziti solidarnost družinam žrtev tragedije v tovarni Thyssen Krupp v Turinu ter obenem opozoriti na vprašanje varnosti na delovnem mestu in na potrebo po obnovi delovne pogodbe, so manifestirali mirno in brez hrupa, povzročili pa so številne prometne zastoje. Tihi sprevod, ki ni bil napovedan, je startal ob 9. uri iz ulice Cosulich. Udeležilo se ga je več kot tisoč delavcev, ki so svojo jezo in zaskrbljenost izrazili brez žvižgov in bobnov.

Delavci so iz ulice Cosulich nadaljevali v sprevodu po ulici Verdi in prišli do krožnega križišča Anconetta. Tu so se ustavili približno pol ure in s tem ustvarili dolgo kolono vozil. Napetost je narasla: medtem ko so mestni redarji usmerjali avtomobile drugam, so se nekateri vozniki skušali izogniti koloni s tem, da so izkoristili kolesarsko stezo. Med temi je bilo tudi Suv vozilo, ki so ga delavci zaustavili na pločniku. Razjarjen avtomobilist in protestniki so se začeli kregati, nato pa je posegla policija, ki je voznika prepračila, naj počaka na odhod delavcev. Promet je začel normalno potekati ob 11.30.

Sprevod, ki so se ga ob delavcih udeležili vsi pokrajinski predstavniki sindikatov Fim, Fiom in Uil ter predstavniki delavcev največjih tržiških tovarn, se je nato po isti poti vrnil v ulico Cosulich, kjer se je ob polдне zaključila manifestacija. »Varnost na delu je dolgoletni problem, tragedija v Turinu pa ga je ponovno potisnila v ospredje.

Sindikati stalno opozarjajo na pomanjkljivosti, do inšpekcij pa ne pride pogosto. Večjo kontrolo bomo še naprej glasno zahtevali,« je povedal predstavnik Fiom v ladjedelnici Fincantieri

Moreno Luxich, vsedržavna tajništva sindikatov Fim, Fiom in Uil pa so v tiskovnem sporočilu napisala: »Podjetja se bodo morala za problem varnosti pri delu zavzeti tudi s primernim progra-

mom investicij«. Pomen manifestacije je včeraj zgovorno obnavljal transparent v malem pristanišču Nazario Sauro, na katerem je pisalo: »Preko 1000 mrtvih za manj kot 1000 evrov na mesec«.

GORICA-NOVA GORICA - Srečali so se otroci dveh slovenskih vrtcev

»Hura!« na trgu Evrope

S srečanjmi bodo nadaljevali tudi po odpravi mejnega nadzora, sodelovanje nadgrajujejo s skupnimi projekti

Soglasni »hura!«, ki so ga otroci vzklikali na vse grlo, je včeraj napolnil trg Evrope, skupni trg obeh Goric. Že četrto leto zapored se se namreč tam srečali malčki iz enote Kurirček novogoriškega vrtca in njihovi vrstniki iz slovenskega vrtca v ulici Brolo v Gorici. Prvo srečanje je potekalo v letu, ko je Slovenija vstopila v Evropsko unijo, letošnje pa je zadnje, ko se na meji med Italijo in Slovenijo še izvaja nadzor.

V srečanju otrok iz novogoriškega in goriškega slovenskega vrtca je veliko simbolike. Malčki pripadajo zadnji generaciji, ki jo je zaznamovala 60-letna meja med Goricama, odraščali pa bodo v skupnem evropskem prostoru in se meje najbrž ne bodo niti spominjali. »S srečanjmi bomo nadaljevali tudi po odpravi mejnega nadzora. Naš namen je, da se med otroki stke skupno prijateljstvo. Doslej smo srečanja namreč že nadgradili, saj smo sodelovali tudi v skupnih projektih. Za Goriški muzej smo, denimo, prispevali igrače za razstavo in zbirko starih igrač. Letos bomo nadaljevali sodelovanje z muzejem pri zbirki, ki jo bodo določili v maju prihodnje leto. V enoti Kurirček imamo tudi usmeritev v domovinsko vzgojo, saj se morajo otroci zavedati svojih korenin, ne pa da se porazgubijo v Evropi,« je prepričana vodja enote Kurirček, Jola Matič.

Otroci so srečanje popestrili s nekaj pesmicami, ki so jih izmenjaje zapeli, nato pa so se med seboj pomešali, se prijeli za roke in skupaj zaplesali čez vso ploščad. Srečanje so zaključili z medsebojno izmenjavo daril, ki so jih sami izdelali v vrtcu, vzgojiteljice pa so si izmenjale še noveletna voščila. (km)

Otroci so na trgu, okrog mozaika, veselo rajali

FOTO K.M.

SCHENGENSKA PRAZNOVANJA - Pobude v organizaciji in pod pokroviteljstvom goriške pokrajine

Spovednica za mejne grehe

Za pokoro skodelica kave z žganjem - Glavni prireditvi bosta večerna baklada med Sovodnjami in Mirnom in koncert Kočani orkestra v Krminu

Pobude ob odpravi schengenske meje, ki jih prireja ali jim svoje pokroviteljstvo nudi goriška pokrajina, bodo v praznovanja zaobjela ves goriški teritorij, »ker dogodek zanima vse,« opozarja pokrajinski odbornik Marko Marinčič.

Glavni dve prireditvi v organizaciji pokrajine bosta potekali v petek in soboto, 21. in 22. decembra. V petek bo večerna baklada med Sovodnjami in Mirnom, na katero vabijo še posebej člane športnih društev, ki so v prejšnjih desetletjih z drugimi organizacijami podirala mejo, in vse krajeane s kraškega in z južnega območja goriške pokrajine z Doberdobom in Sovodnjami v prvi vrsti. Ob 19.30 bo zbirališče pri športno-kotlarskem centru na Peči, pričakovanje na start bo spremljal koncert pihalnega orkestra Kras iz Doberdoba. Ob 20. uri se bodo ljudje odpravili v baklami na Mirenski grad. Mejo bodo prečkali na cesti ob Vipavi, ki je last družbe ANAS, a jo bo pokrajina uredila, da bo prehodna; prvemu posegu je že namenila deset tisoč evrov in bo dokončan do petka. Po prihodu na grad ob 21. uri bo

Policajska kabina na Škabrijelovi-Erjavčevi med Goricama

BUMBACA

zapel domači pevski zbor, sledili bodo pozdravni nagovori, ob 21.30 pa še koncert vokalne skupine Musicum; ob koncu bo možnost vrnitve z avtobusom na Peč. Dan kasneje, 22. decembra, bo prizorišče dogajanja trg XXIV Maggio v Krminu, kjer bo ob 21. uri koncert Kočani orkestra, ki z razposajeno balkansko in cigansko glasbo priteguje množice. Za to priložnost bo organiziran poseben avtobusni prevoz s tremi odhodi iz Gorice: izpred Rdeče hiše ob 19. uri, 19.45 in 20.30 s postanki na korzu, nasproti pokrajinske palače, ob 19.10, 19.55 in 20.40; povratne vožnje bodo startale ob 22.30, 23.15 in 23.45. Koncert prireja pokrajina v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom.

Poseben poudarek zaslužijo pobude, za katerimi stojijo goriški Kinoatelje, študentsko združenje Makin'Go in skupina prijateljev Transe ter jih je pokrajina podprla; njihovo prizorišče bo 20. in 21. decembra zvečer območje med mejnim prehodom na Erjavčevi in trgov Evrope - Transalpino, v Gorici in Novi Gorici. Med pobudami izstopa »spovednica«, ki bo delovala na slovenski

strani meje, na Erjavčevi; tam bo kdorkoli pred videokamero lahko izpovedal svoje mejne grehe. Za pokoro bo prejel skodelico kave z žganjem, ki simbolizira kavo, ki so jo »šfercali« v eno smer, in žganje, ki so ga tihotapili v drugo. Ta pričevanja bodo ostala na razpolago bodočim generacijam, iz njih pa bo Kinoatelje uresničil tudi videodokumentarec. Hkrati bo še zadnja možnost za spominsko sliko na meji. Načrtujejo tudi projekcije na pročelju stavbe ob mejnem prehodu; vrтели bodo posnetke iz slovenskih in italijanskih arhivov iz 50. let minulega stoletja. Posnetke mlajših avtorjev bodo vrтели v stavbi železniške postaje, kjer bodo na ogled kar tri fotografske razstave. Na trgu Evrope pa bo 21. decembra tudi večerni koncert ansambla Putrovke, ki je igral v filmu Odgrobodogroba slovenskega režiserja Jana Cvitkoviča. Naj še omenimo kolesarski sprehod po kolesarskih in drugih poteh ob meji v soboto, 22. decembra, in božični sejem na Gradini v nedeljo, 23. decembra, ki bo z avtobusom povezan z Temnico, kjer bo isti dan odprtje turističnega centra.

GORICA - Danes

Šola ima svoj sedež

»Šola Ivan Trinko je v prejšnjih letih morala doživeti več prisilnih selitev iz sedeža v sedež. Čakala je na dokončno rešitev, ki pa je iz najrazličnejših razlogov ni bilo mogoče doseči. Ta dolga in težavna pot, ki je povzročila tudi mnoge nevšečnosti, se je uspešno zaključila s pridobitvijo dokončnega sedeža v ulici Grabizio, v katerem se bo lahko razvijala na najboljši način.« Tako je goriški župan Ettore Romoli povedal pred uradnim odprtjem sedeža nižje srednje šole Ivan Trinko, ki se ga bo danes udeležil v šolskem poslopju v ulici Grabizio v Gorici. Svečanost se bo začela ob 10.30. Učenci bodo zapeli nekaj pesmi, ob priložnostnih govori pa je napovedana tudi projekcija kratkega filma, ki ga je uresničila skupina profesorjev. Nared je tudi priložnostna publikacija z naslovom Za našo prihodnost, ki jo bo šola Trinko izdelala s pomočjo Sindikata slovenske šole in tiskarne Grafica Goriziana.

NOVA GORICA - Podjetje Euroinvest pridobilo gradbeno dovoljenje

Januarja začetek gradnje petnajstnadstropnega Eda centra

Najlepši razgledi bodo namenjeni lastnikom luksuznih stanovanj - Zgrajen v dveh letih

NOGA GORICA - Ime pokrajine Nemeč pisal Pahorju: »Prispevajte k pomiritvi«

Predsednik Foruma za Goriško, Boris Nemeč, je na pisatelja Borisa Pahorja naslovil pismo, v katerem ga poziva, naj prispeva k »umiritvi polarizacij med Primorci, ki jih prevzemajo iracionalna čustva glede poimenovanja pokrajine«. Forum se namreč zavzema za Goriško pokrajino, s takšnim imenom in kot samostojno pokrajino, ne pa za enotno Primorsko pokrajino. Pahorja pa so kot govornika na zborovanju, ki bo danes v Ajdovščini, povabili organizatorji iz civilne iniciative Za Primorsko.

»Odprava državne meje ponuja Primorcem z obeh strani meje enkratno priložnost za njihovo kulturno in gospodarsko integracijo. Vendar se zdi, da trenutno večino Primorcev prevzemajo občutki tesnobe in celo strahu pred nečim neznanim in negotovim. V ta čas je padla razprava o imenih primorskih pokrajin in sprožila delitev med primorskimi Gorici, ki se zavzemajo za svojo zgodovinsko Goriško pokrajino in ostalimi Primorci, ki si želijo samo eno in enotno pokrajino vseh Primorcev v Sloveniji,« piše Nemeč in tako nadaljuje: »Gorici vidijo v padcu meje veliko priložnost za revitalizacijo Gorice in močno kulturno gospodarsko povezanost Goričanov in Primorcev z obeh strani meje in s tem tudi kre-

pitev slovenske identitete... Velika večina ostalih Primorcev ne razume tega občutenja in duha goriških Primorcev in njihove povezanosti s Slovenci čez mejo, ki so tudi sorodstveno močne. Ostali Primorci imajo strah, da bodo Italijani ponovno "okupirali" Primorsko s poselitvami na Krasu in Vipavski dolini; da bodo kupili naša podjetja, da nas bodo osvojili z njihovo kulturo in ogrozili našo vsakdanjo provincialno varnost. Ti Primorci razglajajo Gorico za mesto v tujini, ki ga povezujejo z vsem sovražnim do Slovencev. Po mojem mnenju pa bi ena sama Primorska pokrajina po liniji sedanje državne meje ponovno ločevala Primorce na tiste "ta prave", ki imajo celo svojo himno in one zamejske na Tržaškem in Goriškem. Posledica bi bila povečanje odtujenosti obeh slovenskih in primorskih entitet,« je prepričan Nemeč, ki takole zaključuje pismo Norisu Pahorju: »Pomiritev med Primorci je verjetno možna le tako, da bi slovenska politika dopustila posameznim občinam odločitve, da se ene združijo v zgodovinsko Goriško, druge pa v primorsko pokrajino od Kopa do Ajdovščine ali celo Bovca, če tako želijo. Goriška in mesto Gorica-Nova Gorica pa bo ostala povezovalni element vseh Primorcev na obeh straneh meje, ki izginja.« (km)

Lokacija Eda centra je danes le ograjeno zemljišče

FOTO K.M.

Novogoriško podjetje Euroinvest je na začetku tedna pridobilo gradbeno dovoljenje za izgradnjo poslovnega objekta, imenovanega Eda center. »Če bo šlo vse po sreči, se gradnja lahko začne že januarja,« pojasnjuje na Euroinvestu. Najprej mora namreč preteči zakonsko določeni upravni pritožbeni rok, da postane gradbeno dovoljenje pravnomočno. Eda center v središču mesta prinaša petnajstnadstropno zgradbo s 4.000 kv. metrov trgovskih površin, 8.000 kv. metrov površin, namenjenih poslovnemu delu, pet etaž podzemnih parkirišč in 33 luksuznih stanovanj.

Čeprav je Euroinvest eno najbolj elitnih lokacij v mestu od novogoriške občine na javni dražbi kupil že v začetku leta 2005 in tedaj tudi napovedal, da bo gradnja stekla že lani, se to ni zgodilo. Od tedaj je travnik ograjen z visoko ograjo z velikimi reklamnimi panoji, za njimi pa se ne moteno razrašča plevel. Novogoričani so se začeli že glasno spraševati, ali bo napovedana stavba sploh kdaj zgrajena, po skorajda treh letih pa so z Euroinvesta vendarle sporočili, da so pridobili gradbeno dovoljenje za izgradnjo Eda centra. Razlog za takšno zakasnitev je zamuda pri pridobivanju nekaterih soglasij, sicer pa na Euro-

investu zagotavljajo, da bodo vse podrobnosti pojasnili prihodnji teden na srečanju z novinarji.

Eda center bo torej zrasel na 4.000 kv. metrov velikem travniku za Trgovsko hišo, nasproti HIT-ove poslovne stavbe. V njegovi neposredni bližini stoji spomenik, posvečen prvemu slovenskemu letalcu Edvardu Rusjanu. Njemu v čast se bo stavba imenovala Eda, tako kot njegova inovativna letala. »Gradnja Ede bo zelo zahtevna, saj gre za objekt z nadpovprečnimi tehničnimi lastnostmi: petimi etažami pod in petnajstimi nad zemljo. Visoka bo 62 metrov. Stavba je po ocenah investitorja vredna približno 30, celoten projekt pa skoraj 40 milijonov evrov,« pojasnjujejo na Euroinvestu. Objekt se bo navezoval na Bevkov trg, v njegovi okolici bo urejena zelenica z drevoredom, pet podzemnih etaž, namenjenih parkiranju pa bo prispevalo k reševanju problema pomanjkanja parkirišč v mestu. Nad varovano parkirno hišo bodo štiri etaže, namenjene trgovskemu delu, naslednjih osem etaž bodo zasedale pisarne, najlepši razgledi pa bodo namenjeni lastnikom luksuznih stanovanj v preostalih treh etažah. Eda center naj bi bil zgrajen v dveh letih. (km)

GORICA - Spletna nadgranja Novega glasa Z mladim medijem v nove čase

Publika krstne predstavitev nove spletne strani

BUMBACA

Mlad in dinamičen medij za mlado in dinamično ekipo. Medij je svetovni splet, ekipo pa sestavljajo sooblikovalci Novega glasa. Na goriškem sedežu slovenskega tiskarja, nad Katoliško knjigarno, so namreč včeraj predstavili javnosti novo spletno stran, ki ponuja ažuriran pogled ne le v časopis, temveč v splet dejavnosti, ki potekajo pod okriljem Zadruga Goriške Mohorjeve. Prava novost v zamejskem medijskem prostoru je blog oz. možnost, da bodo obiskovalci portala lahko svobodno vpisovali mnenja in komentarje. Padel je neki tabu, smo slišali na predstavitvi, ki je včeraj potekala v krogu snovalcev Novega glasa, ob udeležbi glavnega urednika Andreja Bratuža, in na kateri sta namen spletne nadgradnje tehnika pojasnila Damijan Paulin, predsednik Zadruga Goriške Mohorjeve, in odgovorni urednik Jurij Paljk. »Prilagajamo se novim

situacijam, tehnologijam in povpraševanjem,« je povedal Paulin in izrazil pričakovanje, da bo spletna stran približala tudi bralca, ki ne sega po časopisu. Paljk je povedal, da je portal oblikovala mlada ekipa agencije Tmedia v sodelovanju z mladimi snovalci Novega glasa. »Nekateri so napovedovali, da pomeni internet smrt časopisov. Izkazalo se je, da je internet prijatelj branja, saj se knjige prodajajo veliko več kot kadar koli prej,« je pojasnil Paljk in napovedal, da bo spletno stran dodatno nadgradili in po vzorcu portala YouTube vnašali tudi videoposnetke. Da internet dopolnjuje tiskani medij in da mu približuje mlado publiko, je potrdil Paolo Hmeljak iz goriške agencije Tmedia, nakar sta njegova sodelavca Barbara Uršič in Matija Spinazzola orisala obliko in vsebino portala. Spletna stran se najbolje predstavlja kar sama: www.noviglas.eu.

GORICA - Razpis in protokol Zaposlovanje mladine in prizadetih oseb

Pokrajina Gorica si prizadeva, da bi pospešila zaposlovanje mladih pri goriških podjetjih, in za čim bolj uspešno in dostojanstveno vključevanje tako telesno kot umsko prizadetih oseb na trg dela. V to smer gresta pobudi, ki ju je včeraj predstavil pokrajinski odbornik Marino Visintin.

Pred dnevi je pokrajinski svet odobril sklep za objavo razpisa, ki predvideva delno finančno podporo podjetjem, ki bodo omogočila mladim brezposelnim do 35. leta starosti, da opravijo šestmesečno honorirano delovno prakso. Stažisti bodo za svoje delo prejeli 500 evrov mesečno, od katerih bo polovica bremenila pokrajinsko upravo, druga polovica pa podjetja. Na razpis se bodo podjetja lahko najavila od ponedeljka, 17. decembra letos, do 31. januarja prihodnjega leta. Razpis stoji ob boku že pred časom predstavljenega eksperimentalnega projekta mikrokreditov, v okviru katerega je v letošnjem letu uprava predsednika Enri-

ca Gherghette v sodelovanju z zvezama Confartigianato in CNA namenila 50.000 evrov, da bi spodbujala ustanavljanje novih podjetniških dejavnosti na področju obrtništva. Mladim pod 35. letom starosti, ki želijo odpri lastno podjetje, ponujajo denarno posojilo v višini 5.000 evrov; od tega bodo koristniki v petih letih morali vrniti le 4.000, za tisoč evrov pa bodo oproščeni. Rok prijave na razpis zapade 31. decembra.

Goriška pokrajina je podpisala tudi protokol o sodelovanju s konzorcijem CISI iz Gradišča, ki s svojim specializiranim osebjem sledi zaposlenim prizadetim osebam na delovnem mestu. Na pokrajinskem seznamu brezposelnih prizadetih oseb s stopnjo invalidnosti, ki presega 46 odstotkov, je vpisanih 738 občanov. Povprečno jih goriška podjetja zaposlijo letno šestnajst odstotkov. Vizintin je včeraj poudaril, da si bo goriška pokrajina v bodoče prizadevala, da bi se povprečno število zaposlenih invalidov povečalo. (VaS)

Platforma dobila zeleno luč

Občinski svet iz Ronk je odobril študijo o izvedljivosti in preliminarni načrt za izgradnjo intermodalne tovarne platforme, ki bi jo morali urediti na območju za ronškim letališčem. Po petih urah razprave je bil dokument odobren z glasovi večine in dela opozicije, proti pa so glasovali Zeleni, skupina Ronchi borgata di sole in SKP. Amandmaji, ki jih je predstavil svetnik SKP Luigi Bon, so bili zavrnjeni. »Gre za najpomembnejšo odločitev na gospodarskem področju, kar jih je občina sprejela v zadnjih dvasetih letih,« je ob koncu zasedanja ocenil župan Roberto Fontanot.

Rupel v oddaji Brez meje

»Predschengenska« oddaja Brez meje (TV Koper) bo danes ob 18. uri gostovala v studiu Alda Rupla, soustvarjalca čezmejnje revije Isonzo Soča in organizacijskega tajnika ZSKD-ja, ki je aktiven tako v politiki, kulturi in publicistiki kot na področju športne rekreacije in ekstremnega pohodništva. Rupel se bo pogovarjal z voditeljem oddaje Alešem Doktoričem o izzivih, ki jih postavlja odprava schengenske meje med Slovenijo in Italijo za Slovence v Italiji, v fokusu pa bo tudi njegovo vsestransko delovanje.

Molitev za padec pregrad

V cerkvi frančiškanskega samostana na Kostanjevici, pri Novi Gorici, bo jutri ob 15.30 molitveno srečanje ob skorajšnjem padcu mejnih pregrad; vodila ga bosta goriški nadškof De Antoni in koprski škof Pirih. Nocoj ob 20.30 pa bo v kapucinski cerkvi v Gorici potekalo z istim namenom molitveno bdenje v organizaciji Karitas in ob udeležbi nadškofa. Trajala bo do nočnih ur.

Kako je bilo živeti nekoč?

V petek, 21. decembra, ob 20. uri bo na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu nagrajevanje likovnega natečaja z naslovom »Kako je bilo živeti nekoč?«; namenjen je bil otrokom osnovnih šol iz Števerjana, Pevme in s Plešivega. Pobuda sodi v okvir prireditve ob odprtju muzeja briške kulture Brinčel. Na društvenem sedežu bodo razstavili likovna dela otrok in nagradili najboljše, zapel bo otroški zbor Sabotin iz Štmarva.

Ukradel tovornjak in aluminij

V četrtek ponoči je neznanec odstranil obešanko na drsnih vratih podjetja v Kromberku in vstopili na dvorišče. Vlomil je v tovorni avto in ga z spajanjem žic poskušal spraviti v pogon; ker mu to ni uspelo, je na isti način vlomil v drug tovorni avto znamke mercedes-benz in ga spravil v pogon. Na tovornjak je z dvigalom-grabilcem naložil okoli enajst ton aluminija, stisnjenegega v kocke, in 900 kg odpadnega bakra ter se z vozilom in tovorom odpeljal neznan kam. Podjetje je oškodovano za okoli 80.000 evrov. (km)

Luč miru iz Betlehema

Tradicionalna decembrska akcija Luč miru iz Betlehema, ki nosi sporočilo miru, medsebojne povezanosti, sprejemanja in sodelovanja med ljudmi, letos iz Betlehema že 17. leto zapored prihaja v Slovenijo. Prinašajo ga skavti in skavtinja. Med tri osrednje prireditve sprejema luči miru v Sloveniji poleg ljubljanske in celjske sodi tudi novogoriška; na trg Evrope jo bodo prinesli danes ob 18. uri. (km)

Okusi 18. stoletja

Z današnjim dnevom bodo v palači Attems Petzenstein v Gorici, kjer poteka razstava »Abitare il 700«, vsako soboto do konca decembra, potekali vodeni ogledi ter pokušnja čokolade in vina Picolit (informacije na tel. 0432-200371). Odkrivanje drugih dobrot iz 18. stoletja bo potekalo na tematskih večerjih, ki jih prireja konzorcij GOIS (rezervacije na tel. 0432-200371).

Festival vin v Šempasu

V Šempasu bo danes in jutri med 14. in 20. uro potekal drugi Festival vin - žlahtna dediščina Slovenije, srečanje z domačimi, udomačenimi in avtohtonimi sortami. Odprtje bo ob 14. uri v kulturnem domu v Šempasu. (km)

EVROPSKA UNIJA - Včeraj zasedal Evropski svet v Bruslju

Po podpisu nove pogodbe korak naprej tudi pri Kosovu

Voditelji 27 držav članic so podprli tudi ustanovitev t. i. skupine za razmislek

BRUSELJ - Dan po podpisu nove, reformne pogodbe EU v Lizboni so se evropski voditelji včeraj na tokrat enodnevnem vrhu v Bruslju posvetili vprašanju njene ratifikacije in uresničevanja, tako da bo lahko začela veljati 1. januarja 2009. Glede Kosova, ene ključnih zunanjih tem v EU, pa so se enotno odločili, da tja pošljejo civilno misijo. Tokratni vrh je zadnje veliko dejanje pod vodstvom Portugalske, ki bo krmilo EU z novim letom za šest mesecev predala Sloveniji.

Voditelji EU so sprejeli več sklepov glede Kosova in Srbije. Potrdili so, da so izčrpane vse možnosti za sporazum o statusu Kosova. Strinjali so se, da trenutni status Kosova ne more trajati v nedogled ter da je njegova rešitev nujna za stabilnost celotne regije. Rešitev za pokrajino mora zagotoviti demokratično, večetnično Kosovo, zavezano vladavini prava, zaščiti manjšin ter kulturni in verski dediščini. Primer Kosovo je sicer primer »sui generis« in ni presedan za noben drug primer, so tudi poudarili voditelji. V sklepih je še zapisano, da je prihodnost celotnega Zahodnega Balkana v uniji.

Misija na Kosovu v okviru evropske varnostne in obrambne politike bo »zahtevala pripravljalo obdobje, ki se mora začeti takoj«, je poudaril portugalski premier Jose Socrates in dodal, da je EU Srbiji poslala »politično sporočilo«, da je pogajanja za približevanje uniji sicer mogoče pospešiti, vendar že določeni pogoji glede sodelovanja s haškimi sodiščem še naprej veljajo.

Glede Srbije je predsedujoči Evropskemu svetu še povedal, da ima evropski vrh zaupanje, da je mogoče približevanje uniji, tudi glede dodelitve statusa kandidatke, pospešiti. »To je jasno politično sporočilo Srbiji.« EU želi pod obstoječimi pogoji pospešiti pogajanja s Srbijo, ki pa bo, ko bo izpolnila pogoje, dobila status kandidatke, je povedal.

Evropski svet je potekal pod vtisom četrtkovega uspešnega podpisa Lizbonske pogodbe. Kot je povedal slovenski premier Janez Janša, bo Evropski svet imel pod slovenskim in potem pod francoskim predsedstvom nalogo, da spremlja proces ratifikacije pogodbe, pa tudi da pripravi njeno uresničevanje.

Voditelji so tudi podprli ustanovitev t. i. skupine za premislek, ki naj bi odgovorila na vprašanje, kakšna naj bo Evropa v obdobju med letoma 2020 in 2030 oziroma s kakšnimi izzivi se bo morala spopasti, ter se dogovorili o njenem vodstvu. Skupino bo vodil nekdanji španski premier Felipe Gonzalez, podpredsednika pa

Slovenski premier Janez Janša in francoski predsednik Nicolas Sarkozy na včerajšnjem evropskem vrhu

ANSA

bosta nekdanja latvijska predsednica Vaira Vike-Freiberga ter nekdanji vodja finskega podjetja Nokia, Jorma Ollila.

Lizbonska pogodba bo EU tudi omogočila, da se osredotoči na soočanje z izzivi globalizacije. Evropski vrh v tem okviru sprejel tudi deklaracijo o globalizaciji in v njej izpostavil, da globalizacija vse bolj vpliva na življenja ljudi s pospeševanjem izmenjave ljudi, blaga, storitev in idej, nudi pa tudi nove priložnosti za državljane in podjetja. Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je poudaril, da »je jasno, da se niti največje države ne morejo same spopasti z izzivi globalizacije«.

Voditelji so pozdravili še predstavitev strateškega poročila o uresničevanju lizbonske strategije, ki ga je ta teden sprejela Evropska komisija. Voditelji so tudi pozdravili predloge Bruslja za nov triletni cikel Lizbone, vključno s priporočili za vsako državo članico. Ker se bo omenjeni nov cikel potrdil na prihodnjem vrhu marca 2008 pod taktirko Slovenije, je treba pospešiti delo v tem okviru, so poudarili.

EU je pozdravila še širitev schengenskega prostora brez nadzora na notranjih mejah s 15 na 24 držav, tudi Slovenijo. Nadzor na notranjih kopenskih in morskimi mejah bo odpravljen 21. decembra, na zračnih pa 30. marca prihodnje leto med predsedovanjem Slovenije. Širitev je omogočil projekt SIS I za vse, pri uresničevanju katerega je Slovenija igrala pomembno vlogo. (STA)

IRAN - Na pobudo nekdanjega predsednika Mohameda Hatamija Na parlamentarnih volitvah koalicija reformistov proti Ahmadinedžad

TEHERAN - Iranski reformisti so sporočili, da bodo na pobudo nekdanjega iranskega reformističnega predsednika Mohameda Hatamija oblikovali koalicijo, s katero bodo poskušali zmagati na parlamentarnih volitvah 14. marca in Iran zavarovati pred "krizo", ki jo je po njihovih besedah ustvaril iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad. Koalicija bo vključevala 21 zmernih strank, vključno z zavezniki Hatamija in nekdanjega iranskega predsednika Hašemija Rafsandžanija.

"Država je v resni krizi. Vse stranke se strinjajo, da bi morale obnoviti položaj parlamenta in omejiti nestrokovne dejavnosti vlade," je povedal tiskovni predstavnik prihodnje koalicije Abdulah Naseri in dodal, da "je vlada v preteklih dveh letih stopnjevala največ notranjih in mednarodnih kriz, ker parlament ni dovolj močan in previden".

Poudaril je še, da "ljudje čutijo hudo inflacijo, ki bo resen razlog za odjavo glasu na volitvah". Naseri je pove-

MAHMUD AHMADINEDŽAD

dal tudi, da "še niso izgubili upanja za uresničitev glavnega cilja, to je Hatamijevo predsedniško mesto leta 2009".

Vodilna sila koalicije naj bi bil Hatami, iranski predsednik v obdobju med letoma 1997 in 2005, ki je v preteklih tednih prekinil dve leti politične tišine in v več govorih napadel Ahmadinedžada. "Hatami je stal v ozadju koalicije. On je eden izmed stebrov konsolidacije reformistov za prihodnje volitve," je na novinarski konferenci povedal nek drug tiskovni predstavnik Morteza

Hadži.

Koalicija bo med drugim vključevala največjo reformistično stranko Islamistično fronto iranskega sodelovanja, Izvršilno moč stranke tvorbe, Hatamijevo Združenje borbenih klerikov, Organizacijo islamskih revolucionarnih mudžahedinov in Nacionalno stranko zaupanja.

Reformisti so zaskrbljeni, da bi se ponovile volitve iz februarja 2004, ko je konservativni organ za nadzorovanje volitev, svet varuhov, preprečil kandidaturu tisočim reformističnim kandidatom. "Svet varuhov ne more omejiti prostora do te mere, da ne bi bile možne prave konkurenčne volitve," je še povedal Hadži in dodal, da želita Hatami in Rafsandžani zagotoviti poštene volitve.

Na drugi strani pa so tudi konservativci oblikovali združeno fronto, ki je združila podpornike Ahmadinedžada in glavne tradicionalne konservativne stranke. (STA)

VATIKAN - Nov vatikanski dokument o širjenju evangelija

Katoliška cerkev v Rusiji ne želi spreobračati pravoslavnih vernikov

VATIKAN - V Vatikanu so včeraj izdali dokument, ki razkriva potrebe po vernikih, ki bi širili evangelij med nekatoličani. V dokumentu so poudarili, da se je pri tem potrebno izogniti »prisilnemu« širjenju evangelija. V njem so poudarili tudi pomen spoštovanja in duha sodelovanja pri dialogu z drugimi kristjani in zavrnilo očitke ruske pravoslavne cerkve, da želi katoliška cerkev v Rusiji spreobrniti pravoslavne vernike.

»Katoliška cerkev v Rusiji ponuja pastoralno oskrbo katoličanom v tej državi, ne želi pa spreobračati pravoslavnih vernikov,« je novinarjem povedal glavni avtor dokumenta, kardinal William Joseph Levada. Odnosi med rusko pravoslavno cerkvijo in Svetim sedežem so zaostreni tudi zaradi očitkov moskovskega patriarhata o katoliškem misijonarjenju v tradicionalno pravoslavnih državah, ki je sledilo razpadu nekdanje Sovjetske zveze. Odnosi so se sicer poslabšali že leta 2002, ko je Vatikan v Rusiji vzpostavil štiri svoje škofije. Včeraj objavljeni dokument pravi, da so v Cerkvi dobrodošli tudi nekatoliški kristjani. (STA)

Včeraj so prižgali lučke na vatikanskem božičnem drevesu

ANSA

ZDA - Odločitev parlamenta

V New Jerseyju nič več smrtne kazeni

NEW JERSEY - Poslanci v ameriški zvezni državi New Jersey so v četrtek podprli odpravo smrtne kazni v tej zvezni državi. Če bo sedaj guverner New Jerseyja, demokrat Jon Corzine podpisal zakon o odpravi smrtne kazni, bo New Jersey prva ameriška zvezna država, ki bo po več kot 40 letih odpravila smrtno kazen. Corzine je že napovedal, da bo zakon podpisal.

ZDA so smrtno kazen ponovno uvedle 1976, vendar v zvezni državi New Jersey od takrat niso izvedli nobene usmrtnice. Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, so poslanci v parlamentu New Jerseyja z 44 glasovi za in 36 proti glasovali, da v tej zvezni državi smrtno kazen nadomestijo z dosmrtno ječo brez možnosti pogojnega izpusta. Ob tem AP napoveduje, da bo guverner Corzine ustrezen zakon podpisal v tednu dni.

V prid odločitve poslancev govori tudi poročilo posebne komisije zvezne države, v katerem so ugotovili, da je izvršitev najstrožje kazni dražja od dosmrtno ječe, hkrati smrtna kazen ne prispeva k zmanjševanju števila umorov, obstaja pa možnost, da usmrtno nedolžnega človeka.

Po letu 1976 so v ZDA usmrtili 1099 ljudi. Med posameznimi leti so največ usmrtnic izvedli leta 1999, ko so usmrtili 98 ljudi, lani pa so usmrtili 53 ljudi, kar je najmanjše število usmrtnic po letu 1996. Zadnje usmrtnice so v ZDA izvedli 25. septembra letos v Teksasu, še poroča AP. (STA)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SKLUPA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

Tako je Edinost ta teden poročal o zborovanju 'Učiteljskega društva za Trst in okolico': "V industrijelnem Škednju zbralo se je trinšestdeset učiteljic in učiteljev, med temi tudi osem vrlih tovarišic in tovarišev iz vinorodne Gorisške. Zborovanje je počastil tudi naš vrli g. okr. nadzornik Nekerman. Društveni predsednik Ferluga je pozdravil navzoče z navdušenimi besedami, polagajoč jim na srce, naj učitelja dičita vselej moštost in dostojnost, hrepeneča po večem razvitku šole, ki je eden najgotovejših pospešiteljev ljudskega blaga. Spominjal se je tudi učiteljev, ki se ne vdeležujejo naših shodov in taki spadajo vsedrugam poprej, nego v sveti hram odgoje. Poročal je dalje o zborovanju 'Zaveze' v Kranju, kjer so učitelji zopet pokazali, da jim je pri srcu delo in trud v blagoršole in ljudske izomike. Tovariš Grmek je poročal o velikem zborovanju zastopnikov učiteljskih društev vseh narodov Avstrije

na Dunaju. Delegatov je bilo 733, ki so zastopali veliko učiteljsko armado nad 50.000 učiteljev. Koliko zlatih misli in želja po boljšem kruhu je bilo skritih v teh srcih najvrednejših delavcev v človeški družbi.

Občo pozornost na zborovanju v Škednju je vzbudila cela vrsta mlajih govornikov in govornic, ki so v lepih besedah pokazali, da se je v našem društvu pojavila mlada struja, ki hrepeni po tesnejši zvezi med učiteljstvom in po samoizobrazbi na pedagoškem in znanstvenem polju, kar naj se vrši potom predavanj o priliki mesečnih pevskih vaj in občnih zborov. To novo strujo je predsednik simpatično pozdravil. Vsprejet je bil sklep, da se zaprosi za uvedbo šolskega zakona in resolucija za ustanovitev dveh meščanskih šol in sicer jedne obrtnega, a druge trgovskega značaja. Odboru se je naložilo tudi, naj se informira o večernih tečajih in povspehi otvoritev istih."

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Število prijavljenih obolenj za azijsko gripo raste iz dneva v dan. V tem tednu so zdravstvenim oblastem prijavili kar 1506 novih primerov. "Seveda pa je število obolenj dejansko precej večje, ker ne kričejo vsi zdravniki," meni PD. Zdravniki pa imajo polne roke dela, v ambulantah se namreč zbirajo trume ljudi z vročino ali kakim drugim simptomom. "Na vsak način bi morali zaposliti nekaj zdravnikov in tudi nekaj novega bolničarskega osebja. Izredne razmere so namreč vedno zahtevale izredne ukrepe..." zaključuje PD.

Med tem je minister za javna dela Togni v Rimu podpisal pomembno konvencijo za gradnjo novega samostojnega naselja 'Sv. Sergij' v industrijskem pristanišču v Žavljah. Podobne projekte so začeli graditi tudi v Trevisu, Bari-ju, Tarantu, itd. "Ta naselja imenujejo tudi 'satelitska naselja' in prav ta izraz, ki sedaj nekatere kroge preveč spominja na ruski 'sput-

nik', je dal povod ministru Togniju, da je poudaril 'ne-točnost te definicije'. Dejal je, da je treba predvsem govoriti o avtonomnih mestnih četrtih in ne o mestnih satelitih. Po njegovem mnenju morajo biti te avtonomne mestne četrti, ki so opremljene z vsemi javnimi uradi, trgovinami, javnimi uslugami itd., življenjski del celotnega urbanističnega sistema ozemlja kateremu pripadajo, in zato ne smejo biti izločeni iz življenja osrednjega mesta. Kljub tej njegovi pojasnitvi in vidni antipatiji do izraza 'satelit', se je naziv 'satelitsko mesto' za gradnjo tovrstnih avtonomnih naselij v bližini mest uveljavilo v časnikih in celo kot tehnični izraz. Ob podpisu konvencije je minister Togni izjavil, da si koordinacijski odbor za gradnjo 'satelitskih mest' prizadeva izvesti tudi program gradenj ljudskih stanovanj za srednji sloj. Zato bodo zidali takšna stanovanja, ki bodo ustrezala denarnim možnostim posameznih družin." - poroča PD.

FILMI PO TV

Sobota, 15. decembra, canale 5, ob 2.58

Dogville

Režija: Lars Von Trier

Igrajo: Nicole Kidman, Stellan Skarsgard in Paul Bettany

Von Trierjev film, ki predstavlja istočasno tudi prvi del zajetne režiserjeve trilogije, posvečene ravno ZDA - deželi priložnosti - pripoveduje o mestecu, v katerega pelje samo ena cesta. Po strelu, ki ga zaslišijo tudi v daljavi, se vanj zateče mlada in prestrašena ženska Grace. Očarljiva svetlolaska beži pred mafijo in pridigar Tom, ki ga sreča med begom, ji ponudi skrivališče. O njeni usodi pa bodo morali odločiti vsi prebivalci Dogvilla, saj si Tom ne more privoščiti, da bi ji nudil zatočišča, ne da bi se pred tem posvetoval tudi z ostalimi. Danski režiser je z Dogvillom znova prekorajčil mejo med filmom in gledališčem. Mestece ni samo izmišljeno, ampak je v filmu tudi le bežno nakazano z belimi črtami na tleh. Prostori v katerih se dogaja večina zgodbe, pa so strašljivo prazni in zapolnjeni samo z najnujnejšimi predmeti. Zanimivo je, da Von Trier ni še nikoli prekorajčil Oceana, saj se zelo boji letala in se tudi vseh evropskih festivalov udeležuje z avtomodom.

Nedelja, 16. decembra, rete 4, ob 21.30

L'aguato

Režija: Rob Reiner

Igrajo: Alec Baldwin, Whoopi Goldberg, James Woods

12. junija 1963 so nasilno ubili Medgarja Eversa, enega najvidnejših borcev za pravice temnopoltega prebivalstva. Trideset let po umoru, ki ga je izvedel pristaš Ku Klux Klana, Byron, se je Eversova vdova zglasila v uradu tožilca Bobbyja DeLaughterja in ga zaposila za ponovno odprtje dosjeja.

Ponedeljek, 17. decembra, canale 5, ob 21.10

Billy Elliot

Režija: Stephen Daldry

Igrajo: Jamie Bell, Julie Walters in Gary Lewis

Filmsko dogajanje je postavljeno na angleška

tla, leta 1984, se pravi v čas, ko je o vsodi marsikaterega angleškega delavca odločala neprizanesljiva Margaret Thatcher. Protagonist s čustvi nabitega filma pa je enajstletni Billy, plavalci deček, ki neutrudljivo zasleduje svoj cilj in si želi postati plesalec. Kljub hudim ekonomskim težavam, njegov oče je namreč rudar, bo naposled že osemnajstletni Billy zaplesal v londonskem Covent Gardnu.

Sreda, 19. decembra, rete 4, ob 21.10

The score

Režija: Frank Oz

Igrajo: Robert De Niro, Edward Norton in Marlon Brando

Trojica izrednih igralcev, ki v Ozovem celovečercu nekako predstavljajo tri generacije ameriškega filma, pripoveduje o skupinici nepridipravnih, ki se pripravljajo na izjemen podvig. Sanje o ropu življenja pa se naenkrat razblinijo, saj se nihče od treh noče odpovedati vodilni funkciji bossa.

Sreda, 19. decembra, italia 1, ob 22.45

Minority report

Režija: Steven Spielberg

Igrajo: Tom Cruise, Colin Farrell in Max von Sydow

Srečanje med Stevenom Spielbergom in Tomom Cruiseom je omogočilo prepričljivo izpeljavo domiselnega znanstvenofantastičnega filma, ki ga je avtor istoimenske povesti Philip K. Dick, postavil v leto 2054. Newyorška policija je namreč že tako napredovala pri izsleditvi krivcev posameznih zločinov, da ji uspe aretirati odgovorne, predno bi sploh zagrešili umor. Že ustaljena rutina pa se zatakne, ko osumijo umora ravnovodjo uspešnega policijskega oddelka, Johna Andertona. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVIL LAKO	PRIPRAVNIK ZA DUHOVNISKI POKLIC	MESTO V PIEMONTU	PRIPADNIK GERMAN-SKEGA PLEMENA	SLOVENSKI PESNIK IN PISATELJ SELISKAR	OTIS REDDING	BIZANTINSKI KRONIST (IOANNES)	DAN V RIMSKEM KOLEDARJU	NEKDANJI DOBERDOB-SKI ŽUPAN	AZIJSKA DRŽAVA Z GL. MESTOM EREVAN	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	NIZOZEMSKA JUDINJA FRANK	"DUSA" CHEERDANCE MILLENIUMA KRIZMANCIC	NENAGLASE-NE BESEDE	TEKMEC V LJUBEZNI	TOBIAS LOHNER	PRODUKT CEBEL	JAVOR (LAT.)	FOTO KROMA	PODROČJE NEKDANJH ANGLESKIH PLEMICEV	GRŠKI BOG VOJNE	OBROK POSOJILA
NAUK O ZGRADBI TELESA										RAZKOŠNO STANOVANJE								MANJŠA TOCILNICA			
KROMPIR-JEVEC										KDOR VŽIGA OGENJ SLAVILNA PESEM								TROPSKA PAPIGA POSUŠENA KOKOSOVINA			
ZODIAKALNO OZVEZDJE					RUSKI PESNIK (MIHAIL) TOVARNJA V SARAJEVU										ODLOK ALI ODREDBA OBLASTI						
OZEK TRAK KOSITRNE FOLLJE							IT. NOVINAR-KA (CAMILLA) ZBIRKA LEPO-SLOVNIH DEL								RAZPRŠENA SVETLOBA, LESK	AMERIŠKI ASTRONAVT HLADEN VETER					
RIMSKA BOGINJA JEZE				KRILO RIMSKE LEGIJE				KEM. SIMBOL ZA NATRIJ DVANAJSTEROKOTNIK			MESTO V BELGIJI						PABLO NERUDA			NEKDANJI UREDNIK NAŠEGA DNEVNIKA	ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC GUINNESS
KITAJSKA IN JAPONSKA UTEŽNA MERA				NEKDANJI JADRANOV KOŠARKAR RAUBER						AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC LADD	ZIB, KOLEB	CHARLOTTE STEINE	RUMENO RJAVA BARVA	IVAN RENKO LJUDSTVO MEJNIH PODROČ. TAJSKE			LJUDSTVO BREZ PRAVIC				
																	KORALNI OTOK NASILEN VSTOP				
																		MITJA VOLČIČ DRUŽBENA PLAST	NEKDANJI NOGOMETAS (STEFANO)	ZERJAL EDI SAMUEL ADAMS	
									ALFRED HITCHCOCK PORNO ZVEZDA STALLER			NEKDANJI OBRTNIK NEKD. HRV. NOGOMETAS									
														NEPREMOČ-LJIVA VETROVKA VEZNIK							IMETJE
										JURIJ URŠIČ MODERNA ZVRSI GLASBE			JADRANSKI POLOTOK STAR SLOVAN								PIJACA STAR. ANDREJ BUDAL
											POSODA ZA TEKOCINE KEM. SIMBOL ZA TELUR							NEKDANJA JAPONSKA PRESTOLNICA TINA TURNER			
																MESTO V FRANCIJI					
																PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	TRINIDADSKI ATLET BOLDON				NIKOLA TESLA

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

NOGOMET - Danes v A-ligi

Za Udinesejevega trenerja Marina bo tekma v Catanii posebna

Ob vznožju Etna je namreč treniral in zaključil agonistično pot - Nocoj še Lazio proti Juventus

Pred prihodom k Udineseju je kolumbijski branilec Cristian Zapata igral za ekipo Deportivo Cali

ANSA

VIDEM - Za trenerja Udineseja Pasqualeja Marina bo nocojsnja tekma (ob 18.00) ob vznožju Etna posebna. Marino je namreč v lanskem sezoni uspešno vodil Catanio, ki je dosegla obstanek v A-ligi. Še prej je Marino v tem sicilskem mestu zaključil svojo nogometno pot. Udinese bo danes skušal odnesti domov vse tri točke in tako potrditi odlično formo in seveda tretje mesto na lestvici. Marino bo v napadu zaupal Quagliarelli, ki je v zadnjih štirih krogih dosegel prav toliko zadetkov. Ob njem pa bržkone ne bo Di Nataleja, ki ga še boli desna stegenska mišica. »Odločil bo zadnji trenutek, če bo Di Nata-

le stopil na igrišče,« je obrazložil Marino. »Vsekakor nimamo večjih težav v napadu, saj ga lahko dobro zamenjata bodisi Asamoah kot Floro Flores.« Na razpolago bo tudi Dosena: disciplinska komisija mu je odbila en krog kazni. Marino obenem opozarja, da je Catania zelo dobra ekipa. »Posebno nevarni in učinkoviti so na domačem igrišču, tako da jih ne smemo podcenjevati.« Nocoj ob 20.30 bo Juventus gostoval pri Laziu v Rimu. **GLOBALA** - Lazio bo zaradi rasističnih izpadov svojih navijačev (na tekmi lige prvakov proti Werderju) moral plačati 18.000 evrov kazni.

»NAŠA NAPOVED« - Daniele Mauri »Scudetto« Interju Pri Goričanih je Udinese bolj priljubljen od Triestine

Pomožni trener Sovodenj v nogometni 1. amaterski ligi Daniele Mauri sledi in navija za videmski Udinese, ki v letošnji sezona - kot sicer vsako leto - prijetno preseneča. »Trener Pasquale Marino ima zelo mlado ekipo, kljub temu pa moštvo zaseda tretje mesto na lestvici. Marino je odličen trener in v Vidmu mu upravičeno zaupajo.«

Kako bi doslej ocenil prvenstvo črno-belih?

»Dal bi jim čisto osmico. Udinese igra zelo lep nogomet. Odlična uvrstitev na lestvici je tako povsem zasluženo.«

Si si letos že ogledal kako tekmo furlanskega prvoličjaša?

»Na žalost ne, saj sem vsako nedeljo zaposlen s člansko ekipo iz Sovodenj.«

»Patron« Pozzo pravi, da se bo Udinese boril za uvrstitev v ligo prvakov...

»Trda bo, toda zakaj ne. Bilo bi res lepo. Če se ne bodo uvrstili v ligo prvakov, bodo v prihodnji sezoni prav gotovo nastopali v pokalu Uefa.«

Bomo drugače tudi letos videli Interjev monolog?

»Mislim, da bo tako. Inter, za katerega tudi navijam, ima odlično ekipo in odlične posameznike. So brez prave konkurence.«

Pa še to: ste Goričani bolj

DANIELE MAURI

navezani na Udinese ali na Triestino?

»Nedvomno na Udinese. Pri Slovencih je odstotek navijačev furlanskega kluba še višji. Tudi sam navijam raje za Udinese, čeprav sledim tudi nastopom Triestine.« (jng)

Danielejeva napoved:

- Atalanta - Palermo 2 (0:2)
- Cagliari - Palermo 2 (1:2)
- Catania - Udinese 2 (0:2)
- Empoli - Genoa 1 (1:0)
- Lazio - Juventus 2 (1:3)
- Parma - Reggina X (1:1)
- Sampdoria - Fiorentina 2 (1:3)
- Siena - Napoli 2 (0:2)
- Torino - Roma 2 (0:1)
- Piacenza - Triestina 2 (0:2)

Prejšnji krog: Gorazd Husu je pravilno napovedal štiri tekme in tako zbral štiri točke (pravilna napoved 1 točka, pravilen izid 3).

Vrstni red: B. Kemperle 15, N. Bukavec 7, E. Pribac 6, D. Švab 5, S. Lipovec, G. Husu 4, F. Sambo 1, R. Kalc 0.

NOGOMET - Triestina danes v Picaenzi

Za peto zmago

Nasprotniku ne gre najbolje - Kdo v napadu poleg Granocheja?

V 18. krogu B lige se bo Triestina podala na gostovanje na skrajni zahod Emilije Romagne, tam kjer se najbolj »rdeča« italijanska dežela sreča z industrijsko Lombardijo. Verjetno je Piacenza mesto, ki ga obišče le, če moraš tja zaradi kake obveznosti. Turistično gotovo ni ravno med najbolj privlačnimi, pri Triestini pa upajo, da se bodo iz dokaj sivega mesta (v tem delu Emilije industrija že prevladuje nad vsem ostalim) vrnili z novimi tremi točkami. Šlo bi za peto zaporedno zmago, kar je seveda za ekipo, ki se bori za obstanek, ne samo težko dosegljivo, ampak tudi izredno pomembno, saj bi v petih krogih osvojila v bistvu skoraj tretjino izkupička, ki ga na koncu sezone potrebuješ za ohranitev statusa B-ligaša.

Domača ekipa je prvenstvo slabo začela, nato pa si je malo opomogla. Po novem padcu zaseda sedaj 15. mesto na lestvici z devetnajstimi točkami - štiri manj od Tržačanov - in večji del bremena nosi na ramenih prav talentirani napadalec Cacia. Slednji je šele pred štirimi krogi okrevljal po poškodbi, operaciji in dolgi rehabilitaciji. Letos ni še nikoli zadel, vendar je klasičen napadalec, ki izkoristi vsako napako nasprotnikove obrambe. Trener Emilijancev - v dosedanjih osmih domačih nastopih so trikrat zmagali in petkrat izgubili - Mario Somma bo moral nekoliko spremeniti vezno vrsto ob odsotnosti stebra Riccia, v dvomu pa je tudi nastop napadalca Guzman.

V taboru Triestine z veseljem spremljajo vsakodnevne ponudbe za odkup presene-

čenja sezone, seveda govorimo o napadalcu Pablu Granocheju. Zanj se zanimajo številni A-ligaši, zadnji po vrsti je Napoli. Kljub vsem teh ponudbam pa napadalec iz Urugvaja ostaja z nogami na tleh. Nadaljuje trenirati z običajno intenzivnostjo in je popolnoma koncentriran na današnjo tekmo, ki bo vse prej kot enostavna. Obeta se torej ravno dvoboj izrednih napadalcev s prej omenjenim Cacio na eni strani ter Granochejem na drugi. Med Tržačani bo prišlo do predaje štafete v obrambi: Limo je namreč na seznamu »hudobnih« nasledil Kyriazis, ki bo moral zaradi četrtega opomina mirovati teden dni. Na igrišču ga bo torej nadomestil prav branilec iz Andore, ki je svojo kazen že prestal. Isto velja za Allegrettija na sredini igrišča. Prostor mu bo pustil Rossetti, kateremu ni zadostoval niti odločilen gol proti Riminiju. Lahko pa bi postal pomembno orožje v nadaljevanju srečanja. V napadu naj bi pomagal Granocheju Mattia Graffiedi. Rolando Maran skoraj vsako soboto izbere koga drugega v vlogi drugega napadalca, saj nihče od igralcev, ki jih ima na razpolago, ni še v celoti prepričan. Bomo videli, če bo Graffiedi končno dosegel prvi gol v letošnji sezoni. Trener Triestine odkrito pričakuje, da bodo igralci ponovili brezhiben nastop iz Modene, kjer so nasprotnike nadigrali tako tehnično, kot taktično, kot zlasti po intenzivnosti in zagrizenosti.

Verjetna postava Triestine: Dei; Milani, Petras, Lima, Pesaresi; Sgrigna, Piangerelli, Allegretti, Testini; Graffiedi, Granoche. Sodil bo Scoditti iz Bologne. (I.F.)

SMUČANJE - Moški superveleslalom

Cuche pred Millerjem Prve točke za Glebova

VAL GARDENA - Švicar Didier Cuche je na progi Saslong v Val Gardeni prišel do svoje sedme zmage v svetovnem pokalu v karieri, obenem prve letošnje in še tretje v superveleslalomu. V plesu stotink je drugo mesto z dvema stotinkama sekunde zaostanka osvojil lanski zmagovalec Miller, za katerega so to sploh prve stopničke, odkar je zapustil ameriško reprezentanco in trenira sam, tretje pa Büchel, ki je startal že kot deveti, dolgo vodil, na koncu pa zaostal še dve stotinki več kot Američan.

»Takšna zmaga je še slajša. To le pomeni, da je pravica na svetu in vesel sem, da mi je danes uspelo povsem na vrh,« je po zmagi dejal 33-letni Cuche.

Po trojni avstrijski zmagi na zadnjem superveleslalomu v Beaver Creeku, ko so »rdečebelci« zasedli pet mest med najboljšo šesterico - mednje se je na četrto mesto vrnil le Albrecht -, je bil najboljši Avstrijec Benjamin Raich na sedmem mestu, kar je bilo dovolj, da je zadržal vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala, še posebej, ker je eden njegovih glavnih tekmecev, vsestranski Švicar

Južnotirolec Staudacher je bil sedmi

ANSA

Daniel Albrecht padel in nastop predčasno končal. Raich ima zdaj 441 točk na prvem mestu v skupni razvrstitvi, Cuche na drugem jih je zbral 373, obenem pa je prevzel vodstvo v superveleslalomskem seštevku.

Od smučarjev italijanske reprezentance je bil najboljši Patrick Staudacher, ki se je uvrstil mesto pred Raichom.

Od slovenskih smučarjev je bil s 16. mestom najboljši Andrej Jerman, ki se je še tretjič to sezono prebil med dobitnike superveleslalomskih točk, z več veselja pa se bo tekme spominjal Alek Glebov, ki si je s 25. mestom prislužil prve točke svetovnega pokala v karieri. Danes bo na sporedu tretji smuk sezone.

Capello uradno trener Anglije

LONDON - Angleška nogometna zveza (FA) je včeraj tudi uradno imenovala Fabia Capella na mesto selektorja angleške reprezentance. 61-letni strokovnjak je podpisal pogodbo za štiri leta in pol, z delom pa bo začel 7. januarja prihodnje leto. Njegova letna plača bo znašala 8,3 milijona evrov. V strokovnem štabu angleške izbrane vrste bodo v naslednjem obdobju delovali sami Italijani, saj je Capello za svoja pomočnika izbral Franca Baldinija in Itala Galbiatija, za delo z vratarji bo zadolžen Franco Tancredi, za telesno pripravo pa Massimo Neri.

Odbojka: poraz Sassuola

BERGAMO - Vnaprej igrano tekmo 8. kroga državnega odbojcarskega prvenstva za ženske je Bergamo z gladkim 3:0 (17, 17, 17) premagal Sassuolo, pri katerem je Sandra Vitez po blede predstavi zbrala le eno točko. Za Sassuolo je največ točk dosegla Turlea (17).

Alonsa zamenjal Finec Kovalainen

STUTT GART - Britansko-nemško moštvo v formuli 1 McLaren-Mercedes je našlo zamenjavo za Španca Fernanda Alonsa. Dvakratnega svetovnega prvaka iz let 2005 in 2006 - naslova je osvojil v dirkalniku moštva Renault - bo zamenjal 26-letni Finec Heikki Kovalainen. Kovalainen je letos branil barve Renaulta, sezono pa je končal na sedmem mestu, potem ko je zbral 30 točk. Status tretjega dirkača pri McLaren-Mercedesu bo imel Španec Pedro de la Rosa.

Mankoču bron na 100 delfin

DEBRECEN - Plavalec ljubljanske Ilirije, Peter Mankoč, je na evropskem prvenstvu v Debrecenu osvojil prvo medaljo za Slovenijo. Na 100 m delfin je bil Ilirijan bronast (50,62) za Srbom Miloradom Čavičem (50,53) in Rusom Jevgenijem Korotiškinom (50,59). Za Mankoča je bila to že 16. medalja s tovrstnih tekmovalj. V finalu je nastopila tudi Triglavanka Anja Čarman in na 100 m hrbtno z novim slovenskim rekordom 58,98 osvojila peto mesto. Z novim evropskim rekordom 57,34 je zmagala Francozinja Laure Manaudou.

KOŠARKA - Projekt AcegasAps - Kraški zidar za nastop v Jadranski ligi

Bomo v Trstu leta 2009 gledali Cibono in Partizan?

Razmišljanja o tržaško-sežanski ekipi, ki bi domače tekme lahko igrala v Trstu

Sestava združene sežansko-tržaške ekipe Acegas Aps - Kraški zidar, ki bi nastopala v Jadranski ligi (NLB), igrala pa v tržaški športni palači. Utopija?

Ideja je po besedah športnega direktorja sežanskega kluba Igorja Medna še v povojih, načrti o sestavi take ekipe pa so bolj jasni. Ekipo bi sestavljali kvalitetni tržaški in sežanski igralci ter druge okrepitve: v naslednji sezoni, torej 2008-09 naj bi novoustanovljena ekipa nastopala v slovenskem prvenstvu in se potegovala za uvrstitev med prve tri ekipe, kar vodi v ligo NLB. Šele v sezoni 2009-2010 bi torej lahko združena ekipa Acegas Aps - Kraški zidar igrala tudi v ligi NLB.

Liga NLB, ki so jo ustanovili leta 2001, združuje letos 14 najboljših ekip BiH, Srbije, Črne gore, Slovenije in Hrvaške. Letos v prvenstvu nastopajo tudi trije evroligaši (Union Olimpija, Partizan in Cibona), torej je prvenstvo na visokem kakovostnem nivoju.

Ideja sodelovanja predvideva tudi »čezmejno« nastopanje. Čeprav bi novonastala ekipa delovala pod okriljem slovenske košarkarske zveze, bi tekme odigrala v tržaški športni palači. Pravila lige namreč zahtevajo športno dvorano za 2500 do 3000 gledalcev – zmogljivosti, ki jih v Sloveniji nudi le ljubljanski Tivoli. »Menimo, da bi lahko na tak način izkoristili tržaško dvorano, ki je sedaj večinoma prazna. Obenem ima Trst že dolgo košarkarsko tradicijo, tako da bi bil ta izziv gotovo dobrodošel: tržaški navdušencem bi tekme nudile velik športni spektakel,« je pojasnil Meden. Tekme lige NLB bi kot običajno igrali ob sobotah, ob sredah pa bi igrala v slovenskem prvenstvu, okrepljena z mladimi igralci. Tržaški klub Acegas bi sicer obdržal B2-ligo. V novo ekipo Acegas Aps - Kraški zidar pa bi pristopili najboljši igralci tržaškega kluba, ostali pa bi še naprej nastopali v italijanski B2-ligi.

Idejo so v odboru lige NLB dobro sprejeli, saj vidijo v tem tudi možnosti razvoja. Liga NLB bi s prekoračitvijo državne meje prodrla na nov trg in našla najbrž tudi novo področje delovanja.

Športni direktor Kraškega zidarja Igor Meden vidi v tem projektu obenem tudi možnosti dobrega ekonomskega čezmejnega sodelovanja: »V ekipo bi oba glavna pokrovitelja Acegas in Kraški zidar skupno vlagala. Čezmejna povezava bi najbrž privabila še druge vlagatelje, tako da gre obenem tudi za poslovno zanimiv projekt.«

Kako pa idejo spremljajo tržaški krogi? Športni direktor Acegas Aps Tosolini novice ni demantiral: »Med kluboma smo vzpostavili dobre odnose. O projektu pa smo se le pogovarjali, telefonsko in osebno,

IGOR MEDEN

sedaj pa je treba sestati še za mizo. V projektu vidimo priložnost za pogovor, saj je projekt zanimiv. Možnosti moramo še oceniti,« je pojasnil tržaški športni direktor, ki se v večje podrobnosti ni spuščal: »Nič ni konkretnega, saj je neznank še precej. Med tem tudi usklajevanje dveh državnih košarkarskih zvez. Res pa je, da pravkar padajo meje. Zakaj ne bi meje padle tudi na košarkarski sceni?«

Kluba se bosta sestala v bližnji prihodnosti, najbrž že po novem letu, kjer naj bi Sežanci projekt konkretneje predstavili tudi tržaškemu polu. (V.S.)

Tržaški Palatrieste bi lahko postal domače igrišče skupne sežansko-tržaške ekipe v mednarodni ligi NLB

KROMA

TRŽAŠKA OBČINA - Darilyni bon v vrednosti 1.500 evrov

Potovanje za Tanjo

Nagrada tudi trenerju Mojmirju Kokorovcu in tržaški kotalkarici Francesci Roncelli (po 500 evrov)

Novo, prestižno priznanje za umetnostno kotalkarico openskega Poleta Tanjo Romano.

Tržaška občinska uprava bo v petek, 21. decembra, priredila sprejem v čast večkratni svetovni prvakinji v umetnostnem kotalkanju, da bi se ji primerno zahvalila za njene izjemne športne uspehe, predvsem za njeno ponovno osvojitve naslova svetovne prvakinje na nedavnem prvenstvu v Avstraliji. Ceremonija bo v dvorani Costantinides muzeja Sartorio v Trstu, udeležila pa se je bosta tudi Francesca Roncelli, nov up tržaškega in italijanskega umetnostnega kotalkanja, ki je na svetovnem prvenstvu osvojila spodbudno četrto mesto, ter Tanjin trener Mojmir Kokorovec.

Med srečanjem bo mestna uprava nagradila Tanjo Romano, in sicer z bonom v višini 1.500 evrov za potovanje, na katero naj bi se podala prihodnje leto. Obenem bo nagradila Francesca Roncelli in trenerja Mojmirja Kokorovca, prav tako s potovanjem v

Tanja Romano in Mojmir Kokorovec se smejeta novi nagradi, potovanju, na katerega ju bo napotila tržaška mestna uprava

KROMA

višini 500 evrov.

Občinski odbor je o sprejemu in podelitvi nagrad trem športnikom, ki so ponesli ime Trsta širom po svetu, razpravljal na seji dne 6. decembra. Predlog za prireditev z nagrajeva-

njem je podal občinski odbornik za šport in podžupan Paris Lippi, ki je podčrtal, da mestna uprava pozorno sledi domačim vrhunskim športnikom, občinski odbor pa je sklep soglasno odobril.

BAVISELA Božični tek jutri na Velikem trgu

TRST - Jutri bo v tržaškem mestnem središču na sporedu 4. Božični tek. Organizator je društvo La Bavisela v sodelovanju s tržaško Občino, veleblagovnico Bosco Supermercati in radijsko postajo Radioattivitati. Proga meri 5 kilometrov, start in cilj pa sta na Velikem trgu. Nastopa lahko največ 500 tekačev. Zbor bo ob 9. uri na Velikem trgu, start pa bo ob 10.30. Vpisnina znaša 5 evrov, vpis pa je možen na sedežu La Bavisela v Ul. San Nicolò 7 (040-410399) ali neposredno pred startom.

Košarkarska B2-liga: Deželni ligaši v gosteh

TRST - Ekipe iz FJK, ki nastopajo v košarkarski B2-ligi, bodo igrala v gosteh. Goriški Nuova Pallacanestro Trieste se bo že danes zvečer, s pričetkom ob 20.30, v Mestrah pomeril z domačim moštvom Umana. Tržaški Acegas Aps, ki se dogovarja za prestop v svoje vrste branilca Francesca Gergatija (Forli'), vendar se z njim še ni sporazumel, bo jutri igral v Chietiju, Budinov tržiški Falconstar pa v Bassanu.

Pallamano Trieste danes proti Mestrinu

TRST - Rokometasi tržaške ekipe Pallamano Trieste bodo danes (ob 18. uri) v okviru 9. kroga A2-lige igrali v gosteh proti ekipi Mestrino, ki ima 13 točk na lestvici. Tržačani imajo 24 točk in so prvi na lestvici skupaj z ekipo Forst iz Brixna. Mestrino je doslej štirikrat zmagal, enkrat igral neodločeno in trikrat izgubil.

Jutri v Trstu 12. veslaški Božični pokal

TRST - Veslaška sekcija tržaškega društva Ginnastica Triestina bo jutri organizirala 12. Božični pokal oziroma 1. Memorial Mario Ustolin, v spomin na pred letom dni preminulim atletom in trenerjem. Start regate bo ob 9.30. Veslači bodo tekmovali na 6 kilometrov dolgi progi, start in cilj bosta na Karlovem pomolu (pomol Audace). Nastopilo bo okrog 200 atletov.

KOŠARKARSKA EVROLIGA - Montepaschi Siena v Ljubljani tesno premagal Union Olimpijo

»Naši« navijači, slovenska Victoria, županove spodbudne besede in jutranji delavci

Košarkarska poslastica med eno izmed najboljših evropskih peterk, oziroma trenutno najboljšo italijansko ekipo, ki v državnem prvenstvu ni še utrpela poraza (13 tekem, 13 zmag), to je Montepaschijem iz Siene in pa ljubljansko Olimpijo, je v ledeno dvorano Tivolija privabila kar 5500 gledalcev, kar zgovorno potrjuje, da je zanimanje za košarko in obenem za Olimpijo v Ljubljani še vedno zelo veliko. Med njimi smo opazili kar precej zamejcev.

Med 5000 glavno množico pa ni ostala neopazna niti slovenska »Victoria Beckam«. Na koga mislimo? Seveda na ženo Marka Miliča, in sicer na postavno in afascinantno Vesno Spalevič Milič, ki je ne samo zaradi belega klobuka pritegnila marsikateri moški pogled. Nekaj mest stran od žene kapetana »Zmajev«, ki je zelo pozorno sledila vsem potezom moža in si tudi ogledovala statistike, smo opazili tudi znane gledališkega igralca Gojmirja Lešnjaka Gojca, ki je zelo strastno navijal in ob vaski lepi akciji domačih igralcev vstal na noge in bučno ploskal. Vip tribune so bile tako polne, kot so bila polna tudi »NBA«

Goran Dragič (med metom) je bil v četrtki imenovan za najboljšega igralca tekme

ANSA

sedišča ob robu stranske črte, kamor je dobesedno pritelete tudi Marko Milič po dvoboju z branilcem Siene in kjer je vroči navijač celo s prstom zažugal enemu od Američanov Siene, ki pa se za to potezo ni bistveno zmenil.

Med najbolj vročimi navijači »Zmajev« pa je nedvomno tudi ljubljanski župan

Zoran Jankovič, ki je tako kot že proti fantastični zmagi nad Rusi ob koncu prvega polčasa in ob koncu srečanja vsakemu igralcu posebej »dal petko«, trenerja Bečiroviča pa tokrat skoraj očetovsko potrepljal po rami in mu čestital. Kljub porazu Olimpija tokrat sploh ni razočarala. »Izjemno dobro, izjemno kvalitetno so fantje danes igra-

li,« nam je zaupal župan Jankovič. »Nasprotniki so bili pač na koncu boljši. Srečanje je nedvomno odločil njihov »play«, ki je v zadnjih petih minutah zadel 4 trojke na 4, tako da tu res ni kaj reči. Olimpija je vsekakor na dobri poti. Samo mir in fante je treba še naprej podpirati, zato čestitam tako trenerju kot vsem fantom.«

Najboljši strelec srečanja je bil Goran Dragič, ki je zbral skupaj 22 točk, vendar ga naslov MVP-ja srečanja ni veselil, saj je upal, da bo Olimpiji le uspel veliki met. »Vsi igralci smo se borili do zadnjega kančka moči, tako da sem prepričan, da nam trener poraza ne bo zameril,« je povedela Dragič. »Na koncu so bili oni bolj koncentrirani in McIntyre se je razigral. Dal je trištiri trojke čez roko in mislim, da nas je prav to pokopalo. Vsekakor sem prepričan, da če bomo v obrambi igrali tako konstanto kot danes gremo na zmago tudi proti Olympiacosu v gosteh.«

Zmage pa se je seveda veselil makedonski košarkar Siene Vlado Iliveski, ki je v slabičnici podčrtal, da so ponovno zmagali predvsem zaradi izredne volje. »Tudi

ko je zgledalo, da bo Olimpija slavila zmago, se nismo predali malodušju in z izredno voljo, zagrizenostjo smo pod streho sparvili novo zmago,« je podčrtal makedonski organizator igre. »Moram pa priznati, da je Olimpija povsem drugačna ekipa, ko igra doma,« je še dodal Iliveski. Ob koncu srečanja se je dvorana v trenutku spraznila, na igrišču so ostali samo še novinarji, ki so intervjuvali protagnostie, ki pa so bili že z mislijo na sobotni prvenstveni tekmi, kot je poudaril tudi sam trener Memi Bečirovič: »Izčrpani smo tako fizično kot tudi psihično. V soboto bomo zato morali na parketu dati vse od sebe, igrati bodo morali s srcem in v mestnem derbiju premagati Slovana.«

Ob koncu pa še zanimivost. Morda ne vedo vsi, da ledeno dvorano s 3.800 gledalci, ki je bila zgrajena za hokejska srečanja, skupina delavcev-študentov v 10 urah (delo se pričene, ko sonce ni še pokukalo, in sicer nekje približno ob 4 zjutraj) spremeni v pravo košarkarsko areno s 5.400 sedeži.

Rado Šušteršič

KOŠARKA - Jutri v moški C2-ligi

Za Jadran Mark doslej najtežji nastop doma

Santos ni ambiciozno društvo, ima pa močno ekipo - Čepica za prvih 50 mladih navijačev

Kristjan Ferfoglija je za zdaj četrti najboljši Jadranov strelec s 112 točkami

KROMA

Košarkarje Jadrana Mark čaka v dvanajstem krogu deželnega prvenstva C2 lige na papirju najtežja preizkušnja doslej v letošnji sezoni. V dvorani pri Brišičkih jim bo namreč jutri ob 18. uri (sodnika Della Valle iz Vidma in Trombin iz Červinjana) stal nasproti tržaški Santos, ki zaostaja le za dve točki za vodilno dvojico Jadran - Ronke. Izkušeni gostje so bili lani finalisti play-offa C2 lige in v postavi niso spremenili skoraj nič, tako da tudi letos merijo visoko, čeprav po društveni strukturi, ki sloni na skupini prijateljev, sploh ne razmišljajo o morebitnem igranju na državni ravni. Nedvomno pa košarkarji Santosa znajo igrati košarko in so med seboj zelo složni. Zvezda ekipe je bivši drugoligaš Gianluca Pozzecco, branilec, brat bolj znanega Gianmarca. Ob njem so tu še play-makerja Max Vlacci in Mezzina, branilca Cacciatori (ki si je izpahnil ramo pred dvema tednoma in torej ne bo igral) in Petronio ter krilna centra Fumarola (bivši borovec) in Federico Vlacci.

V Jadranovem taboru se zavedajo, da bodo morali spričo solidnega tekmeča tokrat ohraniti zbranost skozi vseh 40 minut. Sicer pa imajo Popovičevi varovanci (ki bodo predvidoma nastopili v popolni postavi) tudi jutri vse možnosti, da obdržijo nepremaganost na domačem igrišču in s tem tudi vodilni položaj na lestvici. Ob priliki zadnjega nastopa pred domačo publiko v letu 2007 in pokrajinskega derbija so v društvu sklenili, da prvim petdesetim mladim navijačem ob vstopu v dvorano podarijo Jadranovo čepico.

Mladinski četverboj ŠZ Dom
ŠZ Dom prireja košarkarski turnir kategorije začetnikov, ki bo jutri v telovadnici Kulturnega Doma v Gorici. Turnir žal ne bo čezmejnega značaja, kot je bilo prvotno načrtovano, ker se je novogoriška ekipa v zadnjem trenutku odpovedala.

Nastopale bodo torej ekipe Doma, Sokola, Arte-ja in Ardite. **Spored:** 10.30 Dom - Arte, 11.30 Sokol - Ardita, 14.30 za 3. mesto, 15.30 finale. (a.v)

Našemu Renatotu
iskrene čestitke ob prejemu
zasluženega priznanja Zdrženja
slovenskih športnih društev v Italiji
na nagrajevanju Naš Športnik 2007.
Vsi pri Košarkarskem klubu Bor

MOŠKA C1 LIGA - Že drevi v gosteh Bor Radenska proti dodatnemu play-makerju

Dvometraš Capelli je v neobičajni vlogi dodana vrednost za Padovo

Po pomembni zmagi iz prejšnjega kola se košarkarji Bora Radenska danes podajajo na gostovanje v kraj Rubano pri Padovi, kjer jih ob 21. uri (sodnika Donati in Terranova iz Ferrare) čaka letos nadvse solidni Virtus. Lani so bili Veneti enakovredni borovcem in so kot novinci v ligi zasedli končno osmo mesto, v prvih dvanajstih krogih letošnjega prvenstva pa so že dosegli osem zmag in so torej na zgornjem delu razpredelnice. Postavo so nekoliko spremenili, saj je odšel prvi strelec lanskega prvenstva Zandona, nadomestil pa ga je specialist za napredovanja, dvometraš Capelli. Slednji je ključni mož peterke, kajti je dodatni play-maker na igrišču, čeprav igra v vlogi krila. V B2 ligo je v zadnjih sezonah pripeljal Trento in drugo postavo iz Padove, zaradi službenih obveznosti pa si j nato vsakič spet poiskal ekipo v C1 ligi. Ostali stebri moštva so play-makerja Boldrin in Gasparotto, strelec Vizotto in centra, veterana Favaro ter Zonta. Ekipa je zelo izkušena, kljub vsemu pa premagljiva: v prejšnjem krogu je na primer visoko izgubila v San Danieleju.

Varovanci trenerja Mure bodo morali ponoviti zlasti igro v ob-

Stefano Babich pod vprašajem KROMA

rambi iz prejšnje tekme, če bodo želeli do konca konkurirati za zmago. Spet bo ključnega pomena tudi vključevanje v igro centrov Samca in Visciana, ki predstavljata pravo dodano vrednost belozelenih. Med tednom je manj treniral le Stefano Babich zaradi lažje mišične poškodbe, vendar bi moral biti danes vseeno nared za nastop. Vsa ekipa je sicer vadila zelo intenzivno in je v sredo na Prvem maju igrala tudi koristno trening proti tržiškemu drugoligašu Falconstaru.

ODBOJKA - V ženski C-ligi na Opčinah proti zadnje uvrščenemu Vivilu

Priložnost za Slogo List

V moški C-ligi težka gostovanja za naše ekipe - Vse ženske četrtoligašice doma - Olympia Tmedia okrnjena v Trstu

Danes bo na igrišče stopilo osem naših ekip, ena (Sloga v D ligi) pa bo svojo prvenstveno tekmo odigrala šele jutri.

Najpomembnejša tekma čaka Slogo List, ki ima na domačih tleh spet možnost, da zmaga in si zagotovi še tri zelo pomembne točke v boju za obsta-

nek. Gostila bo namreč zadnjevršeni Vivil, ki nastopa letos s povsem spremenjeno postavo in je glavni kandidat za izpad iz C lige. Maverjeve varovanke proti takemu nasprotniku res ne smejo izgubljati točk, ne smejo pa ga niti podcenjevati.

V moški C ligi ima na papirju najlažjo nalogo Soča Zadrzna banda Doberdob Sovodnje, ki bo v gosteh igrala proti Basilianu, ki je doslej zbral toliko točk kot varovanci trenerja Battistija (-ima pa zmago več). Sočani imajo torej v tem krogu možnost, da še nekoliko izboljšajo svoj položaj. Veliko težjo nalogo pa imajo valovci in slogaši. Val Imsa bo gostoval v Fojdi, pri domači ekipi pa med drugim igra tudi Snidero in Aleš Feri. Nasprotniki so vsi zelo izkušeni, Ombrato in soigralci pa so že prejšnji teden proti Vbujju dokazali, da se lahko enakovredno kosajo tudi z boljšimi ekipami, tako da morajo dati vse od sebe, čeprav je favorit za zmago seveda Fae-dis. Sloga Tabor Televita pa se bo pomerila s še nepremaganim Vbujem, za katerega igra tudi Ryan Graunar. Naloga varovancev trenerja Božiča ni lahka, prepričani pa smo, da bodo skušali tudi na tej tekmi doseči kako točko.

V ženski D ligi bodo vse naše ekipe igrale na domačih tleh. Govolley Kmečka banka bo gostil Buio, ki je odlikuje zlasti zelo dobra obramba, tako da ekipe proti njej s težavo dosegajo točke. Goričanke bodo morale igrati zato zelo agresivno, bolj borbene kot ponavadi pa bodo morale biti v polju, če hočejo končno doseči svojo drugo zmago. Težka naloga čaka tudi Kontovel, ki se bo pomeril s prouvrščenim in nepremaganim Tarcentom. Odbojkarice iz Čente niso izgubile še niti točke, tako da so glavni kandidat za neposredno napre-

HOKEJ NA ROLERJIH - A1-liga

Važna tekma za Polet ZKB Kwins

Forli je tekmelec za »play-off« - Že ob 19.30

V hokejski in line A1-ligi čaka poletovce danes težka naloga. Na Pikelcu (na Opčinah) - tokrat že ob 19.30, bodo gostili Empoli, ki je njihov direkten konkurent v boju za play-off. Obe ekipi sta se doslej že srečali skoraj z vsemi najboljšimi na lestvici, Forli' pa je

edini, ki je premagal Milano 24.

Vrstni red: Asiago Vipers 18, Lions Arezzo, Milano 24 15, Edera Oficine Belletti (-2) 13, Hockey Empoli in Vicenza 9, Civitavecchia, Libertas Forli in ZKB Kwins 6, Modena 4, Draghi Torino in Milano Rams 0.

SMUČANJE - FIS Dva dobra nastopa Pertijeve

Smučarki ŠD Mladina Veronica Tence in Meri Perti sta nastopili na mladinski tekmi FIS v kraju Alleghe. Zelo dobro se je odrezala Meri, ki je bil v četrtek v veleslalomu odlična 14. od 54. uvrščenih, predvsem pa je dosegla svoj doslej največji odbitek točk (80,40) v tej disciplini. Za zmagovalko je po dveh spustih skupno zaostala za sedem sekund. Zelo dober nastop je opravila tudi včeraj v slalomu, kjer se je uvrstila na 10. mesto s še boljšim odbikom 81 točk, kar je tudi v tej zvrsti njen doslej najboljši. Za zmagovalko je po dveh vožnjah zaostala manj kot 6 sekund. Veronica je tekmovala samo na včerajšnjem slalomu. V prvi vožnji se je dobro odrezala in dosegla približno enak čas kot Meri, žal pa je v drugi vožnji naredila napako in za klubsko tovarišico krepkeje zaostala in se uvrstila na 20. mestopred 43 tekmovalkami, ki so šrišle do cilja.

Proga je bila na začetku strma, nato pa dokaj položna. »Meri je na ravninskem delu smučala res odlično, v strmini pa ima še veliko rezerv,« je ocenil trener Aleš Sever. »Lani so bile razmere za vadbo slabe, letos pa se že pozna, da smo v pripravljali fazi veliko in dobro delali,« je še povedal trener in obžaloval, da se Meri seli v trbiško šolo Bachmann (s prirejenim poukom za športnike), tako da ne bo več trenirala v sklopu projekta Gadi, čeprav bo še vedno nastopala za Mladino.

V ponedeljek bodo letošnji krstni nastop na tekmah FIS opravili tudi štirje moški člani projekta Ski Pool Gadi. Na Sappadi bodo namreč poleg Pertijeve in Tencetove tekmovali tudi Gianluca Gabrielli, Goran Kerpan, Matej Škekr in Bernard Purič.

Slogašice bodo danes na Opčinah naskakovale tretjo prvenstveno zmago

KROMA

dovanje v C ligo, iz katere so lani izpadle. Točke bo proti takemu nasprotniku verjetno težko doseči, naše odbojkarice pa kljub temu ne smejo vnaprej vreči puške v koruzo. Bor/Breg Kmečka banka pa bo skušal šesto letošnjo zmago doseči proti Paluzzi, ki je doslej zbrala enako število točk kot naša ekipa. Če se hočejo plave letos potegovati za mesto v play-offu, je zmaga danes seveda imperativ.

V moški D ligi bo danes igrala le Olympia Tmedia, ki bo v Trstu igrala proti ekipi Pallavolo Trieste, ki je sicer na lestvici za njimi, a je vseeno nevarna, saj ima v svojih vrstah nekaj zelo iz-

kušenih igralcev. Goričani se bodo na gostovanje odpravili brez Manija, Bernetiča in Devetaka, tako da bo imel trener Conz zelo malo manevrskega prostora. Če bodo standardni igralci dobro opravili svojo nalogo, pa lahko seveda naša ekipa vseeno osvoji nove tri točke. Mladi slogaši pa bodo tekmo 8. kroga igrali šele jutri, ko se bodo pomerili z izkušeni odbojkarji Cluba Altura (nekateri med njimi bi lahko bili tudi starši naših odbojkarjev). Zmaga je gotovo v dometu mladih slogašev, odbojkarji Altura pa so lahko zelo nevarni, tako da bodo morali Štrajnovi varovanci igrati zelo zbrano. (T.G.)

NOGOMET - Jutri v okviru 13. kroga elitne lige

Juventina in Vesna za »težke« točke v gosteh

Vesna v Pordenonu brez Venturinija - Juventina v Sevegliau z Devetakom in Liutom

Juventina za sedmi zaporedni pozitivni izid

BUMBACA

Vesna igra proti tretjemu na lestvici, Juventina pa proti zadnjemu. V obeh taborih (oboje igrajo v gosteh) so zelo previdni.

Ekipa kriškega društva (14 točk) se bo pomerila s Pordenonom (21 točk), »ki ima eno najboljših ekip v letošnji elitni ligi,« meni športni vodja Vesne Paolo Vidoni. »Nasprotniku bomo skušali odščitni točko, čeprav naloga ne bo lahka. Pordenone je hitra in čvrsta ekipa. Igrajo zelo dober nogomet.« Trener Ruggiero Calò še vedno ne bo imel na razpolago poškodovanega Venturinija. Na torkovem treningu sta se lažje poškodovala branilca Bertocchi in Grgič, ki pa bosta jutri stisnila zobe in bosta na razpolago trenerju Caloju. Tekmo bo sodil Palumbo iz Tržiča.

Juventina (18 točk), ki je v nedeljo zbrala šesti zaporedni pozitivni rezultat, bo skušala iz Sevegliau (9 točk) odnesti domov nove točke v boju za obstanek (kot ponavljajo v taboru rdečebelih), pa čeprav zasedajo zgornje položaje na lestvici. Na spisku poškodovanih nogometašev ostaja le še Mainardis. Devetak in Liut bosta jutri znova na razpolago trenerju Portelliju. »Sevegliau je solidna ekipa, četudi zasedajo zadnje mesto na lestvici. Imajo nekaj zelo dobrih posameznikov. Ne smemo jih podcenjevati,« je namignil športni vodja Gino Vinti. Jutrišnje tekmo bo sodil sodnik iz Veneta. (jng)

PROMOCIJSKA L. Nasprotnik slab, Kras okrnjen

Pri Krasu so pred jutrišnje domačo tekmo proti predzadnje uvrščeni Pertegadi zelo previdni. »Imeli bomo precej težav s postavo. Trener Sergej Alejnikov bo naredil precej sprememb,« je povedal predsednik repenskega društva Domenico Centrone. V tednu si je poškodoval rebro Ventrice, ki bo odsoten dober mesec. Orlando ima vročino, Radovinija pa boli mišica. Pod vprašajem je tudi nastop Radenka Kneževića, ki ga boli gleženj. Tekmo bo začel na klopi.

»Pertegada se bo prav gotovo krčevito branila in poskušala zadeti iz protinapadov,« je še dodal Centrone. Gostje bodo v napadu stavili na napadalca Panfilija, ki je v lanski sezoni kar dvakrat zatresel mrežo Krasa. Jutri bo sodil Sabbadini iz Vidma. (jng)

NOGOMET - V 1., 2. in 3. amaterski ligi Zarja Gaja danes proti Mossi Novi trener Primorca je Renzo Poiani Pri Primorju pogrešajo koncentracijo

DANES 2. AMATERSKA LIGA

Zarja Gaja (21 točk) - Mossa (5)

Ekipa vzhodno-kraškega društva mora v okviru današnjega 13. kroga nujno zmagati, saj igra proti zadnje uvrščeni Mossi, ki je v letošnji sezoni zmagala samo enkrat (0:1 v Moraru). Trener Moreno Nonis bo pogrešal le diskvalificiranega Arona Mihelčiča in Gianfranca Salierna, ki se danes poroči (srečno). **Sodnik:** Masin iz Čerwinjana.

JUTRI 1. AMATERSKA LIGA

Sovodnje (14) - Medea (14)

Belo-modri bodo jutri na domačem pravokotniku gostili Medeo, ki ima enako število točk. »Na žalost imamo v zadnjem obdobju precej težav s poškodbami. Tudi proti Medei ne bomo igrali s popolno postavo,« je povedal predsednik Zdravko Kuštrin. Adriano Trampus je diskvalificiran, Matej Ferletič pa ni še prebolel gripe. Robert Figelj in Daniel Skarabot sta še poškodovana. Dobra novica je, da se je vrnil Calligaris. »Čakata nas dve pomembni tekmi. Lepo bi bilo, da bi do božičnega premora zbrali tri ali štiri točke,« so Kuštrineve želje. **Sodnik:** Di Marzio iz Vidma.

Primorje Interland (5) - Villesse (18)

V taboru Primorja so precej slabe volje. »Na zadnjih treh tekmah smo prejeli dva gola v eni sami minuti. Neverjetno. Očitno nekaj ne gre. Nismo koncentrirani,« so ugotovitve športnega vodje Primorja Deana Štolfe. Trener Bidussi bo jutri znova imel na razpolago Dagrija. Odsotni pa bodo Davide Ravalico (diskvalificiran), Scarpa in Colasuonno. Pod vprašajem je nastop Alana Ravalica. Primorju se bo drugi teden pridružil vez-

ni igralec Moreno Pugliese (letnik 1987, letos pri Domiu). **Sodnik:** Pa van iz Vidma.

Azzurra (9) - Primorec (7)

V primorčevem taboru so ta teden dobro trenirali. Po odstopu trenerja Sorrentina je moštvo prevzel pod svojo taktirko pomožni trener Renzo Poiani, ki mu bo pomagal nogometaš Marco Cadell (trenutno je poškodovan). »Poiani je že več let z nami in ima podporo ter zaupanje vseh nogometašev. Najbrž bo Poiani vodil ekipo vse do konca sezone,« je poudaril predsednik Darko Kralj. V Gorici (igrišče na Stražicah, Ul. Baiamonti) bodo jutri odsotni diskvalificirani Di Benedetto ter poškodovani Snidar, Milič in Ursic. Meola bo najbrž tekmo začel s klopi. **Sodnik:** Toneatto iz Vidma.

2. AMATERSKA LIGA

Audax (13) - Breg (18)

Breg bo skušal presenetiti goriške Audax, ki zaseda spodnje položaje na lestvici. Trener Davor Vitulič ne bo imel na razpolago le diskvalificirana Barbata in Bernobija. Vsi ostali so v dobri formi. **Sodnik:** Lazzaroni iz Vidma.

3. AMATERSKA LIGA

Aurisina (12) - Mladost (10)

»V zadnjih dveh ne treniramo dobro in treningi so slabo obiskani,« se je izkašljal trener Fabio Sambo. »V Nabrežini bomo poskusili iztrgati točko. Če bi igrali s popolno postavo, bi lahko tudi poskusili zmagati.« Pri Mladosti bodo odsotni Marko Škabar (diskvalificiran), Matej Figelj in Jurij Devetak (oba poškodovana). Na razpolago bosta znova Padovan in Gagliano. (jng)

DANES ŠE - Elitna liga: Gonnars - Palmanova (ob 15.00); **I. AL:** Medeuza - Maranese (ob 15.00).

Domači šport

DANES, sobota, 15. decembra 2008

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Mossa

MLADINCI - 15.30 v Štandrežu: Juventina - Muggia, 17.00 v Križu: Vesna - San Luigi

ZACETNIKI 7:7 - 15.30 v Bazovici: Pomlad B - Gallery; 15.45 v Mošu: Pro Gorizia - Juventina

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 21.00 v Padovi: Virtus PD - Bor Radenska

MOŠKA D-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Atletismo; 20.30 v Trstu, šola Caprin: Drago Basket - Kontovel/Sokol

UNDER 17 MOŠKI DEŽELNI - 18.00 v Cormonsu: Alba - Bor Čok; 18.30 v Trstu: San Vito - Jadran ZKB.

UNDER 15 MOŠKI DRŽAVNI - 17.30 pri Brišičkih: Jadran ZKB - Falconstar

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Fojdi: Faedis - Val Imsa; 20.30 v Vidmu: VBU - Sloga Tabor Televita; 20.30 v Morteglianu: Basiliano - Soča ZBDS

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 na Opčinah: Sloga List - Villa Vicentina

MOŠKA D-LIGA - 20.30 v Trstu: Pallavolo TS - Olympia Tmedia

ŽENSKA D-LIGA - 20.00 pri Brišičkih: Kontovel - Tarcento; 20.30 v Gorici: Govolley Kmečka banka - Buia, 21.00 v Trstu, Stadion 1. maja: Bor/Breg Kmečka banka - Paluzza

UNDER 16 ŽENSKA - 16.00 na Proseku: Kontovel - Libertas; 16.00 v Trstu, ul. Della valle: Brunner - Breg; 18.00 v Trstu, ul. Veronese: Oma B - Sloga Dvigala Barich, 18.00 na Stadionu 1. maja: Bor Kinemax - Oma A; 18.30 v Nabrežini: Sokol - Altura B.

HOKEJ NA ROLERKAH

A1-LIGA - 19.30 na Opčinah: Polet ZKB Kwins - Hockey Empoli

JUTRI, nedelja, 16. decembra

KOŠARKA

MOŠKA C2-LIGA - 18.00 pri Brišičkih, Ervatti: Jadran Mark - Santos

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.00 pri Brišičkih: Jadran ZKB - Falconstar,

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 11.00 v Trstu: Club Altura - Sloga 2. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 v Dolini: Roiano Greta Barcola - Bor/Breg

UNDER 18 MOŠKI - 10.30 v Cordenonsu: Futura - Olympia Terpin, 18.00 na Opčinah: Sloga - Fincantieri

UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Libertas, 15.30 v Trstu, ul. Veronese: Oma A - Kontovel

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 na Opčinah: Sloga - Futura, 16.30 v Sovodnjah: Soča - Pav UD, 18.00 v Pradamu: Il Pozzo - Olympia Ferstyle

UNDER 14 ŽENSKA - 11.30 v Trstu, ul. Veronese: Oma B - Kontovel

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Pordenonu: Pordenone - Vesna; 14.30 v Sevegliau: Sevegliau - Juventina

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Koimpex - Pertegada

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Medea; 14.30 na Proseku: Primorje Interland - Villesse; 14.30 v Gorici: Azzurra - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gorici: Audax Sanrocchese - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Nabrežini: Aurisina - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Pomlad - Futuro Giovanni

NAJMLAJŠI - 10.30 v Ronkah: Ronchi - Pomlad **ZACETNIKI 11:11 - 12.00 v Trstu,** drevored Sanzio: San Giovanni B - Pomlad A

Dijaško prvenstvo: nagrajani tudi nogometaši Zois in šahistke Prešerna

V muzeju Revoltella je bilo nagrajevanje najuspešnejših tržaških udeležencev Dijaškega prvenstva. Skupaj so nagradili so 150 dijakov, dijakin in njihovih profesorjem. Med nagrajenimi so bili tudi (na sliki) rokometarji trgovskega tehničnega zavoda Žige Zois (Ivo Ilič, Goran Kerpan, Štefan Nadlišek, Erki

Hrovatin, Branko Kante, Jan Patrik Kariž, Alex Kuret, Peter Radovič, Aljoša Čok, Jar Martini, Gregor Regent, Simon Sivitz Košuta, Martin Žužek, Matej Pernarčič). Postali so deželni prvaki, na državni fazi pa so bili odlični peti. Poleg njih so nagradili tudi šahistke liceja Franceta Prešerna (Tjaša Oblak, Maja Čok, Roberta Chissich, Tina Malalan in Maja Malalan). Na lestvici šol, ki obsega vse rezultate, je licej Prešeren zasedel odlično 3. mesto med dekleti, Zoi pa je bil 5. med moškimi.

Jutri Božičnica ŠZ Olympia

Skoraj trije meseci so pretekli odkar so se v telovadnici šz Olympia po poletnem premoru ponovno pričeli tudi redni treningi športne gimnastike, športne ritmične gimnastike in športnega plesa. Čez 60 deklic in dečkov, deklet in fantov je vpisanih v te gimnastično plesne skupine, trenirajo pa dvakrat tedensko: orodni telovadci pod vodstvom dveh novogoriških trenerjev, ritmičarke pod vodstvom trenerke Mije Ušaj Češčut in pomožnih vadiateljic Maje Devetak in Marije Jussa, športni ples pa vodi trener in koreograf Damijana Češčut. Športniki in športnice so razdeljeni v dve starostni skupini, pridno pa se že pripravljajo na »Telovadno Božičnica«, ki bo jutri ob 18. uri v društveni telovadnici.

jasno zmerno oblačno oblačno rahel dež zmeren dež močan dež nevihte veter megla rahel sneg zmeren sneg močan sneg topla fronta hladna fronta okluzija izobara C središče ciklona A središče anticiklona

Nad osrednjim Sredozemljem je ciklonsko območje. Proti nam pritekajo hladni severovzhodni tokovi.

Nad severno polovico Evrope je obsežno območje visokega zračnega pritiska. Nad Balkanom se zadržuje višinsko jedro hladnega zraka, ki bo vplivalo na vreme pri nas. Nad naše kraje doteka hladen in postopno bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vstane ob 7.38 in zatone ob 16.21
 Dolžina dneva 8.46.

LUNINE MENE
 Luna vstane ob 11.24 in zatone ob 22.12.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.24 najvišje 25 cm, ob 7.36 najnižje 2 cm, ob 12.04 najvišje 14 cm, ob 19.56 najnižje -33 cm.
Jutri: ob 3.23 najvišje 29 cm, ob 9.26 najnižje -3 cm, ob 13.47 najvišje 5 cm, ob 21.11 najnižje -28 cm.

BIOPROGNOZA
 Danes bo vremenski vpliv zmerno obremenjen, občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, ki bodo pogostejše na vzhodu in jugu države. Okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki.

MORJE
 Morje skoraj mirno, temperatura morja 11,0 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m -2	2000 m-13
1000 m -6	2500 m-15
1500 m-11	2864 m-16

UV INDEKS
 Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Povečini bo pretežno jasno in mrzlo. Proti večeru se bo predvsem v Julijcih povečala oblačnost. Ob morju bo pihala zmerna do občasno močna burja.

Na zahodu bo delno jasno z zmerno oblačnostjo, drugod pa pretežno oblačno. Sprva bo suho, nato bo predvsem v vzhodnih in ponekod v osrednjih krajih občasno rahlo snežilo. Na Primorskem bo pihala zmerna do močna burja, ponekod drugod pa severovzhodnik.

V nižinah in ob morju bo zmerno oblačno do spremenljivo. V gorah bo spremenljivo ali oblačno. Ob morju bo pihala zmerna do močna burja. Mrzlo bo.

Jutri in v ponedeljek bo manj oblačnosti na Primorskem, drugod pa bo pretežno oblačno. Predvsem v vzhodnih in ponekod v osrednjih krajih bo občasno še rahlo snežilo. Hladno bo in vetrovno.

IZRAEL-PALESTINA - Zahodni breg

Hude težave živali zaradi varnostnega zidu

JERUZALEM - Izraelski vojaški opazovalci imajo novo zaposlitev, in sicer preštevovanje divjih živali na obeh straneh varnostnega zidu na Zahodnem bregu. Pri tem pomagajo naravovarstvenikom oceniti škodo, ki jo je živalskemu svetu povzročila ta ogromna umetna struktura, piše izraelski vojaški tehnik. Po navedbah zadnje številke tednika Bamahaneh so vojaki v preteklih tednih samo vzdolž severnega odseka zidu zabeležili že 500 opažanj živali,

in sicer jelenov, divjih prašičev, ježevcev in ježev. Glavna naloga vojaških opazovalcev je sicer odkrivanje poskusov nezakonitih vstopov z Zahodnega brega v Izrael. Naravovarstveni strokovnjaki so opozorili, da bi lahko betonska pregrada z jarki in bodečo žico posegla v migracijske navade divjih živali na območju. Zato predlagajo zagotovitev več manjših odprtij v zidu, s čimer bi živalim omogočili prehod. (STA)

RICHARD GERE

Prestar da bi še bil »sex simbol«

MÜNCHEN - Za Richarda Gerea so divji časi minili. Kot je dejal za nemško revijo Bunte, je pri 58 letih "malce prestar", da bi bil lahko seks simbol. Sam se vidi bolj kot družinskega človeka, poroča nemška tiskovna agencija dpa. "Zaljubljen sem v svojo družino," pravi igralec. Žena Carey Lowell (46) in sin Homer James Jigme (7) sta najpomembnejši stvari v njegovem življenju. Gere, ki je budist, pri soprogi po lastnih besedah ceni predvsem to, da mu sledi "na njegovi duhovni poti". V najnovejšem filmu "Hunting Party" je ameriški igralec upodobil novinarja na lovu za vojnim zločincem v nekdanji Jugoslaviji.

Most snel streho "double-deckerja"

BERLIN - Neki voznik dvanadstropnega avtobusa je med vožnjo po Berlinu hotel ubrati bližnjico, a ga je na poti presenetil nizek most. Avtobusu je pri tem odtrgalo večji del strehe, ranjenih pa na srečo ni bilo, saj na njem ni bilo potnikov, je poročala nemška tiskovna agencija dpa. Omenjeni most je visok le 3,7 metra, medtem ko meri "double-decker" v višino kar 4,6 metra. 36-letni voznik ni znal razložiti, zakaj se ni zmenil za znak o višini mostu. Berlin je eno od redkih mest, ki še uporabljajo dvanadstropne avtobuse kot ukrep za zmanjševanje gneče na cestah. (STA)

MEHIKA - V kraju Barranca del Cobre

Zorro dobil spomenik v »domačem kraju«

CIUDAD DE MEXICO - Zakrinski junak v črnem, Zorro, je v mehiškem kraju Barranca del Cobre te dni dobil spomenik, poroča francoska tiskovna agencija AFP. V zaspanem mestecu v zvezni državi Sinaloa se je namreč rodil Don Diego de la Vega, zgodovinska osebnost, katere dejanja so bila podlaga za legendo o Zorru. Legenda pravi, da je bil Don Diego sin španskega rudarskega posestnika,

ki se je leta 1794 rodil v Barranci del Cobre. Leta 1805 naj bi se naselil v severnem delu Kalifornije, takrat še španskem ozemlju, nekaj let kasneje pa so v njegov rojstni kraj prišle novice o junaških dejanjih »razbojnika z velikim srcem«, ki je ščitil uboge pred španskim zatiranjem. Minister za turizem države Sinaloa Antonio Ibarra upa, da bo spomenik zbudil zanimanje turistov za legendo o Zorru in za mesto samo. (STA)

LA PERLA **OUTLET** SESLJAN 41/D LC **OUTLET** TEL. 040 291441 GRIGIO PERLA